

Pääallystö- lehti

3/2013 TOUKOKUU

Vartiolentolaivue tehostaa toimintaansa s. 34

SUOMEN ALIUPSEERI
VUOSINA 1930-44,
ASEMIEN V.1945,
SAULI VV.1946-53,
ALIUPSEERI VV.1954-74,
TOIMIUPSEERI VV. 1974-89.

PÄÄLYSTÖLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

83. vuosikerta
ilmestyy 6 kertaa vuodessa.
ISBN 0788-8554

Seuraavaan numeroon tarkoi-
tetut jutut tulee olla toimituk-
sesssa viimeistään 17.9. Lehti
on lukijoilla 25.9.

TOIMITUS:

Laivastokatu 1 b
00160 HELSINKI

PÄÄTOIMITTAJA:

Antti Kymäläinen
Puh. 040 828 2758
antti.kymalainen@kolumbus.fi

TOIMITUSSIHTEERI:

Samuli Vahteristo
Puh. 050 561 1455
samuli.vahteristo@pp1.inet.fi

VAKITUISET AVUSTAJAT:

Jukka Mäkinen
Puh. 050 594 4613
jukka.makinen@paallystoliitto.fi

Arto Penttinen
Puh. 050 443 1409
arto.penttinen@paallystoliitto.fi

Juha Susi
Puh. 050 545 0269
juha.susi@paallystoliitto.fi

Matti Vihurila
Puh. 040 518 6672
matti.vihurila@hotmail.fi

OSOITTEENMUUTOKSET:

04030-19290
toimisto@paallystoliitto.fi

MAINOSMYYNTI:

Etelä-Suomen Lehtipalvelut Ky
Käpytie 4 I, 13720 PAROLA
Olavi Waljakka 040 7465 340
olavi.waljakka@pp.inet.fi

Aikakauslehtien liiton jäsenlehti,
Member of the European Military
Press Association

Taitto: Simo Nummi 040 532 5815
simo.nummi@mainosnummi.inet.fi

Painotalo Painorauma Oy

VAKIOPALSTAT

SANAN SÄILÄ	PÄÄLUOTTAMUSMIEHET	JÄRJESTÖPÄÄLLIKKÖ	RAJA	LIIKUNTA	PÄÄLYSTÖN NAISET	EVP	PÄÄLYSTÖ BRIEFLY	SVENSK RESUMÉ
9	10	14	30	40	44	46	50	50

Eversti Antti Pesari luotaa muutoksia s. 34

- 4** Liiton henkilövalinnat tehdään syksyllä
- 6** Puolustuksen lisärahoitus on välttämätön
- 18** Vaikuttamistorilta etsittiin ideoita
- 21** Piirien kuulumiset
- 22** Muutos aiheuttaa Hallissa valtavan työmäärän
- 24** Muutoksessa saattaa piillä myös mahdollisuus
- 26** Tehtäväänmääräyksiä odotellaan Pohjois-Karjalassa
- 27** Luottamusmiehen pitää olla tilannetietoinen
- 28** Tuhansia tehtäväkuvauksia
- 29** Kapteeni Pekka Väyrysen luotetaan
- 37** Nousujohteista täydennyskoulutusta tarvitaan
- 38** Kypros – jaettu saari
- 42** Vuoden urheiluteko

Päälystölehdessä ovat esillä mm.
Virtuositentolaisueen tehostamistoimet,
puolustusvaliokunnan puheenjohtajan
Jussi Niinistön huomioita maanpuolus-
tuksesta ja puheenjohtajapäivien anti.

Vaikuttamistori vakuutti

Päälystöliiton paikallisyhdistysten puheenjohtajat osoittivat osaamisensa ja ennen kaikkea heittäytymisensä yhteiseen asian suunnitteluun huhtikuun puheenjohtajapäivillä. Päivät olivat kahdella tavalla rohkaisevat. Yhdistykset haluavat olla mukana luotsaamassa liittoa seuraavalle nelivuotiskaudelle.

Puheenjohtajana sain päiviltä vastauksen myös huoleeni yhteisöllisyyden katoamisesta joukossamme. Varmuus siitä, että yhtään jäsentä ei unohdeta jatkuvassa muutoksessa, saatiin puheenjohtajapäiviltä. Liiton hallituksen saamat eväät ja suuntaviivat jatkosuunnitteluun olivat erinomaiset. Vaikuttamistori oli rohkaiseva kokeilu aktiivisuuden herättämiseen.

Puheenjohtajapäivät olivat myös lähtölaukaus Puolustusvoimauudistuksen kolmanteen vaiheeseen ja Rajavartiolaitoksen sopeuttamishjelmaan. Asiantuntijat molemmista virastoista antoivat seikkaperäiset tilannekatsaukset. Molempien säästöohjelmien perusteet ovat selvät taloudellisesta näkökulmasta. Päälystöliiton vastuulle jää henkilöstösuunnittelun seuraaminen molemmissa hankkeissa ja jäsenistön tasapuolisen kohtelun varmistaminen muutostilanteissa.

Ylätason asiana on kiinnostavaa, kuinka maan eduskunta saa käsiteltäviä tarvittavat lainmuutokset vielä kevätistuntokaudella, jotta hallinnolliset päätökset puolustusvoimissa voidaan tehdä ja jotta uudistuksen toteutuksen tiukat aikataulut eivät vesity. Asetelma, jossa uudistuksen kaikki askeleet ovat hyvin pitkälle mietitty ja jotka ovat napin painallusta vaille valmiina, vaikka lainsäädännön asemasta ei ole varmuutta, tuntuu erikoiselta. Onko lainsäätäjätässä nyt jo pakkoraossa?

* * *

Onnittelen lämpimästi 4.6.2013 ylennyksen saavia ja kunniamerkeillä palkittavia jäseniämme, Isänmaan nöyriä palvelijoita. Toivotan kaikille jäsenille rentouttavaa loma-aikaa pallopelien, liikunnan, harrastusten ja perheiden parissa.

Ari Pakarinen
puheenjohtaja

PÄÄLYSTÖLIITTO RY.

Laivastokatu 1 b, 00160 HELSINKI • www.paallystoliitto.fi • toimisto@paallystoliitto.fi • Vaihde 04030-19290 • Faksi 09-726 2299
Toimisto avoinna 8.30–11.30, 12.00–16.00, kesä-elokuu klo 15.30:een • s-posti: etunimi.sukunimi@paallystoliitto.fi

Puheenjohtaja Ari Pakarinen 04030-19291, 050 355 7289. Järjestöpäällikkö Arto Penttinen 04030-19292, 050 443 1409.
Järjestösihteeri (lomat ja osoitteenmuutokset, ma-pe) Annukka Kiviranta 04030-19290, Järjestösihteeri Sanna Karell 040 301 9297.
Päällystämismiehet Sakari Vuorenmaa 04030-19294, 0299 500 783 Marko Jalkanen 04030-19295, 0299 500 798, Mika Ala-Hiiri 04030-19296, 040 5094 973. HUOM! Tekstiviestit eivät toimi 04030-alkuisissa numeroissa.
LAKIASIAINNEUVONTA: Asianajotoimisto Lindell (02) 251 1004, (09) 586 2867 e-mail: aatsto@lindell.inet.fi. (Ota yhteys liiton toimistoon ennen oikeusavun pyytämistä.)

Liiton henkilövalinnat tehdään syksyllä

Teksti: Antti Kymäläinen Kuva: Samuli Vahteristo

Päälystöliiton hallinnon henkilöstövalinnat seuraavalle neljän vuoden toimikaudelle tehdään edustajakokouksessa 12. - 13.11. Kokouksessa valitaan liitolle puheenjohtaja, neljä varapuheenjohtajaa ja hallitukseen enintään 19 jäsentä. Kokouksessa todetaan myös jäsenyhdistyksien edustajakokous-edustajat sekä valitaan edustajiston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Jäsenyhdistyksissä on nyt aika aloittaa tehtävien hoitamiseen kykenevien ja sitoutumaan halukkaiden ehdokkaiden etsintä. Näin ehdokkaiden puntarointiin jää riittävästi aikaa ja sen myötä voidaan tehdä

onnistuneet henkilövalinnat tulevalle toimikaudelle.

Liiton puheenjohtajaehdokkaiksi ovat tähän mennessä ilmoittautuneet **Ari Pakarinen** ja **Jarno Pöntinen**. Ari Pakarinen on hoitanut vuoden alusta liiton puheenjohtajan tehtäviä **Antti Kuivalaisen** reserviin siirtymisen jälkeen. Pakarinen on pitkään toiminut maavoimia edustavana liiton varapuheenjohtajana ja hallituksen jäsenenä. Hän on Wanajan Päälystöyhdistyksen jäsen.

Karjalan prikaatissa palveleva Jarno Pöntinen on liiton hallituksen jäsen. Hän toimii myös Vekarajärven Päälystöyhdistyksen puheenjohtajana.

Kaikki elokuun 23. päivään mennessä ilmoittautuneet puheenjohtajaehdokkaat esitellään tarkemmin syyskuun Päälystölehdessä.

Jatkossakin neljä varapuheenjohtajaa

Vuoden alusta maavoimia edustavana varapuheenjohtajana toiminut **Jyrki Lukka-**

rinen Lappeenrannan Päälystöyhdistyksestä on ilmoittanut halukkuutensa jatkaa varapuheenjohtajana tulevallakin toimikaudella. Merivoimia edustava varapuheenjohtaja **Kari Reinivuo** ei enää asetu ehdolle. Hänen seuraajaehdokkaana on nyt hallituksen jäsenenä toimiva **Marko Luukkonen** Laivaston Päälystöyhdistyksestä.

Ilmavoimien varapuheenjohtajan tehtäviä hoitamaan on nimetty hallituksen jäsen **Pekka Väyrynen** Ilty ry:n Lapin osastosta. Tulevan toimikauden osalta ilmavoimien varapuheenjohtajaehdokkuus on avoin.

Rajavartiolaistosta edustavana varapuheenjohtajana on halukas jatkamaan **Jukka Mäkinen** Kaakkois-Rajan Päälystöyhdistyksestä.

Kevään puheenjohtajapäivillä käsiteltiin tulevan hallituksen kokoonpanoa ja jäsenten määrää. Päätöksiä asiasta ei tehty, mutta osallistujien enemmistö asettui tässä vaiheessa nykyisen kokoonpanon kannalle.

Päällystöliitto ry. hakee

**ALUEELLISTA
PÄÄLUOTTAMUSMIESTÄ ja
VARAPÄÄLUOTTAMUSMIESTÄ
(Pääesikunta ja alaiset laitokset)**

Tehtävässä vastataan ko. toimialueen luottamusmiestoinnan johtamisesta ja osallistutaan luottamusmiestöryhmän toimintaan.

Tehtävää hoidetaan varsinaisen virkatyön ohessa. Palkkaus määräytyy Päällystöliiton – Pääesikunnan välisen luottamusmiessopimuksen mukaisesti.

Tehtävänhoitajan ja varamiehen varsinainen tehtävä tulee olla sijoitettuna Pääesikuntaan tai Pääesikunnan alaisiin laitoksiin 1.1.2015 henkilöstösuunnittelussa.

Tehtävästä kiinnostuneiden tulee ilmoittaa halukkuudestaan tehtävään 31.5.2013 mennessä sähköp. sakari.vuorenmaa@paallystoliitto.fi

Hakemuksen liitteeksi lyhyt CV asioista, joilla hakija katsoo olevan vaikutusta mahdolliseen valintaan. Hakijan tulee ilmoittaa, onko hakemus voimassa myös varapääluottamusmiehen tehtävää täytettäessä.

Päällystöliiton hallitus tekee valinnan luottamusmiestöryhmän esitysten perusteella viimeistään elokuussa 2013 ja tehtävän hoito alkaa 1.10.2013.

Päällystöliitto ry., luottamusmiestöryhmä ja hallitus

www.aliupseeriliitto.fi

ELITE.

JÄRKEVÄÄ. EI MUUTA.

**Emme turhaan tee asioista monimutkaisia. Sijoitamme järkevästi.
Ei muuta.**

Varainhoito | Rahastot | Sijoituslainat

www.elitepankkiiriliike.fi | Puh. 0201 558 610 | asiakaspalvelu@elitepankkiiriliike.fi

Puolustusvaliokunnan puheenjohtaja Jussi Niinistö:

Puolustuksen lisärahoitus on välttämätön

Teksti: Antti Kymäläinen Kuvat: Ari Pakarinen ja Samuli Vahteristo

Olen ollut kriittinen Puolustusvoimauudistusta kohtaan. Mielestäni sodan ajan reservin määrän pienentäminen kolmanneksella ja yleisen asevelvollisuuden muuttaminen valikoivampaan suuntaan ovat strategisen tason virheitä, puolustusvaliokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja **Jussi Niinistö** aloittaa uudistusta koskevan arvionsa.

Mutta jo kolmannessa lauseessaan hän tunnustaa tosiasian, ettei entisen kokoisia puolustusvoimia kyettäisi ylläpitämään nyt käytettäviksi osoitetuilla määrärahoilla. Syyn tilanteesta Niinistö vierittää osaltaan nykyiselle hallitukselle, joka ensi töikseen käänsi puolustusvoimille luvatus vuosittaisen kahden prosentin määrärahakorotuksen ja indeksitarkistukset 10 prosentin leikkaukseksi.

Niinistö ei ole kehittämistä vastaan, mutta nyt toteutettavaan muutokseen on liitetty harhaanjohtavasti myönteinen uudistus-sana.

- Mielestäni Puolustusvoimauudistus on raju leikkausohjelma.

Uudistaminen on Niinistön mielestä toisen suuntaista. Hän viittaa esimerkkinä Venäjään, joka käyttää asevoimiensa nykyaikaistamiseen yli 500 miljardia euroa vuoteen 2020 mennessä.

Niinistö pohjaa kriittisen suhtautumisensa Suomen puolustusratkaisun perusteisiin – yleiseen asevelvollisuuteen, alueelliseen puolustukseen ja sotilaalliseen liittoutumattomuuteen. Hän näkee oman puolueensa Perussuomalaisten tavoin, että Puolustusvoimauudistus varuskuntien lakkauttamiseen ja määrärahaleikkauksineen horjuttaa näitä perusteita ja laskee maanpuolustustahtoa.

Rahoitustarve ymmärretään eduskunnassa

Puolustusmenojen leikkaaminen Suomessa on Niinistön mukaan poikkeus niihin ratkaisuihin, mitä muut Itämeren valtiot ovat tehneet. Venäjän lisäksi Ruotsi, Norja ja Viro ovat lisänneet puolustukseen käytettäviä määrärahojaan. Suomi on aikaisemmin käyttänyt puolustukseen keskimäärin noin

Huomio kotimaan puolustukseen. Puolustusvaliokunnan puheenjohtajan Jussi Niinistön mielestä kertausharjoitukset ovat tehokkaampi keino ylläpitää puolustuskyyä kuin kriisinhallintatehtäviin osallistuminen.

1,5 prosenttia bruttokansantuotteesta, mutta vuoteen 2015 tultaessa osuus putoaa 1,1 – 1,2 prosenttiin. Tämä on historiallisesti pienimpiä panostuksia.

- Perustellusti voidaan kysyä, muodostako Puolustusvoimauudistus yhdistettynä määräraahaleikkauksiin uhkan uskottavalle puolustuskäytölle, pohtii Niinistö.

Hänen mielestään ensi vaalikaudella on pakko saada lisärahoitusta, jotta itsenäiselle puolustukselle on edellytykset.

- Vähintään puolet nyt tehdyistä leikkauksista on saatava takaisin.

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunta antoi huhtikuun lopulla mietintönsä turvallisuus- ja puolustuspoliittiseen selonteeseen. Niinistö on tyytyväinen puolustuksen vuoden 2015 jälkeisistä määrärahoista saavutettuun kompromissiin, vaikka kirjaus olikin vesittyneempi versio puolustusvaliokunnan lausunnon sanamuodosta.

Ulkoasiainvaliokunnan mietinnön mukaan ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin, jotta seuraavan vaalikauden alussa eduskunnalla on käytössään selvitys puolustuksen pitkän aikavälin haasteista ja niihin vastaamisesta, jotta puolustusjärjestelmän toimivuus varmistetaan vuoden 2015 jälkeisellä kaudella. Tämä edellyttää, että puolustusvoimille taataan edellytykset täyttää lakisääteiset tehtävänsä myös 2020-luvulla, josta lopulliset päätökset tekee seuraava hallitus ja eduskunta.”

Niinistön mukaan ulkoasiainvaliokunnan lausuma on selvästi selonteon kirjausta vahvempi tahdonilmaus siitä, että puolustukselle on turvattava sen tarvitsema lisärahoitus. Puolustushallinnon esittämä ja puolustusvaliokunnan kuulemien asiantuntijoiden tukema arvio lisärahoituksesta on vuonna 2016 noin 50 miljoonaa euroa ja vuoteen 2020 mennessä asteittain 150 miljoonaa euroa indeksikorotusten lisäksi.

Selonteossa kansallista realismia

Kritisoivista näkemyksistään huolimatta Niinistö näkee selonteossa myös myönteistä sisältöä.

- Puolustuspolitiikkaa käsittelevä selonteon kova ydin sisältää onnistunutta kansallista realismia. Tätä ilmentää muun muassa kirjaus siitä, että Suomi sotilasliittoon kuulumattomana maana varautuu sotilaallisten uhkien torjumiseen ilman ulkopuolista tukea ja ylläpitää tämän vuoksi kaikkia puolustusjärjestelmän suorituskykyalueita, siteeraa Niinistö selontekoa.

Hyvänä Niinistö mainitsee myös sen, ettei selonteossa Nato-optiota yritetty pyöritellä uuteen asentoon. Suomi ei ole edelleenkaan liittymässä Natoon.

Yleisen asevelvollisuuden muuttaminen valikoivampaan suuntaan on Niinistön mielestä virhe.

Niinistö epäilee hyötyjä, joita kansainvälisen toimijoiden, muun muassa Euroopan unionin, nähdään selonteossa Suomen turvallisuudelle kriisitilanteissa tuottavan. Pohjoismainen puolustusyhteistyö on selonteossa korostuneesti esillä, mutta tämänkin mahdollisuuksilla on rajansa.

- Norja, Tanska ja Islanti ovat Nato-maita, joille pohjoismainen puolustusyhteistyö on vain pikantti lisä. Yhteistyötä voidaan käynnistää syventää vain Ruotsin kanssa, mutta yhteiseen puolustusliittoon ei ole sielläkään halukkuutta, puntaroi Niinistö. Kaikkea yhteistyötä Niinistö ei tyrmää. Hyvänä esimerkkinä hän pitää Suomen, Ruotsin ja Norjan ilmavoimien yhteisiä Cross Border -harjoituksia, joista kaikki osapuolet hyötyvät. Myös materiaalin yhteishankinnat ovat perusteltuja silloin, kun näistä saadaan taloudellista etua, kuten Viron kanssa hankituista tutkakalustoista.

Tehtävät tärkeysjärjestykseen

Niinistö ja Perussuomalaiset ovat arvostelleet Suomen osallistumista kansainvälisiin kriisinhallintaoperaatioihin, muun muassa

Puolustusvoimauudistus yhdistettynä määräraahaleikkauksiin on uhka uskottavalle puolustuskäytölle.

miinalaiva Pohjanmaan ja alussuojausosaston lähettämistä Somalian merialueelle.

- Kansainvälinen kriisinhallinta on puolustusvoimien lakisääteinen tehtävä numero 3. Vaikeassa taloudellisessa tilanteessa asiat on laitettava tärkeysjärjestykseen – kansainväliset tehtävät eivät voi ajaa kansallisten tarpeiden ohi.

Niinistö ei kokonaan tyrmää osallistumista kansainvälisiin tehtäviin. YK-operaatiolle ja koulutustehtäville hän näyttää vihreää valoa, mutta Afganistanin ja Atalantan kaltaisille rahanpoltto-operaatioille ymmärrystä ei liikene.

- Tilanteessa, jossa varuskuntia lakkauteaan, materiaalihankintoja karsitaan ja kertausharjoituksia ei voida järjestää, on vaikeaa olla tukemassa tällaisia päätöksiä.

Niinistön mukaan väite siitä, että kriisinhallintatehtävät palvelevat kotimaankin puolustusta, on vain osatotuus.

- Laatu korvaa määrää vain tiettyyn rajaan saakka. Kertausharjoitukset ovat tehokkaampi keino ylläpitää puolustuskäyttöä kuin kriisinhallintatehtäviin osallistuminen. Kertausharjoituksissa pystytään kouluttamaan paljon isompi joukko sotilaita, perustelee Niinistö.

Puolustusvoimauudistusta koskeva lainsäädäntö on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä, ja Niinistö uskoo, että lait saadaan puolustushallinnon toiveen mukaan hyväksytyksi ennen kesän istuntokauden päättymistä. Mitään merkittäviä muutoksia lakipakettiin ei eduskunnassa tehtä.

Osaamista kohdennettiin maavoimissa

RAVINTOLA KLUBI 20

PERINTEINEN KERHORAVINTOLA SUOMENLINNASSA VUODESTA 1920

Bar&Restaurant

1.5 - 30.6.: Ma-To 11.00 - 22.45 o Pe 11.00 - 23.45 o La 12.00 - 23.45 o Su 12.00 - 18.00
1.7 - 31.8.: Ma-To 14.00 - 23.00 o Pe 14.00 - 24.00 o La 12.00 - 24.00 o Su 12.00 - 19.00
Ravintolamme on suljettuna 21.6 - 23.6

Teoria ja käytäntö

Teksti: Matti Vihurila

Opistoupseerien viimeisen peruskurssin päättymistä juhlittiin kymmenisen vuotta sitten. Siitä alkaen ammattikuntamme jäsenmäärä on laskenut tasaisesti noin 150 reserviin siirtyneen vuosivauhdilla, ja poistumaennusteen mukaan viimeiset 41 opistoupseeriveljeä ja –sisarta siirtyvät aktiivipalveluksesta reserviin v. 2035. Kuluva vuoden keväällä saavutettiin yksi virstanpylväs, kun aselajikouluissa vietettiin viimeisten jatkokurssien päättäjäisiä. Elon laskuopin mukaan ”viimeisillä mohikaaneilla” on edessään vähintään 22 vuoden palveluspuolustusvoimissa. Millaisessa työympäristössä he tulevat työskentelemään ja minkälaisen haasteiden kanssa he joutuvat painimaan?

Tein tähän lehteen juttua opistoupseerien jatko- ja täydennyskoulutuksesta ja lähe-
tin sähköpostilla Pääesikunnan henkilöstö-

osastolle joukon kysymyksiä. Näin sieltä saamassani, erittäin kattavassa vastausviestissä kuvailtiin tulevaisuuden Puolustusvoimia: ”Jatkuvasti muuttuva toimintaympäristö, kehittyvät tietojärjestelmät, kiihtynyt muutossykli, talouden nopeat muutokset ja monet muut tietoyhteiskunnan ilmiöt lisäävät henkilöstön osaamistarpeita niin yksilö- kuin organisaatiotasolla.

Osaamisen entistä vaikeampi ennakoitavuus ajaa Puolustusvoimat tilanteeseen, jossa tarvitaan joustavaa ja monipuolista täydennyskoulutusta. Tämä toimintaympäristön muutos ei koske ainoastaan opistoupseereita, vaan ulottuu kaikkiin henkilöstöryhmiin. Täydennyskoulutus tulee ymmärtää joustavana menetelmänä ”rää-
tälöidä” organisaatiolle, henkilöstöryhmille ja yksilöille kuhunkin tilanteeseen sopivaa osaamista”. Miten tämä konkretisoituu opistoupseereiden osalta?

Pääesikunnan henkilöstöosaston 24.1. antama määräys ”Haku ja valinnat palkatun henkilöstön täydennyskoulutukseen” ohjeistaa hakemisen, opiskelijoiden valinnan sekä palkatun henkilöstön täydennyskoulutuksen kurssien puolustusvoimallisesti kaikille yhteiset valintakriteerit. Puolustusvoimien koulutuspäällikkö kommentoi ko. asiakirjaa ja etenkin opistoupseereita koskevaa täydennyskoulutusta toisaalla tässä lehdessä, joten siihen on nyt turha puuttua. Sen sijaan on paikallaan pohtia, miten hyvin nuo suunnitelmat mahdollisesti toteutuvat tulevien vuosien aikana. Puolustusvoimauudistuksen henkilöstösuunnittelun yhteydessä eräissä joukoissa ja laitoksissa tapahtuneet ”välistävetoyritykset” ja piittämättömyys Pääesikunnan henkilöstöosaston antamista määräyksistä eivät ainakaan vahvista uskoa siihen, että tulevaisuudessa opistoupseereilla olisi todellinen mahdollisuus kouluttautua ja päästä entistä vaativampiin tehtäviin - ongelmia kun on ollut nykyisiäkin vaativia tehtäviä täytettäessä. Millaista täydennyskoulutusta vaatisivat esimerkiksi kaikki kuljetusalan virkaurakurssit käyneet ja ikänsä alalla toimineet kokeneet opistoupseerit, kun Puolustusvoimauudistuksen yhteydessä ison joukko-osaston kuljetuskeskuksen päällikköä (OTV8) valittaessa heitä osaavammaksi ja pätevämmäksi joukko-osaston henkilöstöjohto tarjosi nuorta perusyksikön päällikköä? Tässä yhteydessä on syytä muistaa, että täydennyskoulutuksen valintaprosessissa painottuu omaa halukkuutta tärkeämpänä organisaation tarve.

Mainitun esimerkin valossa ei voi välttyä ajatukselta, että paperilla asiat ovat malliltaan, mutta miten lienee käytännön laita tulevaisuudessa. Samansuuntaisia näkemyksiä esittivät myös muutamat puhelimitse tavoitetut paikallisyhdistyksen puheenjohtajat ja luottamusmiehet. Kiitosta saa mm. laaja ja henkilöstöryhmärajat ylittävä koulutuskori, josta on ainakin teoriassa mahdollista valita nykyistä ja suunniteltua tehtävää tukevia opintokokonaisuuksia. Epäilyjä heräsi kuitenkin sen suhteen, miten aktiivisesti työnantaja aikoo opistoupseereita tulevaisuudessa kouluttaa, kun vaativimpiin tehtäviin olisi tyrmällä muidenkin henkilöstöryhmien edustajia. Teoria hyvä - entä käytäntö? Se jää nähtäväksi.

Mitä Puolustusvoimauudistuksessa suunniteltiin ja mistä yhteistoimintamenettelyt käytiin?

Teksti: Sakari Vuorenmaa

Nyt, kun HESU 3 -vaihe on saatu käyntiin, onkin alkanut perin erikummallinen työskentely siirtoihin ja tehtävään määräämisiin liittyen. Yksittäisiä virkamiehiä on ryhdytty tai ainakin pyritty siirtämään 1.1.2015 suunnitelman mukaisesti organisaatioihin ja vastaanottaviin joukkoihin etupainotteisesti jopa yli 1,5 vuotta ennen suunnitellun kokoonpanon voimaantuloa. Osassa organisaatioita pyritään uuttamaan 1.1.2015 kokoonpanoja voimaan ennakoivasti ns. kokeiluorganisaatioina jne. Lopputuloksi suunniteltu organisaatioilta työt suunniteltua aiemmin vai missä lieenee ongelma, ettei edes yhtä kuukautta voida olla säätämättä tilannetta miten sattuu. Suuresti ihmettelen, jos nykyinen joukko-osasto/vast. pystyy antamaan myönteisen irrotettavuuslausunnon henkilöstä, joka työskentelee parhaillaan osaamistaan vastaavassa tehtävässä. Viimeistään nyt tulee Pääesikunnan puuttua "säätämiseen" ja ryhtyä ohjaamaan suunnittelua siihen suuntaan, että aiemmissa suunnitteluvaiheissa tehdyt "vääräykset ja oikeusmurhat" kyettäisiin oikaisemaan ns. hyvän työnantajan periaatteita noudattaen ja kunnioittaen palveluksessa olevien henkilöiden osaamista sekä tahtoa siinä laajuudessa kuin se on suinkin vaan mahdollista. Itse en löydä yhtään erityisen painavaa syytä sille, että ilman henkilön omaa suostumusta hänet siirretään 2015-suunnittelun mukaisesti uusiin tehtäviin ennakkolta ja siten aiheutetaan tilanteita, joissa heikennykset kohdistuvat henkilön talouteen mm. siten, että takuupalkat yms. ovat "sulaneet" jo ennen tavoitetilaa eli 1.1.2015. On aivan turha perustella yksittäiselle virkamiehelle, että organisaation osaamisvajetta tunnistettiin vasta suunnittelun yhteydessä - onkohan organisaatio sitten todellisuudessa ollut missään vaiheessa ajan tasalla tehtävistään tai toiminnan luonteesta? "Kentän ääni" on maakuntakierrosten aikana jo useaan otteeseen lyttänyt ns. hyvän työnantajan periaatteen noudattamisen erityisesti tiettyjen joukkojen paikallisessa suunnittelussa ja aidossa henkilöstön huo-

mioinnissa kohdennettaessa osaamisen perusteella henkilöstöä uusiin tehtäviin ja organisaatioihin. Luvattuja innovatiivisia toimenpiteitä täydennys-, jatko- ja ristiin-koulutuksen osalta ei ole ollut tarjolla eikä niitä ole edes luvattu tutkia aiemmista lupauksista huolimatta - toivottavasti nämä asiat korjaantuvat siirryttäessä kohti uuden organisaation käyttöönottoaihetta. Päälystöliitto ja Pääesikunnan henkilöstösuunnittelusta vastanneet henkilöt ovat jatkaneet työtään tehtävää vailla olevien henkilöiden kohdentamiseksi 2015-organisaatioihin. Useissa yhteyksissä eteen on tullut tilanteita, jossa osaamista vastaavia tehtäviä ei yksinkertaisesti ole vapaana, joten työskentely tulee varmuudella jatkumaan aina "kalkkiviivoille" 31.12.2014 saakka. Päälystöliitto ry. edellyttää työnantajalta pidättyvyyttä siirtojen suhteen, jotta niitä ei toteutettaisi ennen uuden organisaation voimaantuloa ilman henkilön omaa suostumusta. Kaikessa toiminnassamme olemme liittona toimineet ilmoitettujen ajankohtien mukaisesti eli 1.1.2014 ja pääosassa tapauksia 1.1.2015. Muistutan, että Pääesikunnan antamassa HESU 3 -vaiheen käskyssä todetaan menettelytavat, joita tulee kunnioittaa jatkosuunnittelun yhteydessä, kun suunnittelukorit yms. vastuutahot jatkavat työtään organisaatioiden parissa. Alueelliset edustajamme pyrkivät yhteistyössä työnantajan edustajien kanssa etsimään selviytymispolkuja sijoittamattomien (muutoksen kohteena olevat) tai muuten osaamistaan vastoin sijoitettujen henkilöiden kohdentamiseksi PUHA:n ja/tai PV:n "kehyksessä". Jokaiselle opistoupseerille tulee varmuudella löyty-

mään tehtävä, ja mikäli työnantajan edustajat sitoutuvat puolustusvoimien ylimmän johdon linjauksiin, tehtävä tulee myös vastaamaan henkilöllä olevaa osaamista. Pääesikunta tasalla olemme saaneet työnantajalta selkeitä signaaleja siitä, että osaamisen kohdentamiseksi on annettu ohjausta suunnittelusta vastuussa oleville tahoille erityisesti siten, että vaativimmissa tehtävissä olevia ei sijoitettaisi esim. OTV5-tasoihin tehtäviin vain perusteella "onhan sitten ainakin tarjottu jokin tehtävä". Edelleen liitossa aiheuttaa suurta närkästystä tiettyjen joukkojen toiminta suhteessa kokeneimpaan opistoupseeristoon. Useita OTV7/8-tasoisissa tehtävissä palvelevia kokeneita henkilöitä on edelleen sijoitettuna esim. joukkuetason tehtäviin "johonkin" kyseisessä PUHA:ssa. Valitettavasti kyseisiä tapauksia yhdistää usein yksi tekijä - syntymäaika, mikä sijoittuu siten, että henkilöllä syntyy eläkeoikeus vuosien 2014 - 2015 aikana. Useat tahot ovat vakuuttaneet, että kyseessä ei ole ikäsyrintä tai muukaan toiminta, mistä kyseisiä johtopäätöksiä voitaisiin vetää, mutta kun asiaa tarkastelee vain ja ainoastaan matemaattisesti, niin mikä on lopputulos? Työnantaja voi vielä puhdistaa kilpeään jatkosuunnittelun yhteydessä ja osoittaa, että opistoupseeriston osaamiselle on aidosti tarvetta muulloinkin kuin juhlapuheiden yhteydessä. Päälystöliitto edellyttää eri tasoilla toimivien työnantajan edustajilta myös aiempaa suurempaa sitoutumista ohjeiden, määräysten, käskyjen ja erityisesti yhteistoimintaa sääntelevien sopimusten kunnioittamista jatkosuunnittelun yhteydessä.

Yksilöä kohtaavaan muutokseen haettiin tukea - lopputulos jäänee osin torsoksi

Puolustusministeriön johdolla on jatkettu neuvotteluja takuupalkkauksen sekä muutto- ja siirtokustannussopimuksen kehittämiseksi Puolustusvoimauudistuksen muutostilanteisiin liittyvissä siirroissa ajalla 1.7.2013 - 1.1.2015. Ministeriöllä ja pääesikunnalla on/oli tahto kehittää muu-

Viimeistään nyt Pääesikunnan tulee puuttua joukkojen omintakeiseen, annettujen määräysten ja sopimusten vastaiseen "säätämiseen" Puolustusvoimauudistuksen toteutuksessa.

toksen johdosta siirtymään ja perheistään erilleen asumaan joutuvien asemaa, mutta valtiovarainministeriön puuttuminen rahoitukseen määräaikaisen kehittämisen osalta vesitti osin hyvätkin tarkoitukset. Osa-puolet pääsivät sopuun määräaikaisesta takuupalkkauksen kehittämisestä siirtymävelvollisuuden perustuvien siirtojen osalta seuraavasti:

6 – 12 kk:n yhdenmittaisella ”karttumalla” henkilölle, joka siirretään lakkautettavaan joukkoon tai uuden joukon perustettavaan ”runkoon” ja paikkakunta muuttuu, syntyy em. ajalla oikeus 12 kk:n takuupalkkaukseen. Takuupalkkauksen maksamisen päätyttyä ei sovelleta PVPJ-sopimuksen mukaista -1 VAATHuokan turvaa, vaan henkilön palkkaus määräytyy takuupalkka-ajan jälkeen ennen siirtoa olleen palkkauksen mukaisesti.

12 – 24 kk:n ”karttumalla” henkilölle syntyy 24 kk:n takuupalkka-oikeus em. aikavälillä tapahtuneiden siirtojen osalta. VAATI-suoja toteutuu PVPJ-sopimuksen mukaisesti.

Muutto- ja siirtokustannusten korvaamista koskeviin sopimusmääräyksiin tavoiteltiin parannuksia perheestä erillään asuvan virkamiehen erityiskorvaukseen.

Virkamiehen tai perheenjäsenen tapaukseen liittyvien edestakaisten matkojen määrän lisääminen 52:sta 65:een matkaan 36 kk:n aikana.

Erityiskorvauksen päivärahaosuuden maksamisen ajallinen pidentäminen 18/36 kk. Valitettavasti tätä kirjoittaessani näyttäisi siltä, etteivät erityiskorvauksen kehittämiseen tähänneet neuvottelut tuo kaivattua apua siirtymävelvollisten asemaan johtuen valtiovarainministeriön vaatimuksesta rahoittaa määräaikainen uudistus Puolustusvoimauudistuksen osalta osin virastoeristä. Päälystölaiton rahoitusosuus olisi vastannut noin 3 kk:n virastoerien myöhentämistä vuoden 2016 virastoeristä (oletus noin 0,5 %:n virastoerällä) ja kyseisellä rajauksella neuvottelijoilla olisi ollut oikeus yhtyä sopimukseen. Koska kaikilla sopimusaloilla ei ollut valmiutta yhtyä sopimukseen, näyttäisi siis siltä, ettei parannuksista ainakaan tavoiteaikataulussa päästä sopimukseen.

Palkkauksen kiemuroita

1.4. voimaantulleet VES:n ja TARKVES:n muutokset saataneen maksuun kaikilta osin vasta kesäkuun palkanmaksun yhteydessä. Tämä johtuu osin siitä, että valtiovarainministeriön sopimusten vahvistaminen viivästytti sopimusten allekirjoittamista ja osin syystä, ettei kaikista kohdennuksista sovitut yksilöintitiedot välittyneet toimeenpanosta vastaaville tahoille sekä tietyistä järjestelmävirheistä. Sopimus kuitenkin takaa, että korotukset ja muut kohdennukset

tulevat maksuun takautuvasti 1.4. lukien, ja työnantajan tavoitteena on saada korotukset maksuun jo 31.5. Kehotan jokaista tarkastaman omalta osaltaan korotusten kohdentumisen palkkaukseen sekä lomarahoihin, mitkä maksetaan kesäkuun palkkauksen perusteella kesäkuussa. Mikäli epäilet palkkauksen oikeellisuutta, sinun tulee viipymättä olla yhteydessä oman hallintoyksikön palkanmaksusta vastuussa olevaan tahoon ja vaatia oikaisua palkkaukseen - mielellään kirjallisesti.

Valitettavasti olemme joutuneet ponnistelemaan palkanmaksuun liittyvien epäselvyyksien osalta myös muissa yhteyksissä, mm. erimielisyysneuvotteluissa sovittujen asioiden oikaisemiseksi ja yksittäisten jäsenten palkkauksen perusteiden oikaisemiseksi. Selvityksissä yhteistyössä työnantajatahojen kanssa on ilmennyt useita menettelyihin tai palkanmaksujärjestelmään liittyviä haasteita, joita ei ole määritelty esim. SAP-järjestelmään. Keskeisimpiä haasteita ovat olleet vanhan järjestelmän virheiden oikaiseminen nykyisessä järjestelmässä (esim. siirtolissa), 1.9.2003 takuupalkalla olevan henkilön tuntipalkan määräytyminen uudessa järjestelmässä ja tiettyjen muiden etuuksien verokohtelu SAP:ssa (esim. päivärahat ja stipendit). Pääosin ongelmat ovat työnantajan tiedossa, ja korjaavia toimenpiteitä tehdään, mutta järjestelmävirheiden korjaaminen vie oman aikansa - syöttötietojen virheiden ja tiedonsaannin osalta tulisi työnantajan tehostaa ohjeistustaan siten, että henkilöstö olisi tietoinen prosessien etenemisestä.

Palkanmaksuun liittyen olemme valitettavasti törmänneet pitkästä ajasta tapauksiin, joissa henkilön suoritusarviointeihin on puututtu sellaisilta esimiestahoilta, joilla ei ole mitään realistista mahdollisuutta tuntea alaisen työsuoritusta arviointijakson ajalta. Me, jotka Päälystölaitossa luulimme, ettei meidän enää tarvitsisi puolustaa oikeudenmukaista suorituksenarviointia, olemme karvaasti joutunut kohtaamaan jälleen tilanteita, joiden välttämiseksi olemme aikanaan PEHENKOS:n kanssa sopineet. Törkeimmillään vuoden 2012 suoritusarviointiin on puututtu sopimusmääräysten vastaisesti vahvistamalla alaisen suoritusarviointi jopa ennen alaisen - esimiehen - esimiehen esimiehen ja luottamusmiehen

tapaamista - ja vieläpä myöhässä annetusta määräajasta. Suoranaisen esimiehen arvioinnin (ml. uudelleenarviointi) perusteella henkilön SAR-keskiarvo olisi pysynyt ennallaan, mutta esimiehen esimiehen toimesta suoritusarviointia laskettiin siten, että sen keskiarvo putosi alemmalle HENKI-osuudelle vähintään kahden vuoden ajaksi (keskiarvolaskenta) ja menetys on noin 150 €/kk eli yhteensä 3 600 €. Kyseisellä esimiehellä on ollut vastaavia menettelyitä aiemmissakin tehtävissään, ja tämän hän on myös luottamusmiehelle kertonut tyyliin ”välillä tulee lunta tupaan, mutta niistä pitää ottaa opiksi ja monet ovat tulleet häntä jälkeensä kiittämään”. Tiedossamme ei ole ainkaan yhtään opistoupseeria, joka olisi voinut yhtyä sopimusten hengen vastaiseen toimintaan tai käyneet kyseistä esimestä kiittelemässä perusteettomasta palkkauksen alentamisesta.

Hyvää lähestyvää kesää ja lomakautta kaikille jäsenillemme ja yhteistoimintatahoille!

Puolustusvoimauudistuksen seurauksena palvelussuhdeasuntojen kysyntä kasvaa huomattavasti lähivuosina.

Palvelussuhdeasuntojen vuokrauksen periaatteet uudistuivat

Teksti ja kuvat: Marko Jalkanen

Puolustusministeriö uudisti tänä keväänä ohjeensa puolustushallinnon palvelussuhdeasuntojen vuokrauksessa noudatettavista periaatteista. Päälystöliitto oli muiden henkilöstöjärjestöjen kanssa kuultavana ohjeen luonnosvaiheessa ja pääsi vaikuttamaan uudistuneen ohjeen sisältöön. Myös Puolustusvoimat uudisti ministeriön periaatteita noudattavat omat tarkentavat hallinnolliset määräyksensä ja menettelyohjeensa työsuhteasuntojen vuokraamiseksi.

Ohjemuutoksilla pyritään yhdenvertaisuuteen palvelussuhdeasuntojen jaossa eri henkilöstöryhmien kesken. Tähän asti tilanteissa, joissa vapaita asuntoja hakevia on ollut enemmän kuin asuntoja, avain-

tehtävissä palvelleet ovat olleet etusijalla palvelussuhdeasuntoja jaettaessa. Avaintehtävä-käsitteellä on alkuperäisen ajatuksen mukaan tarkoitettu niitä tehtäviä, jotka on määritetty puolustusvoimien toiminnan kannalta välttämättömiksi joukon toiminnan turvaamiseksi. Avaintehtävissä palvelleet ovat olleet myös oikeutettuja vuokratukeen.

Puolustusministeriön mukaan avaintehtävä-käsitettä ei kuitenkaan ole käytetty alun perin tarkoitetun toiminnallisen ajatuksen mukaisesti, vaan joukot ovat käytännössä määrittäneet avaintehtäviksi ne tehtävät, joiden tehtävänhoitaja on määräytshetkellä asunut palvelussuhdeasunnossa. Tämä on johtanut eroihin joukkojen välillä. Tällä het-

kellä puolustushallinnon 1 822 vuokrasuhteesta 1 522:ssa maksetaan vuokratukea. Senaatti-kiinteistöiltä vuokratuissa 279 asunnossa pääomavuokran ja vastikkeen suuruus on pienempi kuin asunnon vuokran laskennallinen verotusarvo, eli niihin ei voida maksaa tukea. Vain 21 vuokrasuhteessa ei makseta vuokratukea.

Nyt avaintehtävä-käsitteestä vuokratuen ja asunnon jakoperusteina on luovuttu kokonaan. Myös siitä luovuttu, että keskitetyn ura- ja henkilöstösuunnittelun piiriin kuuluva henkilöstö olisi etusijalla asuntoja vuokrattaessa. Jatkossa asuntoja jaettaessa etusijalla ovat kaikki ne virkamiehet, jotka ovat siirtovelvollisena määrätty siirtymään toiselle paikkakunnalle tai ne, jotka aloittavat

työuraansa puolustushallinnossa. Jatkossa myös vuokratukea maksetaan kaikille, joille palvelussuhdeasunto myönnetään. Vuokratukea maksetaan puolustushallinnon henkilöstölle heidän käyttäessään palvelussuhdeasuntoa omaan asumiseensa.

Vuokratuen suuruus on asuntoa kohden maksimissaan 7 euroa/m²/kk. Siinä tilanteessa, että vuokratuen osuus olisi yli 35 prosenttia ensivuokranmäärästä, maksetaan vuokratukea maksimissaan 35 prosenttia ensivuokranmäärästä. Vuokratukea saa pääsääntöisesti vain yhteen asuntoon kerrallaan, mutta jatkossa tukea on mahdollista saada myös kahteen asuntoon, jos muu perhe, avo- tai aviopuoliso asuu virkamiehen vuokraamassa palvelussuhdeasunnossa ja virkamies asuu palvelussuhdeasunnossa toisella työssäkäyntialueella. Vuokratukea saa samaan tai samalla työssäkäyntialueella olevaan asuntoon kerrallaan korkeintaan neljä vuotta. Palvelussuhdeasunnon vaihtaminen samalla työssäkäyntialueella ei aloita uutta neljän vuoden tukijaksoa.

Onko joku siirtovelvollisempi kuin joku toinen?

Puolustusvoimauudistusta ajatellen näitä muutoksia on pidettävä ehdottoman tervetulleina. Puolustusvoimauudistuksessa tuhannet puolustusvoimien siirtovelvolliset virkamiehet joutuvat muuttamaan toisaalle. Onkin oletettavaa, että tietyissä joukko-osastoissa, joihin siirtovelvollisia määrätään samanaikaisesti useita kymmeniä henkilöitä, palvelussuhdeasunnoista on hetimitään pulaa. Näissä olosuhteissa ei olisi oikein, jos perheensä kanssa uudelle paikkakunnalle muuttavaan siirtovelvolliseen nähden yksinään muuttava siirtovelvollinen olisi etusijainen varuskunnan ainoaan vapaaseen asuntoon (4h+k) sen johdosta, että hän kuuluu keskitetyn ura- ja henkilöstösuunnittelun piiriin. Tässä olisi rikkottu kaikkia siirtovelvollisten yhdenvertaisuusperiaatteita.

Puolustusvoimien virkamiesten siirtovelvollisuudesta on säädetty Puolustusvoimista annetussa laissa. Lainvalmisteluvaiheiden lausunnoista on nähtävissä, että siirtovelvollisuuden tarkoituksena on ennen kaikkea huolehtia puolustusvoimien rauhanajan tehtävien suorittamisesta ja sodanajan puolustusvalmiuden ylläpitämisestä. Lainsäädännössä siirtovelvollisuudelle ei ole asetettu eri tasoja siten, että joku puolustusvoimien virkamiehistä olisi enemmän velvollisempi siirtymään toiseen työnsuorituspaikkaan kuin joku toinen virkamies. Olisikin ollut täysin kohtuutonta asettaa tässä ohjeessa, jonka tarkoituksena on minimoida siirtovelvollisen sosiaalis-talou-

dellisia haittoja palvelussuhdeasuntoihin ja vuokratukeen liittyvillä järjestelyillä, avaintehtävissä palveleva tai keskitetyn ura- ja henkilöstösuunnittelun piiriin kuuluva henkilöstö etusijaiseksi vuokraamaan palvelussuhdeasuntoja.

Huoneistolautakunta varuskunnan päällikön päätösten tueksi

Jatkossa kaikkia puolustusvoimien siirtovelvollisia virkamiehiä tulee siis kohdella samojen periaatteiden mukaisesti palvelussuhdeasumisjärjestelyissä, joilla pyritään minimoimaan siirtovelvollisen muutosta aiheuttamia haittoja. Asuntojaon etusijaisuusperiaatteita ei saa muodostaa tulevan tehtävän mukaan, vaan ne on muodostettava siirtovelvollisen perheosiaalisista lähtökohdista tarkastelemalla muun muassa jaossa olevan asunnon sopivuutta muuttavien perheenjäsenien määrään nähden. Varuskunnan päällikkö päättää palvelussuhdeasuntojen jaosta, mutta häntäkin sitoo ministeriön antamat periaatteet palvelussuhdeasuntojen vuokrauksesta: kenelle tahansa tai millä tahansa perusteilla varuskunnan päällikkökään ei voi asuntoa vuokrata. Mikäli jossain varuskunnassa ei ole vielä nimettyä huoneistolautakuntaa, on syytä sellainen määrätä pikimmiten, ennen kuin Puolustusvoimauudistuksesta johtuva siirtoruletti asuntotahakemuksineen käynnistyy. Huoneistolautakuntaan määrättävien henkilöiden tulee edustaa tasapuolisesti varuskunnassa palvelevia eri henkilöstöryh-

miä sekä joukko-osastoja ja laitoksia. Huoneistolautakunnan tehtävänä on antaa varuskunnan päällikölle esitys varuskuntaan kuuluvien huoneistojen vuokraamisesta.

Keneltä asuntoja vuokrataan?

Palvelussuhdeasuntoja vuokrataan Kruunuasunnot Oy:ltä ja Senaatti-kiinteistöltä, kunnilta, kaupungeilta ja yleishyödyllisiltä yhteisöiltä sekä yksityisiltä yrityksiltä. Jos vuokraus tapahtuu yksityiseltä taholta, vuokranantaja ei voi olla puolustushallinnon palveluksessa oleva henkilö eikä hänen läheisensä. Vuokrasopimusta ei saa myöskään ketjuttaa tarkoituksena häivyttää todellinen vuokranantaja.

Mikäli varuskunnassa ei ole haettavana ryhmävuokrasopimukseen sisältyviä asuntoja, henkilö voi hakea asuntoa siten, että hän hakee etukäteen puoltolautakunnan huoneistolautakunnalta ja hyväksynnän varuskunnan päälliköltä mahdollisuudesta vuokrata asunto muilta vuokranantajilta kuin Kruunuasunnot Oy:ltä tai Senaatti-kiinteistöiltä. Jos asunnon hakija saa hyväksynnän ulkopuolelta vuokraamiseen, hän etsii muilta vuokranantajilta sopivan asunnon. Rakennuslaitos valmistelee ensivuokrasopimuksen varuskunnan päällikön allekirjoitettavaksi ja jälleenvuokraa sen edelleen puolustushallinnon henkilöstöön kuuluvalla palvelussuhdeasunnoksi.

Jatkossa vuokratukea maksetaan kaikille, joille palvelussuhdeasunto myönnetään. Kuvassa Kruunuasunnot Oy:n vuokrakerrostalo Joensuussa.

Jäsenten vakuutusturva

Teksti: Arto Penttinen

Puheenjohtajapäivillä tuli esille se, että monilla jäsenillä ei ole selkeää käsitystä liiton jäsenilleen ottamista jäsenvakuutuksista ja niiden kattavuudesta, joten kertaus on paikallaan. Liitto on ottanut jäsenvakuutukset If Vahinkovakuutusyhtiöltä, ja sopimuksen myötä kaikki liiton jäsenet saavat If:ltä ottamistään henkilökohtaisista vakuutuksista järjestöasiakkaana keskittämisalennuksen, joka on parhaimmillaan -15 % normaalihintaisesta vakuutusmaksusta. Lisäksi jäsenet voivat vakuuttaa koko perheensä edullisella Ryhmäsampo Priimus -henki- ja tapaturmavakuutuksella, joka on noin 50 % edullisempi järjestöasiakkaalle. Sitten ne liiton ottamat vakuutukset.

Järjestövakuutus koskee kaikkia liiton jäseniä, myös evp-jäseniä. Jäsen on vakuutettu järjestövakuutuksella liiton järjestötehtävissä ja -tilaisuuksissa ollessaan. Esimerkiksi jos liiton jäsenyhdistys järjestää omistamallaan saunalla talkoot ja niissä sattuu jäsenelle tapaturma, korvausta haetaan järjestövakuutuksesta. Henkilövahinkojen osalta korvataan sairauksien ja tapaturmien hoitokulut ilman ylärajaa ja ilman omavastuuta. Tapaturma- ja matkavakuutus on voimassa järjestötehtäviin liittyvillä virkamatkoilla. Vakuutus kattaa omaisuusvahingoista liiton ja sen yhdistysten omaisuudelle järjestötilaisuuteen liittyvästä matkatavaran vahingoittumisesta ja menettämisestä suoranaisesti aiheutuneen vahingon. Järjestövakuutuksen piiriin kuuluvissa vahinkotapauksissa tulee olla yhteydessä liiton toimistoon.

Liittovakuutus koskee ainoastaan palveluksessa olevia jäseniä, ja se on voimassa kunkin kalenterivuoden loppuun asti, vaikka jäsen jäisikin eläkkeelle esimerkiksi huhtikuun alussa. Jos jäsen eroaa tai erotetaan

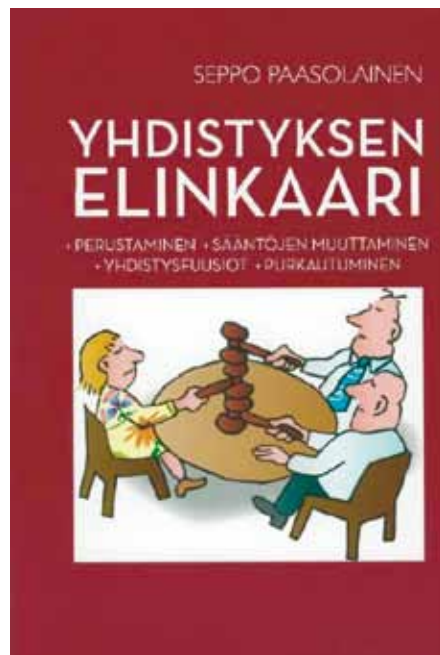
jäsenyhdistyksestä, vakuutuksen voimassaolo päättyy välittömästi.

Liittovakuutus pitää sisällään tapaturma-, matkustaja- ja matkatavaravakuutuksen vapaa-aikana. Tapaturmavamman hoitokulukorvaus on enintään 8 925 euroa tapaturmaa kohden. Vakuutuksessa ei ole omavastuuta. Matkustajaturvassa vakuutettuina ovat myös vanhempiensa mukana matkustavat alle 20-vuotiaat lapset. Vakuutus on voimassa vapaa-aikana tehtävillä koti- ja ulkomaanmatkoilla. Matkan tulee alkaa Suomesta kotoa tai työpaikalta ja päättyä Suomessa kotiin tai työpaikalle. Vakuutusturva on voimassa enintään 45 vuorokautta kunkin yksittäisen matkan alkamisesta.

Matkustajaturvasta korvataan matkasairauden hoitokuluja enintään 90 päivää lääkäriin hakeutumisesta lukien ja tapaturman hoitokuluja enintään 3 vuotta tapaturman sattumisesta. Matkustajaturvasta korvataan myös matkan peruuntumis- ja keskeytyskuluja sekä matkalta myöhästymisen aiheuttamia kuluja. Matkan keskeytymiskorvaukseen on oikeus esimerkiksi matkasairauden aiheuttaman sairaalahoidon vuoksi. **Matkatavaravakuutus** korvaa matkatavaroille äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman aiheuttamia vahinkoja. Vakuutuksen enimmäiskorvausmäärä yhtä vahinkotapahtumaa kohden on 964 euroa ja omavastuu 50 euroa. Liiton jäsenkortin takapuolella on liittovakuutuksen numero, ja jäsenkortti toimii matkustajavakuutuskorttina. Jos tarvitset matkaasi varten viisumitodistuksen, voit tilata sen If:n asiakaspalvelusta numerosta 010 19 19 19. Muut maksimikorvaussummat ja tarkennukset löytyvät linkin kautta liiton nettisivuilta kohdasta jäsenedut. Vakuutusturvan käyttämisestä ei tarvitse olla yhtey-

dessä liiton toimistoon, vaan asiointi tapahtuu suoraan vakuutusyhtiön kanssa. Liitto toimittaa vakuutusyhtiölle vuosittain jäsenluettelon, josta yhtiö tarkistaa jäsenyyden voimassaolon.

Ammatillinen vastuu- ja oikeusturvavakuutus koskee ainoastaan palveluksessa olevia jäseniä ja heidän osaltaan työ- tai virkasuhdeasioita. Vastuuvakuutuksesta voi saada korvausta henkilö- ja esinevahingoissa, jotka ammatissasi virheellä tai laiminlyönnillä aiheutat työnantajallesi, työtoverillesi tai sivulliselle henkilölle ja josta lain mukaan olet korvausvastuussa. Vastuuvakuutus ei korvaa liikennevahinkoja, ja siinä on muitakin rajoituksia, joita ei tässä yhteydessä ole tarpeen luetella. Oikeusturvavakuutuksesta voi saada korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista työ- ja virkasuhteeseen liittyvissä riita- ja rikosasi-

oissa sekä hallintomenettelynä tai hallintolainkäyttönä käsiteltävissä asioissa. Rajoituksista keskeisin on se, että jos virallisen syyttäjän syyte koskee tahallista tekoa, törkeää huolimattomuutta tai törkeää varomattomuutta, ei kustannuksia korvata, ellei vakuutettu osoita syytteen tulleen tuomioistuimen päätöksellä tahallisuuden osalta hylätyksi. Palvelusrikosta vakuutusyhtiö pitää tahallisenä tekona, joten oikeusturvan hyödyntämisen mahdollisuutta ei kyseisissä tapauksissa voi ennakoon tietää. Vastuu- ja oikeusturvavakuutusasioissa tulee olla yhteydessä liiton toimistoon.

Yhdistysten purkautuminen ja yhdistysfuusiot

Viime lehdessä mainitsemani **Seppo Paasolaisen** uutuuskirja "Yhdistyksen elinkaarit" on tullut painosta. Kirjassa käsitellään seikkaperäisesti muun muassa toimenpiteet, jotka tulee huomioda tai tehdä yhdistyksen purkautuessa. Yhdistykset, joilla on fuusioaikeita tai toiminnan purkautuminen edessä, voivat tilata kirjan allekirjoittaneelta.

Toimiston aukiolo kesällä

Toimisto siirtyy kesäaikaan 1.6. alkaen, joten puhelimeen ei juurikaan vastata klo 15.30 jälkeen. Lomalistan mukaisesti toimisto on kuitenkin koko kesäkauden miehitettynä, joten jäseniä pystytään palvelemaan eri asioissa läpi kesän. Toimiston henkilöstön ja omasta puolestani toivotan jäsenistölle virkistävää töistä ja Puolustusvoimauudistuksesta irti pääsevää kesää.

Varapuheenjohtaja, kapteeni Tapani Mäen muistolle

21.11.1963 - 3.5.2013

Suru-uutinen varapuheenjohtaja **Tapani Mäen** menehtymisestä pitkän ja vaikean sairauden uuvuttamana tuli tuoreeltaan Päälystöliiton tietoon 3.toukokuuta. Pitkä ja sisukas taistelu oli päättynyt varhaisena perjantaiamuna. Taistelun aikana Tapani jaksoi uskoa hoitojen tehoamiseen ja sairauden voittamiseen. Me taistelun hengessä mukana olleet toivoimme sitä myös loppuun asti. Kun me muut toivoimme parasta, niin Tapani jaksoi sairauden aikana tehdä edelleen konkreettista edunvalvontatyötä Päälystöliiton jäsenten hyväksi aivan sairauden loppumetreille asti. Ilmavoimien kentän ja jäsenkunnan tavoitteiden yhteen kokoaminen ja sovittaminen Päälystöliiton kaikkien jäsenten edunvalvontatyöhön oli Tapanin vahvuus – katsella asioita aina suuremman kokonaisuuden kautta. Tapanilla oli myös taito tarkastella asioita, omaa tekemistä edunvalvojana ja organisaation toimivuutta, ja tarvittaessa jopa kriittisesti.

Tapanin edunvalvontaura oli pitkä. Paikallistason edunvalvojasta hän nousi liiton edun-

valvontakoneistossa vaativaan tehtävään liiton hallitukseen ja suoraan ilmavoimien varapuheenjohtajaksi vuonna 1999. Vuosien 1999 - 2013 aikana on Päälystöliitossa rakennettu vahvaa ja asiantuntevaa puolustushaaraedunvalvontaa tukemaan kaikkien liiton jäsenten edunvalvontaa. Ilmavoimien piiri, yhdistykset ja luottamusmiesorganisaatio, ovat tuottaneet tietoa ilmavoimissa palvelevien jäsenten työkentästä ja mahdollisista edunvalvonnallisista ongelmakohtista. Tätä kenttää Tapani johti ansiokkaasti ja oli kokoava voima ilmavoimien edunvalvonnassa.

Päälystöliitto esittää syvän osanottonsa Tapanin perheelle ja toivottaa voimia surun voittamiseen perheessä. Koko Päälystöliiton edunvalvontakoneisto jää kaipaamaan Tapania ihmisenä ja peräänantamattomana edunvalvontamiehenä sekä jäsenten esitaistelijana. Ilmavoimien siskojen ja veljien termein ilmaistuna – Tapani siirtyi varjoluuvueeseen aivan liian varhain.

Ari Pakarinen

Sotilaille löytyy tehtävät

Teksti: Antti Kymäläinen Kuvat: Samuli Vahteristo

Haluan kiittää Päälystöliittoa positiivisesta suhtautumisesta Puolustusvoimauudistukseen. Tämä on ollut haaste meille kaikille, mutta siitä huolimatta olemme pystyneet viemään vaikeaa asiaa hyvässä yhteistyössä eteenpäin, kiitteli eversti **Timo Mustaniemi** liiton toimintaa puheenjohtajapäivillä. Pääesikunnan henkilöstöosaston apulaisosastopäällikkönä toimiva Mustaniemi korosti, että Päälystöliitonkin huomion keskiössä oleva puolustusvoimien henkilöstö- ja tehtäväkokoontaminen tarkentuu vielä tämän vuoden loppuun mennessä ensin työnantajan tarkastelussa ja sen jälkeen yhteistyössä järjestöjen kanssa. Tämän yhteydessä tarkastellaan sitä, miten ja millä aikataululla supistuvan opistoupseeriston tehtäviä tulevaisuudessa kohdennetaan muille henkilöstöryhmille.

Vaati-luokat tehtäväkuvauksien mukaisesti

Uusien organisaatioiden tehtävien vaativuuden arviointi ja luokkien laskut ovat herättäneet huolta kentällä.

- Mitään vaativuusluokkien laskulinjausta meillä ei ole, kumoaa Mustaniemi epäily työnantajan tarkoitushakuisesta päämäärästä.

Hänen mukaansa vaativuudenarviointiryhmät paikallistasolta keskustasolle ovat asiansa tuntevia. Ne luokittelevat tehtävät kir-

joitetun kuvauksen mukaisesti, mutta jos kuvaus on tehty huolimattomasti, se näkyy lopputuloksessa. Mustaniemi muistuttaa, että tehtäväkuvauksia tarkistetaan uuden organisaation käynnistymien jälkeen vuonna 2015.

Siirtyä voi takaisin

Mustaniemi vakuuttaa, että kaikille sotilaille löytyy tehtävä uudesta organisaatiosta eikä ketään pakoteta eläkkeelle. Jos henkilö ei ole tyytyväinen tehtyyn sijoitukseensa, hän voi hakea PVAH:ssa avoimeksi ilmoitettavia tehtäviä. Näiden täytön seurauksena vapautuu taas tehtäviä muiden haettavaksi. Henkilöstön sijoittamisen johtavana periaatteena on ollut osaamisen siirtäminen uusiin organisaatioihin. Mustaniemi toivoo, että henkilöstö siirtyisi suunniteltuihin tehtäviin, vaikka uusi sijoituspaikkakunta ei olisikaan se mieluisin. Kun osaaminen on siirretty, voi parin vuoden kuluttua hakeutua takaisinpäin.

- Suhtaudumme paluumuuttajiin positiivisesti, lupaa Mustaniemi.

Henkilöstösiirroille vaihtoehtoja

Alkuvuoden hakukierroksen jälkeen huhtikuun alussa Puolustusvoimien uudessa organisaatiossa on vielä noin 300 avointa tehtävää. Tulevassa Logistiikkalaitoksessa avoimena oli 73 tehtävää eri henkilös-

Eversti Timo Mustaniemi painottaa tehtäväkuvauksien huolellista laatimista. Hän kumoaa epäilyt siitä, että uusien organisaatioiden vaativuusluokkia laskettiin tarkoituksellisesti.

töryhmille, maavoimissa 33, merivoimissa 44 ja ilmavoimissa 38. Puolustusvoimien johtamisjärjestelmakeskuksessa avoimena oli 24 ja Joensuuhun perustettavassa Palvelukeskuksessa 43 tehtävää. Loput tehtävät olivat Pääesikunnassa ja sen alaisissa muissa laitoksissa.

Pääesikunnalla on halu välttää tarpeettomia henkilöstösiirtoja. Joukkotuotantotehtäviä voidaan vielä tarkentaa siten, että koulutusta siirretään sellaisiin joukko-osastoihin, jossa on enemmän henkilöstöä ja tilaa.

- Esimerkiksi Sodankylässä on paljon avoimia tehtäviä, ja toisaalta myös varusmiesten matkat vaikkapa Vaasasta tulevat kalliiksi - tällaisissa tapauksissa koulutusta voidaan siirtää etelän joukko-osastoihin, valottaa Mustaniemi vielä pohdinnassa olevia keinoja.

Meneillään olevilla kunnossapidon KUPI15- ja johtamisjärjestelmäalan STUVE-järjestelyillä on vaikutuksia henkilöstökokoontamisiin. Näissä Mustaniemen mukaan on kuitenkin periaatteena, että upseerit ja opistoupseerit jäävät puolustusvoimien palvelukseen.

Jokaisella oikeus tulevaa työyhteisöä koskeviin tietoihin

Teksti: Antti Kymäläinen, kuva Samuli Vahteristo

Jokaisen pitäisi saada tietää, mikä on henkilön tuleva tehtävä Puolustusvoimissa vuoden 2015 organisaatiossa. Pääesikunta ei ole asettanut rajoitteita sille, ettei henkilöstölle voitaisi kertoa tulevasta tehtävästä laajemmin, kuka on esimies ja keitä työskentelee työkaverina, ohjaa everstiluutnantti **Petteri Tervonen** tietoja pihtailevia tahoja.

Puheenjohtajapäivillä Pääesikunnan henkilöstöalan ajankohtaiskatsauksen esittänyt Tervonen korosti aidon yhteistoiminnan merkitystä paikallis- ja aluehallinnon tasoilta aina Pääesikunnan tasalle saakka. Hän toivoi, että luottamusmiehet eivät raportoisi mahdollista ongelmista ja havainnoistaan pelkästään oman liiton kanavia ylöspäin vaan myös omille komentajilleen. Luottamusmiehet ovat tiedonvälittäjiä, ja he voivat auttaa siinä, ettei samoja virheitä tarvitse toistaa joka paikassa.

Tervosen mukaan Pääesikunnassa tiedotetaan se, etteivät kaikki sijoitetut ota tarjottua tehtävää vastaan. Normaalitylanteesakin ihmiset vaihtavat työnantajaa, eikä Puolustusvoimat poikkea tässä suhteessa muista. Tarvittavasta osaamisesta halutaan kuitenkin pitää kiinni.

Tervonen kannustaa henkilöstöä siirtymään tarjottuihin tehtäviin ja kokeilemaan työtä uudella paikkakunnalla.

- Aika monta voittajatarinaa on siitä, miten uuteen tilanteeseen on sopeuduttu.

Palvelus ylivahvuusvuoden loppuun mahdollista

Paikkakuntasiirotien vaikutusten lieventämiseksi Pääesikunta tarkentaa joustavien työaika- ja työehtojen ohjeistusta. Hajautetun työn osalta ajallista määrää lisätään ja syksyllä aloitetaan etätyön kokeilu. Tervosen mukaan kokeilu tehdään aitona pilotointina, jossa ensin kerätään kokemukset ja vasta sitten päätetään etätyön mahdollisesta käyttöönotosta.

Ylivahvuuteen siirtymistä on tarkennettu Tervosen mukaan siten, että henkilön on mahdollista palvella ylivahvuusvuoden loppuun saakka, vaikka eläkeoikeus täyttyisi aikaisemmin vuoden aikana. Toive on kuitenkin, etteivät kaikki automaattisesti jatkaisi palvelustaan näin, vaan joustoa käytettäisiin 2 – 3 kuukauden verran – esimerkiksi jonkun tiettyyn eläkeprosenttiin tarvittavan palvelusajan täyttämiseksi.

Pääesikunta antaa tarkentavat ohjeet, joilla laajennetaan joustavien työaika- ja työehtojen käyttöä. Etätyön kokeilu aloitetaan syksyllä, kertoi everstiluutnantti Petteri Tervonen.

Puolustusvoimauudistuksen vuoksi irtisnottavaksi joutuvien määrä supistuu Tervosen mukaan koko ajan.

- Kun vuosi sitten olin Pohjois-Karjalan Prikaatissa tilaisuudessa, jossa kerrottiin joukko-osaston lakkauttamisesta, pelättiin yli 200 ihmisen jäävän ilman työtä. Nyt irtisanominen uhkaa alle 10 henkilöä ja näillekin vielä etsitään sijoitusta, kuvailee Tervonen tilanteen kehittymistä.

Opistoupseerien määrä vähenee uudistuksessa noin 300:lla

Teksti: Matti Vihurila

Puheenjohtajapäivillä kuultiin myös opistoupseeriasioiden tilannekatsaus, jonka piti everstiluutnantti **Petteri Tervonen**. Aineiston oli laatinut kapteeni **Jussi Venäläinen**, joka ei kuitenkaan muiden kiireiden vuoksi päässyt itse paikalle.

Puolustusvoimissa palvelee tällä hetkellä noin 13 800 henkilöä, joista sotilaita on noin 8 500. Opistoupseereita on palveluksessa runsaat 2 300, mikä vastaa 17 % koko henkilöstöstä ja 27 % sotilaista. Opistoupseerien keski-ikä on 43,5 vuotta, mikä kertoo, että kokemusta ja osaamista löytyy.

Opistoupseerien vuosittainen poistuma on tähän mennessä ollut keskimäärin 150/

vuosi, mikä tarkoittaa mm. sitä, että palveluksessa olevien määrä putoaa alle 2 000:n ensi vuonna, ja 1 500:n rajapyykki ohitetaan v. 2019. Poistumaennusteen mukaan tänä vuonna reserviin siirtyy 175 ja ensi vuonna 153 opistoupseeria.

Huhtikuun alussa palveluksessa olevien sotilasarvot jakautuivat siten, että kapteeni- ja kapteeniluutnantteja oli 760 (33 %), yli- ja luutnantteja 1 215 (52,6 %) ja luutnantteja 333 (14,4 %).

Ou-virkojen jakaantuminen

PE + alaset ja MPKK		Maav.	Meriv.	Ilmav.	Yhteensä
1.4.2013	201	1 258	364	485	2 308
1.1.2015	~ 355	~ 964	~ 316	~ 395	~ 2 030

Vuoden 2015 organisaation 32 hallintoyksikössä opistoupseerien tehtäviä on noin 2 030. Vähennystä nykytilanteeseen on hieman vajaat 300.

Opistoupseerien vaativuusluokat 3/2013:

OTV 8: 161	OTV 7: 681
OTV 6B: 605	OTV 6A: 296
OTV 6: 328	OTV 5A: 74
OTV 5: 110	

Vaikuttamistorilta etsittiin ideoita liiton toiminnan kehittämiseen

Teksti ja kuvat: Samuli Vahteristo ja Matti Vihurila

Ensi syksyn edustajakokous päättää Päälystöliiton toiminnan ja edunvalvonnan tavoitteet vuosille 2014 - 2017. Huhtikuun loppupuoella pidetyillä puheenjohtajapäivillä toteutettiin "vaikuttamistori", missä päiville osallistuneet edustajat toivat esiin oman yhdistyksensä näkemykset liiton tavoiteasetteluun. Ruotsin upseeriliitolta "kopioitu" vaikuttamistori-idea sai innostuneen vastaanoton. Työryhmissä käytiin vilkasta keskustelua ja ideoita tuli runsaasti. Osa niistä ammuttiin alas "ison salin" paneelikeskustelussa, missä kaikilla oli mahdollisuus puoltaa tai kyseenalaistaa työryhmissä syntyneitä ideoita.

Puheenjohtaja **Ari Pakarinen** oli erittäin tyytyväinen siihen, miten innostuneesti osanottajat olivat mukana suunnittelemassa liiton toimintaa.

- Vaikuttamistorin ideoiden ja päätelmien pohjalta liiton hallituksen on hyvä jatkaa seuraavan vaalikauden ohjelman suunnittelua. Se lähetetään hyvissä ajoin ennen edustajakokousta jokaiselle yhdistykselle arvioitavaksi. Tämä valmistelu ei kuitenkaan estä yhdistyksiä tekemästä muitakin aloitteita ja esityksiä edustajakokoukselle, Pakarinen totesi.

Päälystöliiton seuraavan nelivuotiskauden toimintaan vaikuttaa ratkaisevasti Puolustusvoimauudistus ja Rajavartiolaitoksen sopeuttamishjelma. Tätä toimintaympäristön taustaa vasten oli valittu kaksi visiota: "Hallittu sopeuttaminen – turvattu tulevaisuus" tai "Turvattu tulevaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä", joista kumpikin sai kannatusta.

Päälystöliiton toimintaa ohjaavina tavoitteina ovat jäsenlähtöisyys, yhteistyökyky

ja kaikkiin tilanteisiin oikein mitoitettut resurssit. Keskeisenä tavoitteena on turvata ja parantaa kaikkien jäsenten taloudellista, sosiaalista ja oikeudellista hyvinvointia sekä edistää osaamisen kehittymistä ja työssä jaksamista.

Päälystöliiton arvomääritteinä ovat kilpailukykyinen palkkaus, ammattitaito, luja maanpuolustustahto, avoimuus ja yhteistyö.

Hallituksen koko herätti kiivasta keskustelua

Yksi Päälystöliiton tulevien vuosien haaste on sopeuttaa hallinto vähenevän jäsenmäärän mukaiseksi. Vuonna 2015 palveluksessa on noin 2 030 liiton jäsentä. Muutosten on mahdollistettava liiton hallituksen entistä tiiviimpi edunvalvontatyö kunkin omalla vastualueella edustajakokousten päätös-

ten toimeenpanossa ja kentän yhteyshenkilönä sekä tiedonvälittäjänä tiedostusvastualueellaan.

Hallituksen jäsenten lukumäärästä käytiin ajoittain jopa kiivastakin keskustelua. Osa paikallisyhdistysten edustajista ei halunnut vielä tässä vaiheessa pienentää liiton hallituksen nykyistä kokoonpanoa (puheenjohtaja ja 19 jäsentä). Kokeneimmat ja pitkään liiton toiminnassa mukana olleet katsoivat, että hallituksen tulee olla toimintakykyinen ja kustannustehokas. Heidän mielestään hallituksen kokoonpanoa tulee tarkastella tehtävien kautta eikä lukumäärä ole itseisarvo. Tärkeintä on se, että hallitukseen valittavalla on halua, kykyä ja henkilökohtaista valmiutta olla täysillä mukana ja toimia kentän yhteyshenkilönä sekä tiedonvälittäjänä tiedostusvastualueellaan.

Päällystöliiton hallituksen jäsenille on laadittu tehtäväkuvaukset. Niiden pohjalta yhdistykset voivat omia ehdokkaita hallitukseen asettaessaan tentata, että onko ehdokkaalla todetun kyvyn lisäksi halua sitoutua vaativaan hallitustyöskentelyyn.

Puolustushaaroilta varapuheenjohtajat katsottiin tarpeelliseksi, mutta esitys viidennessä varapuheenjohtajasta Pääesikunnan alaisten laitosten osalle ei ottanut tuulta purjeisiin. Katsottiin, että nykyiset eri puolustushaaroja edustavat varapuheenjohtajat hoitavat myös Pääesikunnan alaisten laitosten osalle tulevia asioita sen mukaan, mitä puolustushaaraa asia koskee. Esillä oli myös mielipiteitä siitä, että vaalikauden aikana on valmisteltava mahdollinen henkilöjäsenyyteen siirtyminen ja päätöksenteko-organisaation kehittäminen siihen liittyen. Osa päivien edustajista halusi erottaa edunvalvonnan ja muun yhdistystoiminnan toisistaan, puolesta oli 24 edustajaa ja vastaan 17. Esityksessä korostettiin, että yhdistystoiminta voi silti jatkua.

Liitolla on tarvetta terävöittää viestintää

Päällystöliiton viestinnän osalta ”vaikuttamistori” katsoi, että Päällystölehti on ulkoisen ja sisäisen viestinnän osalta onnistunut tehtävässään. Jäsenten lisäksi lehteä luetaan hyvinkin tarkkaan Pääesikunnassa ja

Työryhmissä jokaisella osallistujalla oli mahdollisuus esittää omat mielipiteensä liiton toiminnan tulevaisuuden suuntalinjoista.

Rajavartiolaituksen esikunnassa sekä järjestöjen piirissä. Nettilehti ei saisi samankaltaista lukijakuntaa, vaikka silläkin on paikkansa. Ulkoisen viestinnän kannalta todettiin, että liiton johdon ja luottamusmiesten neuvottelukontaktit päättäjiin ja sidosryhmiin ovat tärkeässä asemassa.

Liiton www-sivujen uutisointia pitää laajentaa, ja vireillä olevista asioista tai päätöksistä pitää tehdä lyhyitä uutispätkiä, joiden yksityiskohtia ja vaikutuksia tarkastellaan sitten laajemmin Päällystöllehden kulloisessakin numerossa. Liiton www-sivuja pitää kehittää myös sellaiseen muotoon, että niitä on mobiililaittein helpompi lukea. Lehden osalta toivottiin myös tiiviimpää asioiden esittämistapaa.

Päällystöliiton linjaus siitä, että asioita ei hoideta julkisena loanheittona tiedotusvälineissä, vaan neuvottelukontaktien työnantajan ja yhteistyötahojen edustajien kanssa sai yksimielisen kannatuksen.

Päällystöliiton talous mahdollistaa tehokkaan edunvalvonnan

Vaikuttamistorilla käsiteltiin myös liiton taloudellisia toimintaedellytyksiä. Työryhmissä taloustietoja tarkastelemalla oli helppo päätellä, että liiton talous, henkilöstö ja toimitilat mahdollistavat tehokkaan edunvalvonnan. Toimintaa on kuitenkin jatkossa sopeutettava palveluksessa olevan jäsenmäärän asettamien tarpeiden mukaan. Asiat pitää hoitaa kustannustehokkaasti, millä taataan edunvalvonnan toimivuus pitkälle tulevaisuuteen. Nykyistä 1,1 prosentin jäsenmaksuosuutta jotkut pitivät liian korkeana, koska liiton viime vuosien kate on ollut voitollinen. Plus-merkkinen kate on kuitenkin ollut seurausta hyvistä sijoitustuloista. Jäsenmaksukertymä vähenee väijäämättä koko ajan jäsenmäärän laskiessa. Tätä taustaa vasten 1,1 %:n jäsenmaksu on perusteltua.

Yhteisesti todettiin, että liiton toimistossa on keskityttävä ydintoimintojen tekemiseen, ja tukitoimintoja hankitaan tarvittaessa ostopalveluina. Henkilöstömäärä pyritään pitämään vuoden 2012 tasolla: pj, järjestöpäällikkö, kaksi toimistosiihteriä, kaksi päätoimista päällystämismiestä (pv) sekä yksi päätoiminen päällystämismies (rvl). Liitto säilyttää työskentelyn edellyttämät toimitilat.

Sopimusvalvonta ja luottamusmiestoiminta puntarissa

Vaikuttamistorilla pohdittiin sopimusvalvontaan ja luottamusmiestoimintaan liittyviä asioita. Puolustusvoimauudistus aiheuttaa tälläkin saralla muutostarvetta.

Edunvalvontaorganisaation rakenteessa ja mitoituksessa on huomioitava virastojen ja niiden toiminnan muutokset sekä käytössä olevat taloudelliset resurssit. Henkilöstöedustajien koulutus lähtee tarpeesta, mikä on otettava huomioon koulutuksen sisällössä ja määrässä. Koulutuksen toteutuksessa hyödynnetään keskusjärjestön ja muiden järjestöjen tarjontaa. Henkilöstöedustajien tehtävien houkuttelevuutta ja asemaa pyritään parantamaan.

Päällystöliiton luottamusmiesorganisaatio vastaa sopimusvalvonnasta kaikilla hallintotasoilla. Organisaation toiminnassa korostuvat vastuullisuus ja ammattimaisuus sekä aktiivinen yhteistyö. Luottamusmiesten koulutus jatkuu systemaattisesti, ja organisaation kattavuus varmistetaan Päällystöliiton ja Pääesikunnan välisellä luottamusmiessopimuksella. Päällystöliitto järjestää omaa luottamusmieskoulutusta.

Palkkausjärjestelmiä kehitettävä edelleen

Palkkaedunvalvonnan painopisteen tulee olla jatkossakin palkkausjärjestelmien kehittämässä. Vaikuttamistorilla oltiin yksimielisiä siitä, että samasta tai samankaltaisesta työstä on maksettava sama palkka ammattiryhmästä riippumatta. OTV-järjestelmää tulee kehittää siten, että palkkaus arvottaa järjestelmän mukaisia vaativuuselementtejä ja takaa työn vaativuuden mukaiset palkkaustasot. Keskustelussa nousi esille mm. OTV 7B -luokan perustaminen ja mahdollinen palkkakaton avaaminen OTV 8B -luokan muodossa. Palkkaturvaa on kehitettävä pysyvästi siten, että 6 kk:n kertymällä saavutettaisiin yhden vuoden ja vuoden kertymällä kahden vuoden palkkaturva.

Rajan osalta OTV:n kehittäminen nähtiin suoritusperäisiä lisäpalkkoja tärkeämmäksi. Vaatikäsikirjaa on syytä päivittää ja tehtäväkuvauksia tarkentaa. Kaksiportaiseen johtamisjärjestelmään siirryttäessä vartioaseman päällikön luokkaa korotettiin siten, että ero varapäällikköön on 4 – 7 vaatiluokkaa, kun se ennen uudistusta oli 2 vaatiluokkaa. Varapäällikön palkkauksen korjaamista pidettiin erittäin ajankohtaisena ja tärkeänä asiana.

Sotaharjoitus- ja meripalvelukorvauksissa parannettavaa

Vaikuttamistorin keskusteluissa sotaharjoitus- ja meripalvelukorvausten kehittämisen nousi voimakkaasti esille. Harjoitusten suunnittelun uskottiin parantuvan, mikäli euromääräisiä korvauksia nostettaisiin. SH-lisään pitäisi saada noin 30 %:n korotus ja tuntimerkintää kasvattaa 10 tuntiin.

Tulevalla vaalikaudella meripalvelusopimus on avattava ja sitä on ajantasaistettava ja kehitettävä. Lauantaikorvaus tulisi nostaa 40 %:iin, mikä parantaisi esimerkiksi paljon viikonlopputöitä tekevien soittajien palkkausta.

Eläkekysymyksen osalta pidettiin tärkeänä sotilaseläkejärjestelmän ylläpitoa. Tavoitteena tulee olla elinaikakertoimen (EAK) kompensointi sotilaseläkkeiden osalta. Yhtenä kehittämiskohteena ehdotettiin erityisen kokemuslisän käyttöönottoa esim. viimeisten viiden palvelusvuoden ajalle.

Rajalla tulee tavoitella sotaharjoitusten "kovien tuntien" lisäämistä. Muutto- ja siirtokustannusten joustojen osalta toivottiin samanlaista järjestelmää, mikä on puolustusvoimissa jo käytössä.

Kriisinhallinnassa uusien operaatioiden palvelussuhteen ehtojen on jatkossa oltava hakijoiden tiedossa riittävän ajoissa ja palkkauksen tulee vastata todellisia olosuhteita. Palkkaluokkia ehdotettiin määrättäväksi operaatiokohtaisesti siten, että niissä huomioidaan vallitseva vaaraluokitus. Tällä hetkellä operaation vaaraluokitus huomioidaan päivärahassa.

Uusien normien mukaisesti nimettäville pelastussukeltajille ja pintapelastajille on luotava lisäpalkkiojärjestelmä. Muutto- ja siirtokorvausten on vastattava todellisia

kuluja, ja muutosturva koulutuksesta toivottiin jaettavan tietoa mm. Päälystöllehdeissä.

Koulutuksen painopiste osaamisen kehittämiseen

Koulutusjärjestelmien tulee luoda mahdollisuuksia elinikäiselle oppimiselle ja osaamiselle. Ou-tutkinto ei saa olla esteenä koulutukselle. Päälystöliitto vaati työnantajalta laajemmat mahdollisuudet opiskella Puolustusvoimissa ja Puolustusvoimien ulkopuolisissa, jo nyt tarjolla olevissa koulutusohjelmissä. Painopisteen tulee olla osaamisen kehittämisessä nykyisessä tai suunnitellussa tehtävässä. Tämä edellyttää jokaisen osalta urapolun suunnittelua. Liitolla on oltava mahdollisuus osallistua aktiivisesti koulutuksen kehittämistyöryhmiin. Henkilöstöasioiden hoidon osalta pidettiin tärkeänä, etteivät muut henkilöstöryhmät hoida ou-asioita.

Miten liitto hyötyy NOA-yhteistyöstä?

Päälystöliitto tekee järjestöyhteistyötä Akavan jäsenjärjestöissä, pääsopijajärjestössä JUKOssa ja Upseerien ammattijärjestöjen neuvottelukunnassa UNK:ssa. Yhteistyö Upseeriliiton kanssa nähtiin tärkeäksi, sillä kun kaksi liittoa on yhteisellä asialla,

saavutetaan parempi painoarvo. Hyvän yhteistyön edellytyksenä pidettiin sitä, että pelin pitää olla reilua. Rajavartiolaitoksessa järjestöyhteistyön merkitys korostuu erityisesti yhteisen palkkausjärjestelmän johdosta.

Yhdistystasalla Euromilin ja Pohjoismaisen upseeriliiton kanssa NOA:n kanssa tehtävää kansainvälistä yhteistyötä ei tunneta kovin hyvin. Esille nousikin kysymys, mikä on tämän yhteistyön panos-tuotos-suhde. Päälystöllehdeiltä toivottiin juttua NOA:sta ja sen kautta saatavista hyödyistä. Kriisinhallintaan liittyvissä kysymyksissä kansainvälisellä yhteistyöllä nähtiin olevan suuri merkitys. Yhteisellä pohjoismaisella suunnittelulla on pyrittävä saamaan aikaiseksi samankaltaiset palvelussuhteen ehdot sekä oikeudet ja velvollisuudet. Yhteistyöstä on myös pyrittävä löytämään uusia ideoita ja näkökulmia omaan edunvalvontaan. Yhteistyö Päälystön Naisten Liiton (PNL) kanssa sekä liiton vaikutusvallan hyödyntäminen nähtiin erittäin tärkeänä. PNL tarjoaa toisenlaisen näkökulman perheiden tilanteisiin, minkä merkitys korostuu Puolustusvoimauudistuksen edetessä ja sen todellisten vaikutusten ja seuraamusten valjetessa.

Puhuttavimpia aiheita olivat liiton hallituksen koko ja mahdollinen suora henkilöjäsenyys liittoon.

Piirien kuulumiset

Tekstit: Juha Susi, Samuli Vahteristo ja

Matti Vihurila

Ilmavoimien piirin kokous sujui mallikkaasti Juha-Pekka Koskisen ja Pekka Väyrysen johdattamina

Päälystöliiton puheenjohtajapäivien yhteydessä pidettiin piirien kokoukset, jossa paneuduttiin eri puolustushaarojen erityiskysymyksiin ja tulevaisuuden haasteisiin sekä valmistauduttiin ”Vaikuttamistorilla” esillä oleviin asioihin.

Maavoimien edunvalvojat kokoontuvat varapuheenjohtaja **Jyrki Lukkarisen** johdolla käsittelemään ajankohtaisia kysymyksiä. Suurimman osan ajasta vei tuleva luottamusmiesorganisaation käsittely. Pääluottamusmies **Sakari Vuorenmaa** alusti edustajille mikä on ollut suunnittelutyön lähtökohtana. Keskustelussa tuotiin esille huoli ns. lähituen saatavuudesta. Tulevaisuudessa työpisteitä on kaukana omasta hallinnollisesta joukosta. Esimerkiksi Joensuun aluetoimisto on Kainuun prikaatin alainen joukko. Lähituella tarkoitetaan paikallista luottamusmiestä, jonka puoleen voi kääntyä akuuteissa päivän polttamissa asioissa. Suunniteltu luottamusmiesorganisaatio tarjoaa hyvinkin kattavasti edunvalvontatukea. Lähituen luottamusmies saattaa olla paikallisesti tosin eri hallintoyksiköstä tai jopa puolustushaarasta, mutta palvelua tarjotaan kuitenkin jäsenistölle. Toiveena luottamusmiesryhmälle esitettiin selkeätä ohjeistusta, mitkä edunvalvonta tehtävät kuuluvat lähituen piiriin ja mitkä oman hallinnollisen luottamusmiehen tehtäviin.

Syksyn edustajakokous oli toinen tärkeä puheenaihe. Hallituksen kattavuus ja tulevi-

en hallituksen jäsenten vaatimukset herättivät useita puheenvuoroja. Varapuheenjohtaja **Jyrki Lukkarinen** vaatikin läsnäolijoiden kantaa ylimääräiselle piirikokoukselle. Tarve vaihtaa ajatuksia oli yhteinen, sillä maavoimalliset edustajat kokoontuvat vielä ennen edustajakokousta.

Käynnissä oleva Puolustusvoimauudistus tulee vaikuttamaan **Merivoimiin** enemmän kuin mikään aiemmista uudistuksista, todettiin yhdestä suusta Merivoimien piirin kokouksessa. Myös merkittäviä henkilövaihdoksia on luvassa, sillä varapuheenjohtaja **Kari Reinivuo** ja pääluottamusmies **Jorma Nieminen** luopuvat tehtävistään.

Nykyisessä tehtävässäni en näe, mitä Merivoimissa tapahtuu, Reinivuo perusteli luopumistaan.

Päälystöliiton hallinnon uudistamisen osalta käytiin vilkasta keskustelua. Nykyisin Merivoimilla on kolme paikkaa liiton hallituksessa. Jatkossa merivoimallinen kenttä jakautuu laivasto- ja rannikkojoukkoihin, jotka kumpikin vaativat oman edustajansa hallitukseen, mutta tarvitaanko vielä kolmas edustaja? Paikallisyhdistysten tulee keskuudessaan pohtia hallituspaikkojen lukumäärää ja nimiä avautuviin luottamustehtäviin. Merivoimien piiriin on puolestaan tehtävä omat päätöksensä ja esityksensä hyvissä ajoin ennen syksyn edustajakokousta.

Ilmavoimien piirissä keskusteltiin **Pekka Väyrysen** ja **Juha-Pekka Koskisen** johdattamana puolustusvoimauudistuksen aiheuttamiin ongelmatilanteisiin.

- Opistoupseerikentän ajatusten ilmapiiri asiasta on hyvin monisäkeinen. Se vaihtelee negatiivisesta positiiviseen aina sen mukaan, mitä yksilö tai hänen perheensä joutuu kokemaan. Henkilöstöä vastaanotavissa joukoissa palvelevat opistoupseerit haluavat auttaa muuttamaan tai ”reppureina” työtään uudella paikkakunnalla jatkavia virkaveljiään, kertoo Koskinen.

Päälystöliiton hallinnon kokoonpanoon halutaan kolme paikkaa, jolloin lentoteknillinen ala, johtamisjärjestelmä ja toimintoja tukevat jäsenet saisivat oman edustuksensa liiton hallitukseen. Yksi edustajista voisi toimia ilmavoimallaisena puheenjohtajana.

Ilmavoimien pääluottamusmies **Jouni Nyström** valmistautuu siirtymään reserviin ja hänen tilalleen ehdolla on **Santhu Kytöjoki**.

Rajavartiolaitoksen piirissä esille nousi Länsi-Suomen merivartioston ja Suomenlahden merivartioston piirissä toimivien yhdistysten yhdistämispyrkimykset. Säännöt yhden yhdistyksen perustamiseksi on jo laadittu ja asiassa on tarkoitus edetä käytännön toteuttamisasteelle lähiaikoina. Joensuussa on meneillään liiton piirissä valtakunnallisesti merkittävä hanke. Pohjois-Karjalan Rajapäälystöstä ja Kontiorannan Päälystöyhdistyksen aikovat perustaa yhdistyksen, jonka piirissä hoidetaan sekä rajan että puolustusvoimien palveluksessa olevien jäsenten edunvalvontaa paikallistasolla.

Muutos aiheuttaa Hallissa valtavan työmäärän

Teksti ja kuvat: Samuli Vahteristo

Ilmavoimien teknillisen koulun lakkauttaminen ja vankan osaamisen siirtäminen Ilmasotakoulun yhteyteen Tikkakoskelle sisältää tuhansia yksityiskohtia, jotka joudutaan ratkomaan nopealla aikataululla yksi kerrallaan. Samaan aikaan on huolehdittava koulutuksen ja osaamisen jatkuvuudesta.

Päällystöliiton puheenjohtaja ja luottamusmiesryhmä kävivät tapaamassa Ilmavoimien teknillisen koulun johtajaa eversti **Pasi Jokista** ja koululla palvelevaa opistoupseerikuntaa. Samalla Päällystöliitto tarjosi auttavaa kättään muutostilanteen henkilöstölle aiheuttamien haittavaikutusten lieventämiseksi. Vierailun yhteydessä tutustuttiin myös Hallista Pirkkalaan siirtyvän Koelentokeskuksen toimintaan ja siellä palvelevien opistoupseerien ajatuksiin muuttoon liittyen.

Suunnitelmat ja toimenpiteet Ilmavoimien teknillisen koulun lakkauttamiseksi ja toimintojen siirtämiseksi Ilmasotakoulun yhteyteen Tikkakoskelle ovat jo pitkällä. Henkilöstön osalta tehtävämääräyksiä ei ole tehty, mutta tulevat virkapaikat ovat jo lähes kaikkien kohdilla selvillä.

- Henkilöstö on sisäistänyt muutoksen ja sen eteen tehdään työtä. Henkilöstön tehtävämääräyksiä kirjoitetaan parhaillaan ja ensimmäiset annetaan lähiviikkoina. Vi-

meisimpien henkilöiden kohdalla ne varmistuvat viimeistään elo-syyskuun aikana, Jokinen kertoo.

Päällystämus **Sakari Vuorenmaa** painotti keskustelun kuluessa, että tehtävämääräykset tulisi antaa niin etupainotteisella aikataululla kuin mahdollista. Vasta tehtävämääräyksen jälkeen henkilö pääsee muutto- ja siirtokustannussopimuksen korvausten piiriin ja voi tutustua uuteen työympäristöön sekä ryhtyä suunnittelemaan oman perheensä asioita täysitehoisesti.

Eversti Jokisen mukaan pääosa Hallista muualle siirtyvistä henkilöistä ei ainakaan alkuvaiheessa suunnittele perheen muuttoa, vaan suunnitelmassa on kulkeminen päivittäin kodin ja työpaikan välillä tai sitten aikeissa on siirtyä työskentelemään viikot perheestä erillään, "reppurina".

- Minulla on omakohtaista kokemusta reppurin elämästä, se ei ole herkkua. Nuorille perheille se on vaikeampaa, kun lapset ovat pieniä ja isän läsnäoloa kaivataan enemmän. Iän karttuessa perhe-elämä seesteistyy ja erillään asuminen lyhytaikaisesti on hieman helpompaa.

Yhteistyömatkakuljetuksen järjestämisestä Hallista Tikkakoskelle on tehty Jämsän kaupungille valtuustoaloite. Se on otettu vastaan kaksijakoisesti.

- Päivittäisten työaikojen pituudet ovat

usein erilaiset, työpisteitä Tikkakoskella on useita ja lisäksi henkilöstön keraaminen laajalta alueelta lisää matkustusaikaa melkoisesti. On vaikeaa nähdä, että julkiset yhteydet sopisivat kaikille, ja moni valitsee joka tapauksessa oman auton käytön juuri ajansäästön takia, Jokinen toteaa.

Yksi lisähuoli on se, että Tikkakoskella on tällä hetkellä peruskorjausten takia aika huono asuntotilanne ajatellen perheiden muuttoa tai reppuriasuntojen vuokraamista.

Joustavien työaikamuotojen käyttöönottoa kannattaa tutkia

Ilmavoimien teknillisessä koulussa palvelee tällä hetkellä 115 henkilöä, joista 31 on opistoupseereita. Ilmavoimien koelentolaitoksen riveissä palvelee 60 henkeä, joista opistoupseereita on 9. Koelentolaitoksen opistoupseereista 8 siirtyy Pirkkalaan ja yksi jää Halliin.

Henkilöstön huolia jakavat ja neuvoja antavat HR- ja tukikoordinattorit, jotka Jokisen mukaan tekevät hyvää työtä. Puheenjohtaja **Ari Pakarinen** totesi, että Päällystöliitto on myös valmis ojentamaan auttavan käntensä henkilöstölle ja tukensa joukko-osaston johdolle, jos apua kaivataan.

- Olemme samassa veneessä. Päällystö-

liitolla on hyvin koulutettu, erilaisista sopimuksista ja tukimuodoista perillä oleva luottamusmieskoneisto, jonka puoleen voi aina kääntyä. Parempi on tehdä heti asioita oikein, ettei umpisolmuun menneitä tilanteita tarvitse jälkikäteen oikoa.

Pääluottamusmies Sakari Vuorenmaa korosti, että uudessa tilanteessa kannattaa tutkia huolellisesti myös joustavien työaika-muotojen käytön mahdollisuutta entistä laajemmin, minkä Virkaehtosopimus mahdollistaa.

Vuorenmaa totesi opistoupseereille pides-tyssä erillisessä tilaisuudessa, että vielä ei kannata olla huolissaan, jos tulevassa tehtävänmääräyksessä OTV-luokka on nykyistä alempi, sillä suurelta osin kuvaukset eivät varmuudella vastaa tehtävän lopullista luonnetta.

- Takuupalkka ulottuu vuoden 2015 loppuun, ja jokaisen tehtävä varmasti muotoutuu vielä useaan otteeseen, kun töihin uudella paikkakunnalla on päästy käsiksi. Uuden tehtävän sisäänajovaiheen jälkeen, noin puolen vuoden kuluttua, jokaisen on syytä tarkistuttaa tehtäväkuvauksensa ja päivitettävä se aina, kun oleellista muutosta tehtävässä tapahtuu.

Monta mutkaa matkassa

Eversti Jokisen mukaan henkilöstö ei valita eikä ole lyönyt hankskoja tiskiin. Koko ajan mietitään, miten Hallin perinteiset vahvuudet, kalusto, lentotekniset opetuslaitteet ja osaaminen, siirretään Tikkakoskelle.

- Alkuvuonna eräs suunnittelun painopisteitä on ollut Tikkakosken tilojen käytön yksityiskohtainen suunnittelu. Tällä hetkellä näyttää siltä, että lentoteknillinen koulutus

Eversti Pasi Jokinen kertoi Ari Pakariselle ja Sakari Vuorenmaalle henkilöstösuunnittelun etenemisestä.

aloitetaan tilapäisissä, mutta tarkoituksen mukaisissa tiloissa, ja kesällä 2014 toiminta siirretään saneerattavana oleviin lopullisiin tiloihin Tikkakosken kenttäalueelle. Nyt toiminta tapahtuu omassa varuskunnassa ja varsin väljissä tiloissa. Tähän peilaten Tikkakoskelle suunnitellut tilat voivat ainakin aluksi tuntua alimitoitetuilta, mutta tilojen toimivuus on kuitenkin oleellisempaa kuin neliömäärä.

Simulaattorikoulutukseen saattaa tilaratkaisuiden takia tulla hetkellinen katkos, joka ei kuitenkaan oleellisesti tule aiheuttamaan haittaa jatkossa. Ilmavoimien teknillisessä koulussa opettajana toimiva **Hannu Lillomäki** kuitenkin muistutti, että lentoteknilli-

sen koulutuksen tarve on ilmavoimissa jatkuva.

- Parhaimmillaan peruskoulutuksen jälkeisillä kursseilla saatetaan opiskella eri pituisissa jaksoissa yhteensä jopa kolme vuotta ennen työuran päättymistä.

Lillomäki murehtii myös, miten jatkossa saadaan oikeita koneita koulutuskäyttöön.

- Hallissa olemme saaneet Patrialle huoltoon jonottavia koneita opetuskäyttöön. Arvostavatko lentotoiminnasta vastaavat lentoupseerit Tikkakoskella työtämme ja löytävät meidän koulutusrytmiimme kannalta sopivaan aikaan koneita opetuskäyttöön? Edessä on uuden toimintakulttuurin luominen, hän aprikoi.

Hallissa työskentelevät kertoivat tulevaisuudennäkymistään Päälystöliiton johdolle ja luottamusmiesryhmälle. Vielä on monta "ilmakuoppaa" matkassa ennen kuin jäsenet löytävät uuden "kotijoukko-osastonsa".

Ilmavoimien teknillisen koulun henkilöstövahvuudet/sijoittuminen

Vahvuudet elävät henkilöstösuunnittelun edetessä

Vahvuus 8.2.2012 120 + 3 sopimussotilasta

- Toiselle työnantajalle työllistyneet 1

- Eläköityneet 1

- Etupainoinen siirto Puolustusvoimissa 11

Vahvuus 6.5.2013 115 + 5 sopimussotilasta (31 OU)

Suluissa on opistoupseerien määrät

Sijoitettu Puolustusvoimien tehtäviin 98 (31)

- Ilmoitetun halukkuuden mukaan noin 98 (31)

- Halliin jää 2 (0)

- Itä-Suomeen 5 (3)

- Pohjois-Suomeen 1 (0)

- Keski-Suomeen 86 (24)

- Länsi-Suomeen 4 (1)

- Eläköityä 2013 loppuun mennessä 4 (2)

Muutoksen kohteena 16

- joista ylivahvuuteen suunniteltuja 2 (1)

Muutoksessa saattaa piillä myös mahdollisuus

Teksti: Samuli Vahteristo Kuvat: Samuli Vahteristo ja Janne Heikkilä

Ilmavoimien teknillisen koulun esikunnan henkilöstö-osastolla koulutussektorin johtajana palvelevalla yliluutnantti **Janne Heikkilälle** ja hänen perheelleen Puolustusvoimauudistus aiheuttaa ison muutoksen ja monta huolen aihetta. Perheen suunnitelmissa on muuttaa Jämsästä Lempäälään jo tulevana kesänä. Katse on suunnattu tulevaisuuteen. Ihan muutta mutkitta järjestelyt eivät ole menneet, perheessä on valtavan epätietoisuuden lisäksi tuherrettu monta itkua. Heikkilälle henkilöstösuunnittelussa on määritetty uusi tehtävä Satakunnan Lentoston esikunnan henkilöstöosastolla.

- Tehtäväkenttä on tuttu, mutta uusi työyhteisö, joukko-osasto ja toimintatavat asettavat haasteita. Tehtäväni on koulutussektorin osastoupseeri (koulutusupseeri), jonka palkkaus on luokkaa alempi kuin nykyinen.

Tähän tilanteeseen pääseminen on Heikkilän mukaan vaatinut perheeltä aikamoisen tasapainottelun tulevan muutoksen ja muidenkin asioiden kanssa.

- On tullut paljon mietittyä ihan muita arvoja kuin sotilasarvoja. Lakkautuspäätöksen jälkeiset viikot meni aika sumussa, ja kotona arvottiin jatkuvasti, mitä, miten, kuka, jos, kun eli loputtomia kysymyksiä ilman järke-

vää vastausta. Lapsetkin alkoivat olla aika pyörryksissä, kun heille ei voinut mitään muuta faktaa kertoa kuin että työt Hallissa loppuu. Muu tulevaisuus on arvailua, onko edes töitä? Ehkä on, mutta ei tiedä missä? Tikkakoski, Pirkkala, Kuopio tai Rovaniemi? Tilanteen rauhoittamiseksi Heikkilä sanoi kotona lasten kuullen, että voin kulkea, oli työt missä vaan.

- Se oli iso moka. Tieto rauhoitti tunnelman kodissa, mutta myöhemmin aloin katumaan sanomiani, koska asiat etenivät sitten, että jouduimme vaimon kanssa ilmoittamaan pojille (14 ja 11 v.) muuttavamme sittenkin. Yllätys, yllätys - toinen pojista muisti, mitä olin luvannut. Uusi haaste edessä. Päätös muutosta pitää. Keskustelu yhteys asiasta lasten kanssa oli ja on ajoittain vieläkin tavaroiden lentelyä ja itkun tirahduksia puolin ja toisin. Arjen askareet ja työkin pitää tässä ohessa hoitaa, ei ole toisesta helppoa, Heikkilä summaa perheensä tunteja. Kaiken tämän lisäksi perhettä koetteli lähiomaisten vakava sairastuminen ja sitä seurannut kuolema.

Orastava toivon siemen alkaa löytyä

Tuskin kukaan Puolustusvoimissa ajattelee, että uudistus sujuisi ihan sotilasmalliin: "Paikkaa vaihda - tehtävä ilmoita". Jokaisessa työpaikkaa vaihtavan tai työttömäksi jäävän perheessä on viime aikoina valvottu monta yötä.

Paikkakunnan vaihtoon Heikkilän perhe päätyi, koska arki olisi muuttunut todella paljon joka tapauksessa eikä isän reppurityötä katsottu järkeväksi vaihtoehdoksi.

- Päätimme ottaa uuden, vähän rohkeamman askeleen elämässä. Jämsän asunto on saanut uuden omistajan ja Heikkilän puolisoille löytyi Lempäälästä päivähoitopettajan vakituinen paikka elokuusta alkaen. Lem-

Yliluutnantti Janne Heikkilä ja hänen perheensä ovat olleet "tulevaisuuden ratkaisun kirastuksessa". Muutto Lempäälään on edessä, ja työt uuden omakotitalon rakentamiseksi ovat alkaneet.

päälässä perhettä odottaa vuokra-asunto ja uuden omakotitalon rakennuttaminen on alkamassa. Muutos on myös mahdollisuus -hokema alkaa vähin erin nousta Heikkilän perheen aikuisten ajatuksiin orastavana toiveikkuuden siemenenä.

- Lähiajat eivät ole olleet helppoja eivätkä tule olemaan varmaan jatkossakaan, kun pitää keskittyä työasioihin muuttuvassa ympäristössä ja yrittää yhdessä puolison kanssa saada arki pyörimään mahdollisimman normaalisti. Kunhan tehtäväänmääräys tulee ajallaan, niin kesäkuussa matkaamme Lempäälään ja puoli vuotta kuljen sitten pidempää matkaa Halliin. Lasten kouluvaihdos on järkevä tehdä kesällä eikä esimerkiksi marraskuussa.

- Muuton vaikutukset perheen vanhempien ja lasten osalta näemme vasta vuoden tai kahden päästä. Murrosikä kun on haastava ikä muuttaa. Lasten on vaikea hyväksyä se tosiasia, että Jämsän kaverit ja harrastukset saavat siirtyvät kohta muistoihin, Heikkilä aprikoi.

Tulevalla asuinpaikkakunnalla harrastusmahdollisuudet näyttävät koko perheen osalta erittäin hyviltä.

- Ensimmäiset yhteydenotot paikallisiin seuroihin on jo otettu. Harrastusten kautta kavereiden saantikin varmasti helpottuisi, Heikkilä tuumii.

Katkerä kalkki on nieltävä - mutta myös kiitosta työnantajalle

Aivan uutta joukko-osaston ja asuinpaikkakunnan vaihtaminen ei Heikkilöille ole, sillä vuonna 2001 he muuttivat Säkylästä Jämsään. Tuolloin joukko-osasto vaihtui Porin prikaatista Ilmavoimien teknilliseen koulun, joten kokemusta muutosturvan riittävydestä ja mahdollisista taloudellisista tappioista löytyy.

- Takuupalkka on työntekijän kannalta erinomainen asia, kun muutos tuo perheelle lukuisia rahanreikiä. Takuupalkka-aika saisi olla nykyistä pidempi, jos muutoksen vuoksi jää alempaan tehtävään. Rahallisia ja henkisiä tappioita tulee väistämättä. Molemmista on jo ensikosketus saatu. Vuonna 2002 valmistunut omakotitalo on myyty. Toinen pojista laittaa tuplakuulosuojauksen päälle, kun puhutaan muutosta. Lempäälässä tontin hintaan tuli yksi nolla perään, jos vertaan neliöhintoja Jämsän hintoihin. Katkerä kalkki on kuitenkin nieltävä, kun on tämän tien valinnut kuljettavaksi.

Heikkilän perhe ei ole ongelmiseen yksin. Puolustusvoimissa on useita satoja perheitä, joissa käydään samankaltaista Jaakobin painia.

- Pääsääntöisesti Hallissa työkavereilla on

pettyneitä ajatuksia. Liian moni siirtyvistä on saanut todeta, että uudessa tehtävässä vaati-luokka laskee. Vuodenvaihteeseen ajoittuvat siirrot eivät perheelliselle tuo kuin hankaluuksia. On joukossa niitäkin, jotka ovat tyytyväisiä, kun esimerkiksi työmatka Jyväskylästä Halliin jää historiaan. Henkilökohtaisiin ongelmiin ei ole keskusteluissa juurikaan menty, mutta muutoksen tuomia haasteita puidaan lähes päivittäin, Heikkilä kertoo.

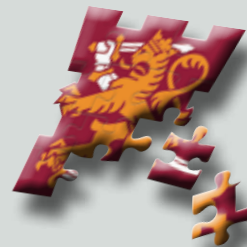
Ikävistä asioista huolimatta Heikkilä antaa myös kiitosta työnantajalle.

- Henkilökohtaisesti minulle jäi positiivinen kuva eteeni tehdystä työstä ja saamastani infosta, kun palveluspaikkaani ja tehtävääni sorvattiin. Tehtävän osalta tuo ei aivan natsannut, mutta olosuhteet huomioon ottaen tähänkin on oltava tyytyväinen.

Tehtäväänmääräyksiä odotellaan Pohjois-Karjalassa

Teksti ja kuvat: Juha Susi

Puheenjohtaja Jouni Suomalaisen mukaan valmisteilla on yhdistyminen Pohjois-Karjalan Rajapäälystön kanssa.

Päälystöliiton puheenjohtaja ja pääluottamusmiehet vierailivat Pohjois-Karjalan prikaatissa huhtikuun alussa. Vierailun tarkoituksena oli perehtyä joukko-osaston tilanteeseen Puolustusvoimauudistukseen liittyen. Samalla tarjoutui mahdollisuus jäsenistön tapaamiseen. Paikalle oli saapunut myös Pohjois-Karjalan Rajapäälystön jäseniä. Pohjois-Karjalan prikaatin opistoupseerien tilanne näyttää vähintäänkin tyydyttävältä. Kullekin on löytynyt tehtävä uudessa organisaatiossa. Samoin Joensuun alueelle voitiin sijoittaa ennakoitua enemmän opistoupseereita. Henkilöstöpäällikkö, majuri **Antti Teräväisen** mukaan osaaminen on ollut ehdottomasti suurin kriteeri uusiin tehtäviin valittaessa.

- Oma osansa valinnoissa on ollut myös yksilöllisillä tai perhekohtaisilla perusteilla, jotka olivat valmistelijoiden tiedossa. Kyseisiä tietoja on käsitelty luottamuksellisesti, tarkentaa Teräväinen.

Tilaisuuteen osallistunut luutnantti Arto Karvinen ei näe huolta yhteishengen rapistumisesta. Ainakin omalla työpisteellä henki on edelleen hyvä, Karvinen toteaa.

Uuden tehtävän odotusta

Vierailuun kuului myös työpisteisiin tutustuminen. Karjalan sotilassoittokunnan opistoupseerit ovat sijoittuneet osaamistaan vastaaviin tehtäviin. Suurimmaksi huoleksi ovat nousseet tutustumiset uuteen palvelupaikkakuntaan.

- Matkat uudelle paikkakunnalle on joutunut tekemään omalla kustannuksella. Itselläni matkoja Lappeenrantaan on tullut useita omakotitalon rakentamisen takia, painottaa Juha Kainulainen..

Yhdistys ja uudistus

Kontiorannan Päälystöyhdistyksen puheenjohtaja, kapteeni **Jouni Suomalainen** luottaa sijoitusten menneen osaamisen perusteella oikein.

- Emme ole yhdistyksenä keskustelleet sijoituksista, mutta hallituksen sisällä uudistus puhuttaa. Toimenpiteet yhdistyksen tulevaisuuden ja sen omaisuuden hallitsemiseksi ovat käynnistyneet. Valmisteilla on yhdistyminen Pohjois-Karjalan Rajapäälystön kanssa. Yhdistymisessä on edetty niin pitkälle, että säännöt ovat hyväksyttävissä. Jäsenistön yhteisessä tapaamisessa Päälystöliiton puheenjohtaja **Ari Pakarinen** korosti yhteisöllisyyden tärkeyttä.

Toivottavasti saamme tehtäväänmääräykset mahdollisimman ajoissa, jotta muutto- ja siirtokustannusten korvauksia voitaisiin hyödyntää, toivoo yliluutnantti Juha Kainulainen.

Vuoden toimihenkilö Jorma Nieminen:

"Luottamusmiehen pitää olla tilannetietoinen"

Teksti ja kuva: Samuli Vahteristo

Päällystöliiton hallitus valitsi vuoden toimihenkilöksi Saaristomeren meripuolustusalueella palvelevan kapteeniluutnantti **Jorma Niemisen**.

Hän kertoo ottaneensa palkinnon vastaan yllättyneenä ja nöyränä.

- Kun alkuhämmennyksen jälkeen olen "mutustellut" asiaa, niin koen liitolta samani tunnustuksen henkilökohtaisena arvostuksena yli 25 vuotta kestäneestä edunvalvontatyöstä. Luottamusmiehen tehtävät ja rooli henkilöstön auttajana ei ole aina helppoa. Päällystöliitto on osaltaan antanut hyvät eväät koulutuksen myötä asioiden hoitamiseksi sopimusten edellyttämällä tavalla. Osoitan kiitoksen sanat luottamusmiesryhmälle, jonka antama asiantuntija- ja vertaistuki on ollut ratkaisevassa asemassa, että on näinkin kauan jaksanut yhteisiä asioita hoitaa.

Nieminen valittiin ensin Rannikkolaivaston varaluottamusmieheksi v. 1986. Viisi vuotta myöhemmin hänet valittiin joukko-osaston luottamusmieheksi ja v. 1997 Merivoimien pääluottamusmieheksi.

Saaristomeren meripuolustusalueen 4. Miinalaivueen esikunnan toimistoupseerin

tehtävässä palveleva Nieminen kertoo luottamusmiestehtävien vievän noin 40 prosenttia työajasta.

Pääluottamusmiestä työllistävät eniten Puolustusvoimauudistus ja siihen liittyvät asiat.

- Päällimmäisenä ovat olleet uusien ja uusiutuvien organisaatioiden tulevat tehtävät, opistoupseerien sijoittuminen niihin sekä uusien tehtäväkuvauksen arviointi. Projektituotoisten tehtävien lisäksi säännöllisen "täystyöllisyyden" takaavat Merivoimien luottamusmiesorganisaation toiminnassa pitäminen niin tiedon jakamisen kuin keräämisen osalta.

Nieminen kiittelee työnantajan suhtautumista luottamusmiehen työtä kohtaan.

- Työnantaja on toiminut pääsääntöisesti avoimesti ja rakentavasti. Viime vuosina on tullut tunne, että pyrimme yhdessä ihan oikeasti ratkaisemaan esiin tulleet ongelmat. Tapaan työnantajan edustajia lähes viikoittain, ja monta kertaa asioita hoidettaessa olen yhteydessä heihin lähes päivittäin.

Niemisen mielestä isoin epäkohta merivoimissa on meripalvelun työaikamerkintä (7 h 39 min), jonka haluttaisiin olevan tasaver-

tainen sotaharjoituksen (8 h) työaikamerkinnän kanssa. Ero on 21 minuuttia.

- Työntekijät haluaisivat sopimuspöydässä ratkoa meripalvelun työaikamerkinnän lisäksi muitakin meripalveluun liittyviä pieniä, mutta työnantajan "kikkailun" poistavia täsmennyksiä. Tällä hetkellä ei ole mielestäni juurikaan muita työtyytyväisyyttä haittaavia tekijöitä. Kunhan vain Puolustusvoimauudistuksessa ei syyllistytä opistoupseerien urapolkujen "tarkoitushakuiseen torpedointiin".

Päällystöliiton tarjoama luottamusmieskoulutus on laadukasta

Pääluottamusmiehen työnkuva on Niemisen mielestä muuttunut vuosien varrella merkittävästi. Tehtävä on laajentunut ja vaativoitunut yksittäisten VES-tulkintaan liittyvien tapausten selvittämisestä suurempien asiakokonaisuuksien hallintaan.

- Edelleenkin liittomme jäsen on edunvalvonnan keskiössä. Koko ajan tapahtuu suuria, laaja-alaisia muutoksia, jotka monella tavalla vaikuttavat jäsenien asemaan. Sopimustekstit muuttuvat neuvotteluissa, ja Puolustusvoimauudistuksen osalta Pääesikunnan ohjeita voidaan tulkita eri puolustushaaroissa tai joukko-osastoissa "omavaltaisesti" tai tahattomasti väärin. Etenkin tehtävien muutosten osalta niin pääluottamusmiehen kuin muidenkin edunvalvojien on oltava entistä laaja-alaisemmin tilannetietoisia siitä, mitä ympärillä tapahtuu, jotta voidaan vaikuttaa, kun vaikuttamisen aika ja "sopimustaustainen" paikka on.

Niemisen mielestä nykyinen luottamusmiesjärjestelmä on ollut toimiva ja varmasti työnantajankin kannalta hyvä, sillä neuvotteluilla on monia työpaikkahenkeä nakertavia asioita voitu yhdessä poistaa.

- Toisaalta Puolustusvoimauudistuksen myötä vähenevät organisaatiot ja jäsenistön määrän pieneneminen luovat tarvetta luottamusmiesorganisaation kehittämiseksi vastaamaan muuttuvaa tilannetta. Liiton luottamushenkilöille antama koulutus on ollut erittäin tehokasta, kattavaa ja laadukasta.

Kapteeniluutnantti Nieminen katsoo horisonttiin. Siellä siintelevät reservipäivät, jotka koittavat viimeistään syksyllä 2014.

- Olen koko elämäni pitänyt matkailusta. Sisimmässäni on aina ollut polte lähteä katsomaan, mitä seuraavan kukkulan tai niemen takaa löytyy. Vielä on paljon näkemättä, ja eläkeläisenä on helpompi heilauttaa reppu selkään, kun matkailu ei rajoitu enää loma-aikoihin. Matkailun lisäksi käytän aikaa enemmän myös yli 40-vuotiseen harastukseeni, filateliaan. Joka tapauksessa kiikkustuoli saa odottaa.

Tuhansia tehtäväkuvauksia

Teksti ja kuva: Juha Susi

Kapteeni **Arto Kuutsa** nimi on varmasti tuttu jokaiselle opistoupseerille, joka on lukenut oman vahvistetun tehtäväkuvauksen allekirjoitustiedot. Kapteeni Kuutsa toimii osastoupseerina Pääesikunnassa päävastuualueenaan erikoisupseerienasioiden hoito sekä puheenjohtajuudet OTV- ja ES-JA-arviointi- ja kehittämisryhmissä. Hän siirtyy reserviin syyskuun alussa ja luovuttaa tehtävät kapteeni **Jari Laineelle** kesäkuun alusta.

Kuutsa laskee arvioineensa reilut 7 000 OTV-tehtävää vuodesta 2004 alkaen.

- Keskushallintotasolla arvioidaan noin 600 - 800 OTV-kuvausta vuosittain. Ruuhkahuiput olivat 2008 rakenneuudistus ja parhailaan meneillään oleva Puolustusvoimauudistus, Kuutsa tarkentaa.

Nykyinen arviointityökalu tarjoaa perusteet kaikkien OTV-kuvausten käsittelyyn.

- Tasokuvauksen avulla saadaan haarukoitua miltei kaikki opistoupseerien tehtävät.

Lopuillekin saadaan vaativuusluokka OTV-arviointimenetelmällä (pisteitys), jossa kymmenen eri osatekijän kautta tarkastellaan tehtävää. Keskushallintotasolla tehtäväkuvaukset on kyettävä arvioimaan kuvauksen ulkoasua pohtimatta. Lyhyelläkin kuvauksenkirjoituksella saadaan tehtävän vaativuus selville, Kuutsa sanoo.

"Avaa suusi ja kysy neuvoa"

Päällystöliitto kouluttaa luottamusmiehiään tehtävänarviointiin omilla kursseillaan. Aika ajoin herää ajatus myös arviointiraatien puheenjohtajien kouluttamisesta.

- Avaa suusi ja kysy neuvoa, on yleispätevä neuvo ihan mihin tahansa työssä eteen tulevaan haasteeseen. Itsekin olen sen kantapään kautta saanut opiskella, mutta kun sen on kerran oppinut, niin se ei pääse unohtumaan. Arviointityö on puolueetonta asiantuntijatyötä, johon opitaan tekemällä. Työnantajan edustajille ei ole suunnitteil-

la koulutusta OTV-arviointien osalta. Käsi-tykseni mukaan ne työnantajan edustajat, jotka ovat osallistuneet liiton järjestämiin koulutustilaisuuksiin, ovat olleet tyytyväisiä koulutuksen sisältöön. Ne kerrat, kun olen itse ollut luennoimassa OTV:sta työnantajan näkökulmasta, olen voinut todeta, ettei arviointiperusteissa ole eroja, Kuutsa kertoo.

Jatkossakin tarjolla vaativia tehtäviä

Puolustusvoimauudistuksen myötä usean opistoupseerin tehtäväkenttä päivittyy tai muuttuu kokonaan toiseksi. Kuutsa näkee samoja merkkejä kuin vuonna 2008.

- Edellisessä rakenneuudistuksessa oli samanlaisia kuvauksia. Täytyy kuitenkin huomioda, että kuvauksia on laadittu kovassa työpaineessa tiukkojen aikataulujen mukaisesti. Näin mittavaa muutosta ei ole Puolustusvoimissa tehty useaan vuosikymme-

neen. Sitä taustaa vasten katsoisin, että on onnistuttu kohtuullisen hyvin. Kouluttajatehtävien määrä on tosin suurempi kuin nyt. OTV-tehtävien tulevaisuudesta Kuutsalla on selkeä näkemys - jokaisen kannattaa huolehtia omasta tehtävänkuvauksestaan.

- Kuvauksen on oltava ajantasainen ja sen sisällön vastattava niitä tehtäviä, joita henkilö tekee. Koulutetuille ja kokeneille opistoupseereille on varmasti jatkossakin tarjolla vaativia tehtäviä.

Oma tulevaisuus Kuutsalle on kuitenkin selvä. Virallinen vastuunvaihto suoritetaan 1. kesäkuuta.

- Omakotitalo täyttää syksyllä 13 vuotta, joten pientä peruskorjausta on tarjolla. Kokkailuun aion paneutua entistä tarkemmin. Uutta työuraa en ole hirveästi pohtinut. Aika näyttää, mihin energiaani käytän. Opiskelukaan ei ole pois laskuista, Kuutsa suunnittelee.

Arviointityössä ei tarvetta muutoksiin

Helsinkiläinen kapteeni Jari Laine on ollut Puolustusvoimien palveluksessa vuodesta 1984 lähtien. Hän on toiminut kouluttajana ja lääkintähuoltoupseerina Uudenmaan jääkäripataljoonassa, vääpelinä MPKK:lla, ja nykyisin hän toimii osastoupseerina Pääesikunnassa.

- Peruskoulutukseni on panssarintorjuntalinja. Lisäksi olen käynyt lääkintähuolto- ja esikuntalinjat. Viimeisimmät kymmenen vuotta olen toiminut henkilöstöalan tehtävissä, Laine selventää.

Uusi tehtävä näyttäytyy Laineelle monipuolisena. Samoin se tarjoaa hänelle uusia näkökulmia.

- Uutta minulle tulee olemaan yhteistyö puolustushaarojen kanssa. Tehtävään kuuluvan keskustason OTV-arviointi- ja kehittämissuunnan puheenjohtajuuden otan vastaan hyvillä mielin. Arviointityökalu on osoittanut toimivuutensa edeltäjien arvioidessa valtavat määrät kuvauksia. Arviointityökaluun tai muuhun arviointityöhön kuuluvaan ei nähdäkseni ole tarpeen tehdä muutoksia. Oikeudenmukaisuuden toteutuminen tulee olemaan yksi tärkeimmistä periaatteista jatkossakin, painottaa Laine.

Päällystölehti ja liiton nettisivut ovat tuttuja Laineellekin.

- Päällystölehden luen lehden yleensä kanteesta kanteen. Nettisivuilla käyn pääasias-
sa lomapaikkoja varailemassa.

Reserviin syyskuussa siirtyvällä kapteeni Arto Kuutsalla on takanaan tuhansia OTV-arviointeja. Työtä jatkaa hänen seuraajansa, kapteeni Jari Laine.

Kapteeni Pekka Väyrysen luotetaan monella taholla

Teksti: Juha-Pekka Koskinen Kuva: Esko Kulusjärvi

Kapteeni **Pekka Väyrynen** on palkittu Vuoden ILTY:läisenä. Väyrynen on toiminut pitkään ja ansiokkaasti lentoteknisissä tehtävissä Hävittäjälentolaivue 31:ssä, Hävittäjälentolaivue 11:ssä sekä Lapin lennoston esikunnassa. Hän on ammattitaidollaan ja tinkimättömällä luonteellaan ansainnut luottamuksen työkalvereiden ja lentoteknisen johdon parissa. Kapteeni Väyrynen on ollut voimakkaasti vaikuttamassa mm. tukikohtarakenteiden sekä lentokoneteknisen tukeutumisen ja lentokoneteknisen työn kehittämiseen koko Ilmavoimissa. Kapteeni Väyrysen pitkälinen kokemus, näkemys ja sitä kautta hänen esittämät

mielipiteet ovat ohjanneet monia alan töitä suuntaan, joka ei voi olla vaikuttamatta positiivisesti lentokonetekniikan uskottavuuteen ja merkittävyyteen.

Väyrynen on osallistunut aktiivisesti ILTY:n toimintaan aina 1990-luvulta asti, vaikuttaen paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti. Nykyisin hän hoitaa laajaa ja haasteellista Päällystöliiton varapuheenjohtajan tehtävää, edustaen koko Ilmavoimien opistoupseeristoa. Puolustusvoimauudistuksessa Väyrysen tehtävä on toimia vastuullisena HR-tukikoordinaattorina Lapin lennostossa.

SAAB

Rajavartiolaitos valmistautuu tiukkaan talouskuriin

Teksti ja kuvat: Samuli Vahteristo

Kontra-amiraali Matti Möttönen ja pääluottamusmies Marko Jalkanen vaihtavat ajatuksia Rajavartiolaitoksen sopeuttamisohjelmasta.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö Matti Möttönen avasi Päälystöliiton puheenjohtajapäivien osanottajille Rajavartiolaitoksen sopeuttamisohjelmaa, joka on määrä toteuttaa vuosina 2013 - 2017. Sopeuttamisohjelman tavoitteena on saavuttaa 28 miljoonan euron säästöt nykyisiin menoihin verrattuna.

Kontra-amiraali Möttösen mukaan supistamisen kustannusvaikutus on Rajavartiolaitoksen kokonaisbudjetin osalta samaa kokoluokkaa, kuin mitä Puolustusvoimauudistuksen säästötavoitteet budjettien kokoon suhteutettuna ja kolminkertainen verrattuna poliisihallinnon alalla tapahtuviin säästöihin. Sopeuttamisohjelman toimeenpanossa kuitenkin turvataan Rajavartiolaitoksen ydintoiminnot, joita ovat rajatarkastukset, rajojen valvonta, meripelastus ja sotilaallinen maanpuolustus.

- Säästötavoitteista huolimatta Rajavartiolaitos ei tingi sotilaallisen maanpuolustuksen velvoitteista. Myös nykytasoinen sujuva ja turvallinen ulkorajaliikenne turvataan kaikin keinoin. Jatkuvasti kasvavan rajaliikenteen varmistamiseksi Rajavartiolaitos saa lisävaroja sopeuttamisohjelmakehityksen ulkopuolelta (160 henkilöttyövuotta). Lisäksi Kaakkois-Suomen rajanylityspaikkoihin panostetaan, koska erityisesti siellä rajaliikenteen arvioidaan kasvavan.
- Rajat ylittävään rikollisuuteen puutum-

me entistä tehokkaammin, ja kaakkoinen maastoraja valvotaan erittäin tarkasti. Pidämme jatkossakin yllä luotettavaa meripelastuksen johtamisjärjestelmää, Möttönen luettelee painopistetehtäviä, joihin säästötoimet eivät vaikuta.

Toiminnan muutokset ja säästöt tehdään harkitusti riskianalyysin pohjalta. Rajavartiolaitos kykenee Möttösen mukaan jatkossakin rajaturvallisuuden ylläpitoon koko rajaosuudella. Rajaturvallisuuden ylläpitoa edesauttaa vakaa ja rauhallinen rajatilanne nyt ja tulevaisuudessa.

- Riskianalyysin mukaisilla painopistealueilla rajojen valvonnassa ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Muilla alueilla rajojen valvonta mitoitetaan paikallisesti ja ajallisesti niin, että paljastumisriski ennalta ehkäisee laitonta toimintaa. Rajaturvallisuustehtävien ja voimavarojen salliessa Rajavartiolaitos osallistuu harvaan asuttujen alueiden tiiviiseen viranomaisyhteistoimintaan jatkossakin.

Irtisanomisia tai lomautuksia ei tule

Sopeuttamisohjelman säästövelvoitteet aiotaan saavuttaa supistamalla palkkamenoja 19 miljoonaan euroa. Se merkitsee 300 henkilöttyövuoden vähentämistä asteittain vuoteen 2017 mennessä. Toimintamenoja pitää supistaa 9 miljoonalla eurolla, mikä pakottaa siirtymään nykyistä halvempiin toimitiloihin, toimintatapojen muutoksia merelliseen valvontaan ja ulkovartiolaivoihin tukeutumiseen. Lisäksi on saatava kustannustehokkuutta ilma-alusten käyttöön, hallinto- ja tukipalveluihin sekä koulutuksen. Henkilöstön osalta toimintojen tehostaminen ja muutokset merkitsevät siirtoja tai lyhytaikaisia komennuksia, mistä luonnollisesti aiheutuu rajamiesten perheille merkittävää haittaa. Möttösen mukaan nykyiset työehtosopimuksiin kirjatut muutto- ja siirtokorvaukset lieventävät työntekijän perheille siirron aiheuttamia ta-

loudellisia huolia, eikä ehtoihin ole luvassa parannuksia. Hän kuitenkin korostaa, että sopeuttamisohjelman toimeenpanossa Rajavartiolaitoksen henkilöstöstä pidetään huolta.

- Irtisanomisia tai lomautuksia ei suunnitella. Vähennykset toteutetaan luonnollista poistumaa hyödyntäen.

Siirrot suuntautuvat etelään ja kaakonkulmalle

Eniten muutoksen tuulet puhaltavat Lapin rajavartioston alueella, mistä lakkautetaan neljä rajavartioasemaa. Muutos koskee 60 virkamiestä.

- Rajojen valvontaa tekevää henkilöstöä vähennetään myös Ilimantsin ja Lieksan rajavartioasemilta 40 %. Tohmajärven rajavartioasemalla vastaava vähennys on hieman pienempi, Möttönen kertoo.

Raja- ja merivartiokoulun merellisten toimintojen siirtäminen Porkkalaan ja hallinnon sekä muun toiminnan siirtäminen Imatralle koskettaa yhteensä 40 henkilöä, joista 10 siirtyy Porkkalaan. Parhaillaan suunnitellaan myös Vartiolentolaivueen teknisten toimintojen ja korjaustoiminnan siirtämistä yhteen paikkaan, mikä sijoituspaikasta riip-

Yhtään henkilöä ei muutoksessa tulla irtisanomaan

puen koskettaa 20 - 40 virkamiestä. Pääkaupunkiseudun toimitilojen keskittäminen saattaa muuttaa siellä työskentelevien työpistettä.

- Yhtään henkilöä ei muutoksessa tulla irtisanomaan, mikä on merkittävä asia, jos verrataan sopeuttamistoimiamme Puolustusvoimauudistukseen, Möttönen sanoo.

Tukipalveluiden muutos koskee 311 henkilöä

Rajavartiolaitoksen sopeuttamisohjelmaan kuuluu tukipalveluiden (henkilöstö, teknillinen ja talous) valtakunnallisesti keskitetyn toimintamallin käyttöönotto. Pohjois-Karjalan rajavartiostossa muutos koskee noin 50 henkilöä. Toimeenpanon yksityiskohtainen suunnittelu on parhaillaan käynnissä. Rajavartiolaitoksen esikunnan johtamana. Hallinto- ja tukipalvelu-uudistukseen liittyvät

muutokset toteutetaan vaiheittain vuoteen 2017 mennessä. Hanke koskee kaikkiaan 311 henkilöä. Tavoitetilassa Rajavartiolaitoksen esikunnan johtoon tulee 233 henkilöä ja hallintoyksiköihin jää 78 henkilöä.

- Henkilöstön halukkuudet on kartoitettu ja suunnitelma siirroista ja tehtäväänmääräyksistä on tehty. Suunnitelma sisältää kaikkiaan 178 siirtoa/tehtäväänmääräystä. Huomionarvoista on se, että vain yksi siirto tulee työssäkäyntialueen ulkopuolelle, Möttönen lisää.

Hän painotti puheenjohtajapäivien kuulijoille, että mikään ei ole pysyvää.

- Maamme hallitukset ja niiden tekemät linjaukset muuttuvat kulloisenkin taloustilanteen mukaan. Ihan helppoa ei ole vastata toimitilojen vuokrien jatkuviin korotuksiin. Budjetista yhä suuremman kakun haukkaa rajavalvonnan teknisten laitteiden ja tietojärjestelmien sekä lentotoiminnan jatkuva kallistuminen. Mahdollinen Venäjän kansalaisten viisumivapaus ja rajaliikenteen huimat kasvunäkymät tulevat jatkossakin aiheuttamaan Rajavartiolaitoksen talouden hallintaan suuria paineita.

Sopeuttamisohjelman vaikutukset opistoupseerien työkenttään

Teksti ja kuva: Samuli Vahteristo

On luonnollista, että opistoupseereita muutokset koskettavat siinä missä muitakin työntekijöitä, mutta hyvällä suunnittelulla pyritään mahdolliset haittavaikutukset minimoimaan.

- Muutokset kuitenkin aina pitävät sisälleen myös positiivista kehitystä, joka luo mahdollisuuksia niille, jotka tarttuvat tilaisuuteen. Opistoupseereille muutokset tarjoavat myös mahdollisuuksia työssä kehittymiseen, Möttönen vakuuttaa.

Hänen mukaansa Rajavartiolaitoksessa palveleville opistoupseereille on edelleen tarjolla kannustavia ja urapolulla nousujohteisuuteen tähtääviä tehtäviä.

- Rajavartiolaitoksessa opistoupseerit ovat merkittävässä roolissa vuosikymmeniä. Heillä on ollut ja on edelleen erittäin vastuunalaisia tehtäviä työyksiköiden päällikköinä, esimiehinä ja asiantuntijoina. Lähes kaikkien Rajavartiolaitoksen ydinyksiköiden eli asemien päälliköt ovat tälläkin hetkellä opistoupseereita. Ammattikunnan ammattitaitoa arvostetaan ja

siitä pidetään kiinni, vaikka joukko pieneeneekin tasaisesti.

Opistoupseerien määrän pieneneminen näkyy tietenkin myös tehtäväänmääräyksissä. Opistoupseerit tullaan jatkossakin määrämään osaamistaan vastaaviin tehtäviin Rajavartiolaitoksen tarpeiden mukaisesti.

- On muistettava myös se, että opistoupseereita työskentelee myös korkeakoulutetun upseerin ja esiuupseerin koulutusta vaativissa tehtävissä, joten uralla etenemisen mahdollisuudet ovat kyllä parantuneet viime vuosina eikä päivästöin, Möttönen painottaa.

Rajavartiolaitoksen kaikilla opistoupseereilla on ollut aikanaan mahdollisuus hakeutua koulutusjärjestelmänsä mukaisille ns. virkaurakursseille, ja kaikki kurseille hyväksytyt on jo koulutettu. Rajavartiolaitoksessa ei ole suunnitelmia uusien virkaurakurssien järjestämiseksi.

- Opistoupseerit voivat kehittää ammattitaitoaan hakeutumalla järjestettäviin täydennyskoulutustilaisuuksiin. Koulutuksen on kuitenkin liityttävä henkilön tehtävään ja kriittiseen osaamisvajeeeseen koko hallintoyksikönkin mittakaavassa, Möttönen sanoo.

Rajavartiolaitoksen sopeuttamisohjelman aiheuttamat muutokset vaativat henkilöstöltä ja osin myös rajalla palvelevien perheiltä venymiskykyä. Jokaisen Rajavartiolaitoksessa palvelevan on kontra-amiraali **Matti Möttönen** mukaan hyvä tiedostaa, että rajalla tehtävä työ ei muutu pelkästään talouden sopeuttamisohjelman seurauksena.

- Yleinen yhteiskunnallinen kehitys ja sen asettamat uudet haasteet pakottavat Rajavartiolaitoksen jatkuvaan toimintojen ja tekemisen kehittämiseen. Meidän on vastattava yhdessä ajan haasteisiin. Tässä suhteessa olemme kaikki samassa veneessä henkilöstöryhmästä riippumatta.

Möttönen korostaa, että yhteen hiileen puhaltamalla sekä ennakoivalla ja pitkäjänteisellä kehittämistyöllä huolehditaan Rajavartiolaitoksen toiminnan vaikuttavuuden ja taloudellisuuden suotuisasta kehityksestä.

- Jos Rajavartiolaitoksella menee näillä saroilla hyvin, niin myös sen henkilöstö pärjää paremmin, hän sanoo.

Turussa ja muuallakin eletään epävarmuuden tilassa

Teksti ja kuva: Samuli Vahteristo

Turun Vartiolentueen ilma-aluskorjaamon työjohtaja, kapteeni **Harri-Pekka Rauhala** kertoo, että Rajavartiolaitoksen sopeutamisohjelmaan sisältyvä korjaamotoiminnan keskittäminen ei ollut kovin mukava uutinen.

- Teemme työtä epävarmuuden tilassa, vaila tietoa siitä, mitä tulee tapahtumaan. Tuotannolliseen työhön se ei kuitenkaan saa vaikuttaa, sillä lentoturvallisuus on ykköasia. On varmaa, että jokainen tahollaan miettii asiaa monelta kantilta, Rauhala tilittää kaikkien tunteja.

Turun lentoaseman lähituntumassa sijaitsevat Rajavartiolaitoksen toimitilat ovat hänen mukaansa toimivat ja Dornier-valvontalentokoneiden huollosta ja lentotoiminnasta vastaava henkilöstö osaavaa.

Turun vartiolentueessa työskentelee kaikkiaan 23 henkilöä, joista opistoupseereita on 10.

- Vuoteen 2020 mennessä lentueesta jää eläkkeelle kahdeksan henkilöä, heistä viisi on lentotekniikan puolelta. Jokainen lähtijä jättää aina loven osaamiseen, sillä lentoteknisellä alalla ikä ei ole rasite, vaan se merkitsee osaamista. Mikäli korjaamon si-
joituspaikaksi tulee Helsinki, niin toivottavaa olisi, että siirtoja tulisi mahdollisimman vähän, koska Turkuun on joka tapauksessa jättävä lentotoiminnan vaatimaa huoltomiehityä, Rauhala sanoo.

Neuvottelutuloksen mukaisia toimenpiteitä jalkautettu käytäntöön

Teksti: Jukka Mäkinen

Valtionvarainministeriö on 4.4. tarkastanut ja hyväksynyt pienillä tarkennuksilla Rajavartiolaitoksen sopimusosalalla 14.3. saavutetut neuvottelutulokset. Työnantaja on jo ennen tätä ja tämän jälkeen viennyt neuvottelutuloksen mukaisia toimenpiteitä käytännön tasolle.

Palkkalautakunnan kokouksessa 9. - 10.4. arvioitiin kaikki neuvottelutuloksen myötä muuttuneet ja uudet tehtävät. Käytännössä tämä tarkoitti maarajajohtokeskusten tehtäviä (johtokeskuksen päällikkö, johtokeskusupseeri, johtokeskusvalvoja), kaikkia toimialajohtajia (käytännössä vaikutusta henkilöstö-, talous- ja teknillisellä alalla) sekä Kaakkois-Suomen rajavartioston ja Suomenlahden merivartioston valmiusjoukkueiden henkilöstön kokonaan uusia tehtäviä (valmiusjoukkueen johtaja, valmiusjoukkueen varajohtaja, valmiusjoukkueen pääkouluttaja, valmiusjoukkueen kouluttaja, valmiusryhmän johtaja ja valmiusmies).

Vaativuusarviointikäsikirja on päivitetty

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö on allekirjoittanut 22.4. määräyksen vaativuusarviointikäsikirjan päivityksestä. Päivitys on valmisteltu yhteistyössä työnantajan ja

henkilöstöjärjestöjen kesken. Käsikirjassa on huomioitu neuvottelutuloksen vaikutusten lisääminen käsikirjaan ja edellisen käsikirjan päivityksen jälkeen tapahtuneet muutokset Rajavartiolaitoksessa käytössä olevien tehtävänimikkeiden osalta.

Päätös tasoitusvapaan lisäkorvauksesta

Rajavartiolaitoksen päällikkö on allekirjoittanut 18.4. päätöksen tasoitusvapaajärjestelmän lisäkorvauksesta. 15.4. alkavasta jaksosta lukien maksetaan tasoitusvapaajärjestelmään teetetävältä kultaakin 50 prosentilla, mutta ei 100 prosentilla korvattavan ylityön kynnyksen yli tehdyttä tasoitusvapaatunnilta 30 prosenttiyksikön määrää yksinkertaisesta tuntipalkasta vastaava lisäkorvaus. Virkamiehen suostumuksella työnantaja voi siirtää lisäkorvausta vastaavan vapaa-ajan tasoitusvapaajärjestelmään tasoitusvapaana annettavaksi.

Sopimustoiminnan seurantaryhmä on aloittanut sovittujen asioiden käsittelyn

Seurantaryhmä kokoontui neuvottelutuloksen saavuttamisen jälkeen ensimmäisen kerran 26.4. Kokouksessa käsiteltiin työn

antajan johdolla 2 x 3-kolmiviikkoisjakson, tasoitusvapaajärjestelmän, varallaolon, joustavien työaikamuotojen ja vapaana annettavien työaikakorvausten soveltamista. Työnantaja on listannut seuraavat asiakokonaisuudet, joita käsitellään seurantaryhmässä:

- tavoite- ja kehityskeskusteluprosessin kehittäminen suoritusarvioinnin koordinoinnin arviointi ja kehittäminen
- suoritusarviointijärjestelmän kehittäminen
- työaikajärjestelmän kehittäminen
- luottamusmiessopimuksen ja työsuojelun yhteistoimintasopimuksen päivittäminen
- muutto- ja siirtokustannusten korvaamisesta koskevan sopimuksen kehittäminen
- varallaolojärjestelyjen kehittäminen
- vaativuudenarvioinnin kehittäminen (ml. mahdollinen palkkatiimien lakkauttaminen)

- kokemusosan keventäminen
- palkkausjärjestelmän kehittäminen
Listauksessa olevista kohdista kaksi ensimmäistä on työnantajan päätäntävallassa olevia, mutta kaikki muut kohdat edellyttävät sopimista, mikäli muutoksia nykytilanteeseen on tarkoitus tehdä. Seurantaryhmä kokoontuu seuraavan kerran 23.5.

Vartiolentolaivue tehostaa toimintaansa

Teksti: Samuli Vahteristo

Kuvat: Samuli Vahteristo ja Jari Rautiokoski

Rajavartiolaitoksen esikunnan tekemän päätöksen mukaisesti Vartiolentolaivueen tulee sopeuttamisohjelmaan liittyen vähentää toimintamenojaan pysyvästi noin 1,1 miljoonan euroa vuodessa. Vartiolentueen vuosibudjetti on noin 20 miljoonaa euroa, joka koostuu palkka- ja toimintamenoista. Toimintamenoista lohkaisee ison siivun ilma-alusten huolto ja korjaustoiminta, varaosat ja polttoaineet. Koulutus ja henkilöstön palkkaus vievät oman osansa. Ilma-alushankinnoille ja isommille projekteille on oma budjettinsa.

Vartiolentueen komentajan eversti **Antti Pesarin** mukaan säästöihin päästään järkipäistämällä ilma-alusten käyttöä ja operatiivisen lentotoiminnan hallintoa tehostamalla, joka toteutetaan muodostamalla 1.6. alkaen yksi lentotoimintayksikkö. Lisäksi myös lentotekniikan johto sekä ilma-aluskorjaamot tullaan keskittämään yhteen yksikköön (organisaatio muuttuu 1.6.2013 myös tekniikan osalta).

Selvitystyöryhmä vertailee parhaillaan lentoteknisen yksikön ja esikunnan sijoituspaikkavaihtoehtoja. Vertailussa ovat Turun lentoasema tai pääkaupunkiseudulla Mal-

min lentoasema ja Helsinki-Vantaan lentoasema. Sijoittamisselvitys kulkee sisäasiainministeriön kautta. Päätöksen Pesari arvioi syntyvän loppuvuodesta tai viimeistään ensi vuoden alussa.

- Perustettavan lentoteknisen yksikön sijoittamisratkaisuun vaikuttavat kolme keskeistä seikkaa: kustannukset, toiminnallisuus ja henkilöstövaikutukset. Lisäksi asiaan vaikuttaa alueelliset näkökohdat. Yksi suuri haaste on tilaratkaisu. Kummasakin vaihtoehdossa tarvitaan lisätilojen rakentamista, ja Turun tiloja on lähitulevaisuudessa joka tapauksessa remontoitava, Pesari sanoo. Mikäli päätös sijoituspaikasta vahvistuu piakkoin ja lisärakentaminen toteutuu toivotulla tavalla, lentotekninen yksikkö ja esikunta ovat saman katon alla vuoden 2016 loppuun mennessä.

Pesarin mukaan toteutettavat muutokset ovat iso ja haasteellinen urakka. Haastetta kasvattaa monien samanaikaisesti toteutettavien sopeuttamistoimien vaikutukset kokonaisuuteen, uusien helikopterien vastaanotto ja Super Puma -helikopterien isotöiset huollot, jotka alkavat v. 2016. Samaan aikaan pitää suorittaa korjaamotoiminnan keskittäminen.

Rajavartiolaitoksen sopeuttamisohjelma tuo paljon haasteita Vartiolentolaivueen nykyisten toimintojen tehostamiseksi ja sopeuttamiseksi säästötavoitteisiin nähden, toteavat eversti Antti Pesari (oik.) ja komentajakapteeni Jari Rautiokoski.

- Olemme jo ennakoineet asioita mm. siten, että operatiivisesta lentotoiminnasta ja lentoteknisestä toiminnasta vastaavat henkilöt ovat kokeiluluontoisesti harjoitelleet yhdessä yhden yksikön tapaan. Saadut kokemukset hyödynnetään, kun yksiköt kesäkuun alussa aloittavat toimintansa uudessa kokoonpanossa, Pesari sanoo.

Samaan aikaan Vartiolentolaivueen on huolehdittava Rajavartiolaitoksen lakisääteisten tehtävien vaatimasta lentotoiminnasta helikoptereilla ja lentokoneilla.

- Ilma-alusten päätehtävät ovat rajojen valvonta maalla ja merellä sekä meripelastus. Valvontalentokoneiden keskeisenä tehtävänä on lisäksi merellinen ympäristövalvonta. Koulutuksenkin on oltava jatkuvaa, sillä tarvitsemme vaativiin tehtäviin osaavaa uutta henkilöstöä ja kokenuttakin miehistöä pitää harjoittaa jatkuvasti, Pesari listaa vaateita.

Irtisanomisilta välttyään

Vartiolentolaivueessa palvelee noin 125 henkilöä. Muutosten jälkeenkin laivueen osana toimivat tehokkaat lentoryhmät Helsingissä, Turussa ja Rovaniemellä. Näissä tukikohdissa pitää olla lentotoiminnan mahdollistava huolto-, lentotekniikka- ja lentohenkilöstö, mutta korjaamotoiminnot ja hallinto keskitetään joko Lentotoimintayksikköön tai Lentotekniseen yksikköön.

Vartiolentueen henkilöstön osalta kaikkien sopeuttamistoimien toteuduttua noin 40 henkilön tehtävä muuttuu, esikunnan koko pienenee noin 10 hengellä ja 10 - 30 henkilöä joutuu vaihtamaan palveluspaikkakuntaa.

- Rajavartiolaitoksen johdon linjauksen mukaan ketään ei irtisanota. Yksityiskohtaisen suunnittelun osalta henkilöstöön kohdistuvatovat haittavaikutukset pyritään minimoimaan. Jokaisen kanssa keskustellaan muutokseen liittyvistä asioista. Toivottavasti voimme hoitaa asiat mahdollisimman monen henkilön kohdalla niin, ettei työssäkäyntialue muuttuisi, Pesari sanoo.

Opistoupseereita Vartiolentolaivueessa on 34. Heistä suurin osa, 15 henkilöä, hoitaa lentotekniikkaan liittyviä asioita, ohjaajia on 12 ja muut opistoupseereista ovat joko hallinnon tai huollon tehtävissä.

Rajojen valvontaa ja pelastustehtäviä hoidetaan edelleen tehokkaasti

Vartiolentolaivueen Lentotoimiston päällikön komentajakapteeni **Jari Rautiokosken** mukaan Rajavartiolaitoksen sopeuttamisohjelmasta ja säästötoimista huolimatta laivue huolehtii tehokkaasti sille asetetuista tehtävistä.

- Lentotoiminnalla toteutetaan aktiivisesti raja- ja ympäristövalvontaa, meripelastusta ja muita pelastustehtäviä kuten sairaankuljetusta sekä merialueen ja Euroopan unionin ulkorajan valvontaa. Säästö- tai keskitämistoimenpiteillä ei ole juuri vaikutusta näihin toimintoihin. Toimintaperiaatteisiin tulee kuitenkin muutoksia, Rautiokoski toteaa.

Lentotoiminnan kustannustehokkuutta parannetaan vähentämällä helikopterien lentotunteja merialueella ja vastaavasti lisäämällä lentokoneilla suoritettavaa valvontaa.

- Dornier-valvontalentokoneen valvontalaitteet ovat huippuluokkaa ja lentonopeus aivan toista kuin helikopterilla. Yhden lentotunnin hintakin jää lähes puoleen helikopterin käyttökustannuksiin verrattuna. Helikopteri ja sen osaava miehistö on kuitenkin edelleen se tehokkain tapa hoitaa pelastustehtäviä.

- Vartiolentolaivueen jokaisessa lentueessa on yksi helikopteri 10 - 45 minuutin valmiudessa merellä tai maalla tarvittaaviin pelastustehtäviin, ja Turussa yksi valvontalentokone on lähtövalmiudessa. Toimintakykyämme tehostuu entisestään, kun saamme v. 2016 käyttöön nykyaikaisella tekniikalla varustetut uudet Super Pumat (2), Rautiokoski kertoo.

Säästövelvoitteen toteuttamiseksi Vartiolentolaivueessa toteutetaan seuraavat toimenpiteet:

- Lentotoiminnan kustannustehokkuutta parannetaan vähentämällä monimoottoristen helikopterien (AS332 ja AB/B412 helikopterit) valvontalentotoimintaa merialueel-

la yhteensä noin 300 lentotunnilla. Tämä korvataan lisäämällä merialueen valvontaa 100 lentotunnilla siihen erinomaisesti so-pivalla DO228-lentokoneella. Lentokoneeseen on juuri asennettu uudet, erittäin modernit valvontalaitteet tätä tehtävää varten.

- Monimoottoristen helikopterien toiminta keskitetään kiireellisiin tilanteenmukaisiin meripelastus-, sairaankuljetus-, etsintä-, rajavalvonta- sekä muihin viranomais-tehtäviin.

- Lentotoiminta ja sen operatiivinen johtaminen keskitetään hallinnollisesti yhteen yksikköön 1.6.2013 alkaen. Itse lentotoiminta jatkuu kuten nykyisinkin Turusta AS332-helikoptereilla ja DO228-lentokoneilla sekä Helsingistä ja Rovaniemeltä käsin AB412- ja A119-helikoptereilla.

- Lentotekninen huoltotoiminta keskitetään ensimmäisessä vaiheessa hallinnollisesti yhteen yksikköön 1.6.2013. Ilma-aluskorjaamot jatkavat ensimmäisessä vaiheessa toimintaansa kuten nykyisinkin Helsingissä ja Turussa. Toisessa vaiheessa 1.1.2016 mennessä laivueen esikunta ja ilma-aluskorjaamot sijoitetaan yhteen toimipisteseen. Keskittämistä laaditaan erillinen sijoittamisselvitys vuoden 2013 aikana.

- Rajavartiolaitoksen sukellustoiminta keskitetään merivartiostoihin.

- Tehtävämuutoksina järjestelyt koskevat noin 40 virkamiestä

- Korjaamoiden ja esikunnan keskittämisen yhteydessä uudelle paikkakunnalle siirtynee 15 - 35 henkilöä laadittavan selvityksen ja siihen liittyvien päätösten mukaisesti.

Dornier 228 -merivalvontakoneet ovat osoittaneet tehokkuutensa merivalvonnassa kotimaassa ja Itämeren yhteistyössä. Merivalvontakone osallistuu vuosittain 1 - 2 kuukauden ajan FRONTEX-operaatioihin Välimeren alueella.

Etätöypäivänään Maasotakoululla koulutuspäällikkö Hannu Hyppösellä (keskellä) oli aikaa keskustella myös opistoupseereiden jatkokoulutusnäkymistä. Keskustelukumppaneina kapteeni Pertti Kallio (vas.) ja Maasotakoulun opistoupseereiden luottamusmies, yliluutnantti Aki Blom.

Koulutuspäällikkö, eversti Hannu Hyppönen:

"Opistoupseerien osaaminen ja toimintakyky ovat välttämättömiä. Nousujohteista täydennyskoulutusta tarvitaan"

Teksti: Matti Vihurila Kuva: Matti Neuronen

Viimeiset opistoupseerien jatkokurs-
sit päättyivät tänä keväänä. Vaikkei
uusia ammattiveljiä ole peruskoulu-
tettu vuoden 2003 jälkeen, näillä
näkymin opistoupseereita palvelee Puolus-
tusvoimissa vielä 2030-luvulla. Poistuma-
ennusteen mukaan 10 vuoden päästä, v.
2023, rivissä on noin 1 300 opistoupsee-
ria ja 20 vuoden päästäkin vielä lähes 500.
Päälystöliiton tavoitteena on mahdollistaa
jäsenilleen nykyistä laajemmat mahdolli-
suudet opiskella Puolustusvoimissa jo nyt
tarjolla olevissa koulutusohjelmissä. Lisäk-
si liitto vaatii työnantajalta jatkokurssin suori-
taneiden opistoupseerien täydennyskoulu-
tusjärjestelmän luomista.

Jatkuvasti muuttuva toimintaympäristö, ta-
louden nopeat muutokset ja monet muut
tietoyhteiskunnan ilmiöt lisäävät henkilös-
tön osaamistarvetta niin yksilö- kuin orga-
nisaatitasolla. Osaamisen entistä vaike-
ampi ennakoitavuus ajaa Puolustusvoimat
tilanteeseen, jossa tarvitaan joustavaa ja
monipuolista täydennyskoulutusta. Puolus-
tusvoimien antama täydennyskoulutus or-
ganisoidaan Puolustusvoimauudistukseen
liittyen uudella tavalla, ja se toteutuu pää-
osin vuodesta 2015 alkaen. Uudistuksen
keskeisiä tarkastelukohteita ovat toimijoi-
den vastuut ja täydennyskoulutuksen tavoit-
tettavuus. Pääesikunnan henkilöstöosasto
antoi tammikuussa määräyksen "Haku ja
valinnat palkatun henkilöstön täydennys-
koulutukseen" (HJ109), missä ohjeistetaan
hakeminen, opiskelijoiden valinta sekä pal-
katun henkilöstön täydennyskoulutuksen
kurssien puolustusvoimallisesti kaikille yh-
teiset valintakriteerit.

- Opistoupseerien täydennyskoulutus on
tärkeä osa henkilöstöryhmän osaamisen
kehittämistä, ja sitä tullaan jatkamaan, kun-
nes viimeinenkin opistoupseeri siirtyy re-
serviin. Nousujohteinen täydennyskoulutus
lisää toivottavasti myös motivaatiota omaa
alaa ja työtehtäviä kohtaan, toivoo Puolus-
tusvoimien koulutuspäällikkö, eversti **Han-
nu Hyppönen**.

Organisaation tarve ja oma halukkuus ratkaisevat

Koulustarpeen kartoittaminen on jatkuvaa,
ja organisaatiot huolehtivat siitä omalta osal-
taan vuosittain. Kartoittamisessa on kaksi
toisiinsa kiinteästi liittyvää kokonaisuutta: or-
ganisaation tarve ja yksilön oma halukkuus,
ja ne kohtaavat vuosittaisissa kehityskes-
kusteluissa. Osaamisen kehittämisen osuus
osana kehityskeskustelua vaatii esimieheltä
ja alaiselta syvällistä paneutumista aihee-
seen. Lähtökohtana on puolustusvoimien
tarve, joka syntyy henkilölle suunnitellusta
seuraavasta tehtävästä tai nykyisessä teh-
tävässä tarvittavasta uudesta osaamisesta.
Osaamisen hankkimisessa hyödynnetään
Puolustusvoimien koko koulustarjontaa ja
tarvittaessa ulkopuolista täydennyskoulutus-
ta.

Täydennyskoulutuksessa voidaan suorit-
taa tarvittavia opintokokonaisuuksia tai ni-
den osia, minkä lisäksi osaamisen kehittä-
misessä hyödynnetään perehdyttämistä,
työssä oppimista, tehtäväkiertoa, itseopis-
kelua sekä palvelua kriisinhallintatehtävis-
sä. Opistoupseereille tarkoitettuja tehtäväta-
sokohtaisia täydennyskoulutuksia ovat
ensisijaisesti Maanpuolustuksen erikoisopin-
tokokonaisuus (MPEOK) ja Toimialapäällikkö-
kurssi (TAPK). MPEOK on vasta suunnittelu-
pöydällä ja valintakriteerinä on toimiminen
sellaisessa tehtävässä, jossa opintokoko-
naisuuden tuottamaa osaamista tarvitaan.
TAPK:lle voivat hakea opistoupseerit, jotka
toimivat tai tulevat toimimaan toimialapääl-
likkötasoisissa tehtävissä.

- Usein ei ole tarvetta käydä koko TAPK:a,
vaan opiskella kurssin opetustarjonnasta se
kokonaisuus, joka palvelee mahdollisimman
hyvin organisaation ja yksilön osaamisen ke-
hittämistä, Hyppönen kertoo.

Toimialakohtaisen täydennyskoulutuksen
osalta opistoupseereille tarkoitettuja kurs-
seja ovat mm. huoltoupseeri-/logistiikkaup-
seerikurssi sekä logistiikan ja henkilöstöalan
opintokokonaisuudet (LOGOK ja HOK).

Päälystöliitto voi vaikuttaa täydennyskoulutuksen suunnitteluun

Puolustusvoimien näkökulmasta opistoup-
seereiden nousujohteinen täydennyskou-
lutus on välttämätöntä. Toisaalta Puolus-
tusvoimien koulutuspäällikkö haluaa myös
hyödyntää koulutuksen ja kokemuksen kaut-
ta hankittua osaamista muiden henkilöstö-
ryhmien koulutuksessa.

- Opistoupseeristo edustaa puolustusvoi-
missa vankkaa kokemusta. On ensiarvoisen
tärkeää, että heillä olevaa ja tulevaisa tehtä-
vissä hankittua lisäosaamista pystytään siir-
tämään muille henkilöstöryhmille, erityisesti
aliupseereille. Opistoupseerien tulee tukea
heitä saavuttamaan tehtävissä edellytettävä
ammattitaito mm. kouluttajan tehtävissä.

Hannu Hyppösen mukaan Päälystöliiton nä-
kemyksiä kuunnellaan koulutuksen suunnitte-
lussa. Liitto antaa lausuntonsa koulutuksen
suunnittelua ohjaavista normeista Puolustus-
voimien yhteistyöelimestä PYTE:ssä, jossa
käsiteltiin mm. uudistunut haku- ja valinnat
-normi.

- Myös jatkossa Päälystöliittoa kuullaan kou-
lutuksen suunnittelusta. On tärkeää käydä
keskinäistä vuoropuhelua koulutuksen saral-
la. Erityisesti on tärkeää tunnistaa koulutuk-
seen liittyvät mahdolliset kipupisteet, jotta
nousujohteisuus säilyy ja henkilöstö koee
osaamisen kehittämisen osaksi jokapäiväis-
tä työssäkäyntiä, eversti Hyppönen painot-
taa.

Hän haluaa myös korostaa opistoupseerien
vastuuta oman osaamisen ja toimintakyvyn
kehittämisessä.

- Osaamisen kehittäminen voi olla osaami-
sen laajentamista uudelle toimialalle, nykyi-
sen osaamisen syventämistä tai uralla ete-
nemistä tukevaa. Nämä kaikki edellyttävät
opistoupseereilta valmiutta hakea nykyistä
laajempia tai vaativampia tehtäviä niin omas-
ta hallintoyksiköstä kuin sen ulkopuolelta-
kin. Toimintakyvyn kehittämisen lähtökohtina
ovat poikkeusolojen tehtävät ja niissä edel-
lytettävät fyysiset suorituskyky- ja kenttäkel-
poisuusvaatimukset.

Puolustusministeri Fotis Fotiou selosti avajaispuheensa Kyproksen puolustuksen tilannetta.

Euromil Euroopassa

Kypros – jaettu saari

Teksti ja kuvat: Ari Pakarinen

EUROMIL-järjestön kevätkokous järjestettiin Nikosiassa, Euroopan viimeisessä jaetussa pääkaupungissa, Kyproksella huhtikuussa. Kaikki kansainvälisiä vieraita kokoavat tapahtumat ovat kyproslaisille näytön paikka, ja ne isännöidään mallikkaasti, sillä talouskurimuksen kourissa kamppaileva maa aloittaa oman EU-puheenjohtajakautensa heinäkuussa. Huono talous on aiheuttanut kyproslaisten jäsenjärjestöjen jäsenten palkkauksen maksuissa viiveitä.

Kevätkokouksen avajaistilaisuudessa käytti puheenvuoron Kyproksen puolustusministeri **Fotis Fotiou**. Hän kuvasi maan talouden ongelmakenttää, mutta muistaen sen, että maassa ei ole tehty rauhansopimusta, vaan rauha on saarella vain tulitaukosopimuksen varassa. Tämä on seikka, joka ohjaa asevoimien tarvetta, kokoa ja valmiutta joka päivä.

Kevätkokouksessa järjestörutiineja

Kevätkokous hyväksyi vuoden 2012 tilinpäätöksen ja vuosien 2013 - 2014 tarkennetun toimintasuunnitelman, johon on tehty priorisointia rankalla kädellä. Tarkennetun toimintasuunnitelman tarve syntyi siitä tosiasiallisesta syystä, että järjestön toimintolla työskentelee enää vain kaksi henkeä päätoimisesti. Puheenjohtaja on luottamus-toiminen eikä pääsihteeriä ole enää palkattu. Se vaikuttaa merkittävästi käytännön toimiin. Toimintasuunnitelma on nyt hyvin

pelkistetty, ja toiminnassa keskitytään pääsääntöisesti Brysselissä tehtävään Euroopan tason edunvalvontaan.

EUROMIL on jälleen hakemassa täydennystä hallitukseen. Vasta marraskuussa valitusta uudesta hallituksesta on eronnut jo kaksi jäsentä. He ovat jättäneet erinäisistä syistä paikkansa hallituksessa. Hallituksen jäsenten uudella työnkuvalla pyrittiin hakemaan sitoutuneita henkilöitä mukaan toimintaan, mutta se toiminut toivotulla tavalla. Uusi ehdokasasettelu on käynnissä, ja uudet hallituksen jäsenet valitaan ylimääräisessä kongressissa lokakuussa.

Ajan saatossa muotoutuneet alueelliset liittymät antoivat tilannekatsaukset omasta toiminnastaan. Alueellinen toiminta kuvaa hyvin jäsenjärjestöjen alueellisia eroja niiden oikeuksissa ja toiminnassa. Päälystöliitto kuuluu ns. pohjoisen alueen ryhmään, johon kuuluu käytännössä vain ammattiyhdistyksiä, ja tiedonvaihtoa tehdään pääsääntöisesti sopimustoiminnasta ja eu-

rooppalaisesta edunvalvonnasta.

Kokous hyväksyi uudeksi jäseneksi liettualaisen Soldier Rights Protection Centre -organisaation. Balttialaisten herääminen oikeuksiansa valvomiseen näyttäisi hiljalleen heräävään.

EUROMIL on nyt Belgiassa rekisteröity järjestö

Kyproksella pidettiin myös ylimääräinen kongressi, jonka tarkoituksena oli saada päätökseen prosessi, jossa EUROMIL lakkaa olemasta saksalainen järjestö yhdistyslain tarkoittamalla tavalla ja jossa EUROMIL perustetaan belgialaisen yhdistyslainsäädännön alaisuuteen. Tarvittavat päätökset tehtiin ja laadittiin asiakirjat mm. varojen siirtämisestä Saksasta Belgiaan. Saksalainen tapa päättää yhdistyksen toiminta ja tehdä ratkaisut mm. varojen käyttämisestä on kankeahko.

Järjestötoiminta on uutta Kyproksella

Kyproksen kokousta isännöivät Kyproksen upseeri- ja aliupseeriliitto sekä reservissä olevien yhdistys. Isännöinnissä näkyi voimakas kyprioottinen vaikutus, ja osallistujille valaistiin mm. tulitaukaosopimuksen vääryyttä.

Järjestötoiminta on uutta, mutta tekemisen into on kova. Järjestöt ovat aktiivisia tiedonhankkijoita, ja Päälystöliittoakin on usein lähestytty edunvalvontaan, sopimustoimintaa ja eläkkeisiin liittyvillä kysymyksillä.

Voit tutustua kyproslaisten järjestöjen toimintaa Upseeriliiton kotisivuilla osoitteessa www.syndesmosaxiomatikon.com.

Euroopan viimeisen jaetun pääkaupungin tulitaukovöhyke läpikulkupaikkoineen on aikailla huomaamaton.

Mitta ja puntari auttavat painonhallinnassa.

Kesä on saapunut ja moni meistä toteaa vaatekaapin kutistaneen viimekesäiset shortsit sekä paidat. Vaakakin näyttää reilusti enemmän kiloja kuin ennen joulua. Olisiko aika tehdä jotain, ennen kuin grillikausi ja kesäkiireet painavat päälle? Nyt on juuri oikea hetki tarttua itseä ja perheenjäseniä (miksei työkavereitakin) kädestä kiinni ja tarkastaa ruokavalio sekä liikuntatottumukset.

Painonhallinta ei tarkoita yksinomaan laihduttamista, vaan oman ihannepainon tai hyväksymänsä kilomäärän kurissapitämistä ja siitä nauttimista!

Suomen Sydänliiton mukaan painonhallinta ja terveelliset elämäntavat eivät vaadi äärimmäisyyksiä tavoittelua, riittää kun tunnet perusteet liikunnasta ja ruokavaliosta. Tämän lisäksi olisi tärkeää sitoutua monipuoliseen, maittavaan ateriointiin ja yhteisiin liikuntahetkiin niin töissä kuin kotona. Arkea helpottaa, jos kaverien ja perheenjäsenten toimintatapa on jo samanlainen. Muutoin terveellisten elämäntapojen toteuttaminen vaatii jatkuvasti perusteluja sekä muiden ihmisten ”käännyttämistä”, joka on raskasta.

Tärkeintä on hyväksyä vaakasi näyttämä lukema ja ryhtyä toimenpiteisiin heti. Painonnousun hillitseminen tai sen estäminen on aina helpompaa kuin laihduttaminen. Terveellisten elämäntapojen omaksuminen onnistuu parhaiten, kun toteutat niitä päivittäin ja kerrot niistä muillekin. Näin välttyt turhilta kiusauksilta ja samalla löydät kaveripiiristäsi ne, jotka todella sinua haluavat auttaa.

Säännöllinen liikunta kulmakivenä

On sanomattakin selvää, että terveelliseen elämäntapaan kuuluu liikunta. Mutta painonhallinnan kannalta olennaisinta on se, että mahdollistetaan säännöllinen liikunta. Jos sinulla tai perheenjäsenilläsi ei tosiasiaassa ole mahdollisuutta liikkua säännöllisesti, ei liikunnasta muodostu osa arkea. Tämä murentaa kaikkien osalta terveellisten elämäntapojen omaksumisen. Suunnitelkaa siis perheenne kanssa yhdessä säännöllisen liikkumisen mahdollistaminen kaikille ja liikkukaa yhdessä! Yhdenkin perheenjäsenen ylipainon hallitseminen vaatii muiden osallistumista muokattuun ruokavalioon sekä tehostettuun liikuntaan. Lapsille on ensiarvoisen tärkeää omien vanhempien esimerkki.

Painonhallinta on päättäväisyyttä ja pieniä tekoja

Teksti: Jari Kivelä Kuvat: Jari Kivelä ja Samuli Vahteristo

Mistä tietoa järkevään painonhallintaan?

Internet eri sivustoineen, lehdet, mainokset ja TV ovat turvoksissa erilaisia laihdutus- ja liikuntaohjeita. Useimmat niistä ovat joko mainosviestejä tai ne keskittyvät liaksi yhden lajin tai ideologian ympärille. Artikkeleita on hyvä lukea ja poimia niistä osia omaan elämään, mutta ole tarkkana, etteivät muoti-ilmiöt vie sinua perheinesi mennessään. Niillä on tapana olla vain hetken hurahduksia!

Hyvänä esimerkkinä mainittakoon Sydänliiton internetsivusto. Se on selkokielinen ja erittäin yksinkertainen, ja asiat on ryhmitelty vain muutaman otsikon alle. Sieltä on helppo poimia tekoja oman perheen ter-

veellisemmän arjen toteuttamiseen. Siellä on myös linkki Pieni Päätös Päivässä -sivustolle.

Kesäkuntoa puutarhasta ja tanssilavoilta

La Piha- / puutarhatyöt 90 min
Su Lavatanssit 90 min
Ma Kahvakuula 45 min
Ti Rullaluistelu / pyöräily 60 min
Ke Lepo
To Uinti 30 min
Pe Rullaluistelu / pyöräily 60 min
La Soutu / melonta 45 min
Su Lepo
Ma Siivous 60 min
Ti Perheliikuntaa 90 min

Ke Sauvakävely 60 min
To Kuntosali 60 min
Pe Lepo (hieronta)
La Pyöräily 90 min
Su Perheliikuntaa 60 min

Ota perhe mukaan liikuntahetkiin -
tehkää yhdessä!
Anna lasten suunnitella tempuratoja -
osallistu itse!
Huomioi vanhusten liikunnantarve -
tuota iloa!

Päällystöliiton mestaruuskilpailut 2013

Ammunta: SodPy, Sodankylä 3. - 5.9.
Suunnistus: VekPy, Vekaranjärvi 18.9.
Golf: Hallin Py, Himos tai Muurame, syyskuu
Biljardi: VekPy, Kymmin klubi, Kuusankoski 21. - 22.9.
Kilpailukutsut julkaistaan Päällystöliiton internetsivuilla Urheilutoiminta -osiossa.

Katse kesälaitumille

Päällystöliiton lomahuoneistot

Saariselkä (Markovilla)

- viikko 240 €, sesonki 300 €
- viikonloppu 120 €, vrk 60 €
(sesonkiviikot 1,8 - 17,36 - 38,52)

Koli (Hiisiranta)

- viikko 240 €, sesonki 300 €
- viikonloppu 120 €, vrk 60 €
(sesonkiviikot 1,8 - 12,52)

Vierumäki (Rauhalinna)

- viikko 305 €, sesonki 355 €
- viikonloppu 150 €, vrk 75 €
(sesonkiviikot 23 - 32)

Helsingin asunnot

Runeberginkatu 65 (yksiö) 35 €/vrk
Runeberginkatu 48 (kaksio) 60 €/vrk
Liiton ulkopuolisilta vuokraajilta vuokraushinnat peritään kaksinkertaisina pl. Upseeriliiton jäsenet.

Varaukset:

Netissä jäsensivujen kautta.
Annukka Kiviranta 040 301 9290 tai
Sanna Karell 040 301 9297
tai sähköpostilla
toimisto@paallystoliitto.fi
www.paallystoliitto.fi

Upseeriliiton mökit

Vierumäki

Upseeriliiton mökit ovat käytettävissä myös ns. äkkilähtöperiaatteella.

(Varaus 4 vko ennen) Mökkien varaukset Päivi Schroderus, puh. (09) 6689 4014 tai [schroderus\(at\)upseeriliitto.fi](mailto:schroderus(at)upseeriliitto.fi)
www.upseeriliitto.fi

"Käskeminen ja kellokuri ovat häviämässä"

Teksti: Matti Vihurila Kuva: Samuli Vahteristo

Vuoden urheiluteko -palkinnon tämänvuotisen saajan yliluutnantti **Vesa Hartikaisen** urheilu-uraan mahtuu niin hiihtoa, yleisurheilua, kick boxingia, hirvenhiihtoa kuin ammuntaakin. Voimailua hän on harrastanut koko ikänsä ja kilpaillut 90-luvun puolivälistä alkaen.

- Nuorena voimaharjoittelu kuului osana talvikauden harjoitteluun yleisurheilussa, ja huomasin voiman tarttuvan itseeni kavereita paremmin. Siitä lähtien olen voimaillut vaihtelevalla innolla. Jossain vaiheessa katselin tuloksia ja päätin kokeilla, miten itse pärjäisin kisoissa. Se on se lavalle astuminen ja kisakipinä, jotka pitävät lajin parissa.

Oman uran ohella hän on valmentanut kymmeniä eri lajien nuoria, jotka ovat kaverit apua erityisesti voimaharjoitteluun. Viime vuonna Vesa päätti kokeilla rajojaan ja keskittyä omaan uraansa. Satsaus kannatti, sillä vuoden 2012 aikana hän voitti veteraanien penkkipunnerruksen Suomen mestaruuden, EM-hopeaa ja oli MM-kisojen 5.

- Treenaan ilman ohjelmaa oman tuntuman mukaan 3 - 6 kertaa viikossa. Vuodet ovat opettaneet kuuntelemaan kehoa, ja harjoittelu perustuu jopa välillä hetken mieli-johteeseen. Oikeastaan koko harjoittelun ideana on valmistautuminen seuraavaan kisaan. Kilpailen vuodessa 4 - 5 SM-kisaa sekä 2 - 4 arvokisaa ympäri maailmaa.

Heitinmies palasi takaisin "pihahommiin"

Vesa Hartikaiselle kävi samoin kuin useimmille ammattisotilaan uralle päätyneille.

- Olen aina tykännyt touhuta ulkona. Lisäksi varusmiesaikaiset kouluttajani Kainuun prikaatin kranaatinheitinkomppaniassa olivat minulle esimerkkeinä reheistä, jämäköistä ja oikeudenmukaisista miehistä, joihin oli helppo samaistua. Kotiutumisen jälkeen jäin va-kersantiksi muutamaksi kukaudeksi ja sitten Päälystööpistoon. Valmistumisen jälkeen v. 1993 siirryin Karjalan prikaatin krh-komppaniaan, Vesa kertaa sotilasuransa alkuaikoja.

Hän on toiminut perusyksikössä varus-

mieskouluttajana ja siinä ohessa osallistunut muutamiin projekteihin, mm. Amoksen kanssa vierähti kymmenisen vuotta. Tykistöaliupseerikoulun vääpelinä Hartikainen toimi nelisen vuotta, kunnes siirtyi takaisin "pihahommiin" tämän vuoden alussa.

- Kyllä varusmieskouluttajan tehtävässä parasta on toiminnan vapaus. Ehkä huonoimpana puolena pidän esimiesten yritystä viedä se vapaus ja puristaa koulutusai-ka minimiin lisäämällä kouluttajan kannalta ei niin tärkeitä, eri asiakirjoissa käskettyjä asioita viikko-ohjelmiin. Nykypäivänä myös tiedonkulku on huonolla tasolla, kun kaikki tieto on järjestelmissä, mistä sen löytäminen on joskus aika tuskaa. Perinteinen käskeminen on häviämässä kellokurin ohella, kun tehtävät annetaan koneella ja ainahan voi soittaa, Vesa kuvailee tuntojaan. Hän monien muiden tavoin penää arvostusta kouluttajien työlle.

- Varmasti Päälystöliitto tekee parhaansa edunvalvonnassa. Palkkausjärjestelmän vaihtuessa kouluttajia alkoi kiinnostaa yhä enemmän muu kuin varusmiesten kouluttaminen. Muista hommista maksettiinhan paremmin ja osa tehtävistä mahdollisti jopa sen viimeisen ylennyksen. Kyllähän hieman vähemmälle huomiolle ovat jääneet ne henkilöt, jotka tekevät ja haluavat tehdä sitä työtä, johon meidät aikoinaan koulutettiin ja jota itse pidän tärkeimpänä ja vaativimpana työnä eli toimivat kouluttajina perusyksiköissä, yliluutnantti Vesa Hartikainen muistuttaa.

Yliluutnantti Vesa Hartikainen, 43 v

- Palvelee Kranaatinheitinlinjan johtajana Karjalan prikaatissa (TYKAUK/KARTR/KARPR).
- Peruskurssi 50, jalkaväki/kranaatinheitin
- Jatkokurssi 3, jalkaväkilinja
- Perheeseen kuuluvat vaimo, kolme tytärtä ja kaksi koiraa.
- Harrastaa voimailua. Parhaat saavutukset penkkipunnerruksen M40-sarjan MM-pronssimitalit vuosilta 2009 ja 2013.

"Hyvää kesää ja pitääkää itsenne kunnossa. Nauttikaa jokaisesta alkavasta päivästä, kun herätessä nipistäessänne poskea tunnette kipua"

Kuukauden kuvaaja on Pinja Peltoniemi (10 v), joka otti kuvan siskostaan Sanni Minttu Peltoniemestä (7 v) jouluna saamallaan kameralla. Pinja nimesi otoksensa "Kevään ensikukkaseksi". Kuva otettu Kontiolahdella huhtikuun lopussa iltapäiväulkoilureissulla.

"Kuukauden kuvaaja 2013"

Kisa jatkuu

Kilpailu on avoin kaikille Päälystöliiton ja Evp-yhdistyksen sekä Päälystön Naisten Liiton jäsenille (kuvaaja voi olla myös perheenjäsen).

Aihe 1: Päälystöliiton jäsen/jäseniä työn parissa.

Aihe 2: Päälystöliiton jäsenet/evp-jäsenet/Päälystön Naisten Liiton jäsenet perheineen harrastusten parissa. Tässä aihepiirissä toivotaan kuvia tulevan myös Päälystöliiton lomakohteista ja niiden harrastusmahdollisuuksista.

Kuukauden ja vuoden kuvaaja 2013 -kilpailuun voi osallistua jokaisessa Päälystölehdessä numerossa eri kuvalla, ja kaikki kuvat huomioidaan Vuoden kuvaaja -kilpailussa. Lähetetty kuva osallistuu aina seuraavan ilmestyvän Päälystölehden Kuukauden kuvaaja -kilpailuun.

Lehtien aineistopäivät ovat 10. toukokuuta, 6. syyskuuta, 4. lokakuuta ja 15. marraskuuta.

Arvosteluraati valitsee jokaiseen Päälystölehden numeroon Kuukauden kuvan ja kaik-

kiin numeroihin lähetetyistä kuvista valitaan Vuoden kuvaaja.

Kilpailuun osallistumisen ehtona on, että parhaita otoksia saa vapaasti julkaista Päälystölehdessä/Päälystöliiton kotisivuilla internetissä ja kuvia voidaan käyttää lehdessä esimerkiksi kuvituskuvina.

Palkinnot:

Kuukauden kuvaaja saa palkinnoksi Victorinox-monitoimityökalun.

Vuoden kuvaaja saa palkinnoksi Rajala Cameran 500 euron lahjakortin.

Kaikkien kilpailuun osallistuneiden kesken arvotaan viikko Päälystöliiton lomakohdeissa.

Lisäksi kilpailuun osallistuvien Päälystöliiton Evp-yhdistysten jäsenten kesken arvotaan 100 euron lahjakortti ja 50-sivuinen valokuvakirja omista kuvistaan.

Lisäksi kilpailuun osallistuvien Päälystön Naisten Liiton jäsenten kesken arvotaan kustannusvapaa osallistuminen Päälystön Naisten Liitto ry:n Kesäpäiville 2014.

Kuvan vaatimukset:

- Vain yksi (1) kuva osallistujaa/lehteä kohden.
- Lähetä kuvatiedosto jpeg-muodossa.
- Tekniikka on vapaa. Kuvankäsittely on sallittua.

Kuvan lähettäminen:

- Lähetä kuvatiedosto sähköpostilla osoitteeseen samuli.vahteristo@pp1.inet.fi.
- Nimeä tiedosto niin, että tiedostonimestä näkyy sinun ja teoksen nimi (esim. kalle_kuvaaja_lomariemua.jpg).
- Lähetä kuvan mukana samassa sähköpostiviestissä seuraavat tiedot: Nimesi (kuvaajan nimi), koko osoitteesi, puhelinnumerosi, sähköpostiosoitteesi. Kerro, missä ja milloin kuva syntyi.

Kilpailun tulokset:

- Kuukauden kuvat julkaistaan Päälystölehdessä 2 - 6/2013.
- Vuoden kuvaaja julkaistaan Päälystölehdessä 6/2013.

"Lisää yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä"

Uusi puheenjohtaja heittää pallon paikallisyhdistyksille

Teksti ja kuva: Matti Vihurila

Päälystön Naisten Liitto ry:n (PNL) tuore puheenjohtaja **Marjo Korkeakoski** peräänkuuluttaa yhteisöllisyyttä, yhdessä tekemistä ja haluaa lisätä Puolustusvoimauudistuksen myötä uusille paikkakunnille muuttaville perheille suunnattua tukea. Omakohtaista kokemustakin on.

- Muutimme vajaat 10 vuotta sitten Säky-
lään. Kyllähän mieheni kertoi jo seuruste-
luaikana, että on sotilas ja viettää sotahar-
joituksissa 100 vrk vuodessa, mutta ei sitä
silloin käsittänyt. Kun olin kahdestaan pie-
nen lapsen kanssa oudolla paikkakunnalla
ja mies päivä- ja joskus viikkotolkulla met-
sässä, asia konkretisoitui. Sitten kuulin pai-
kallisista Päälystön Naisista ja menin mu-
kaan toimintaan. Heti alusta alkaen totesin,

että tämä on minun juttuni: täältä löytyy
"kohtalotovereita" ja vertaistukea, joita olin
kaivannut, Marjo kertoo alkuaajoistaan soti-
laan puolisona ja PNL:n aktiivina.

Varsin pian hän oli jo mukana liiton hallituk-
sen työskentelyssä, ja kun Pirkko Lokinpe-
rälle haettiin seuraajaa, Marjo tarjoutui nui-
janvarteen.

- Eipä niitä muita halukkaita jonoksi saaka ollut.

PNL haluaa ojentaa auttavan kätensä kai-
kille Puolustusvoimauudistuksessa tukea
tarvitseville henkilöille ja perheille henki-
löstöryhmästä riippumatta. Suunnitelmissa
on syyskuun Päälystöllehden yhteydessä
julkaistava vihkonen, josta löytyy ohjeita
ja paikallisyhdistysten kontaktihenkilöiden
yhteystietoja.

- Pallo heitetään nyt kaikille paikallisyhdis-
tyksille. Tavoitteena on, että jokaisesta löy-
tyisi yhteyshenkilö tai -henkilöitä, jotka tar-
joavat vertaistukea ja pystyvät neuvomaan
paikkakunnalle muuttavia perheitä esim.
koulujen, päivähoitopaikkojen ja harrastus-
mahdollisuuksien löytämisessä, Marjo Kor-
keakoski visioi.

PNL:n anoo Päälystöliitolta aiempaa
enemmän rahaa, jotta tukitoimintaa ja mui-
ta aktiviteetteja kyetään järjestämään.

- Rahat jaetaan paikallisyhdistyksille niiden
laatimien toimintasunnitelmien pohjalta,
ja niiden käyttöä seurataan toimintakerto-
muksista, uusi puheenjohtaja linjaa liiton tu-
levaisuuden toimintoja.

Marjo Korkeakoski, 30 v

- Perheenäiti ja kauneudenhoitoalan
yksityisyrittäjä
- Puoliso Ari palvelee Porin prikaatissa,
kolme lasta (tytöt 10 ja 5 v, poika 3 v)
- Harrastaa kuntoliikuntaa, mm. lenkkei-
lyä ja punttisalia
- Kirvesmiehen tytär, joka on nikkaroinut
mm. perheen omakotitalon molemmat
terassit ja keittiön pöydän

"Lapsuudenkodissa isä tuli aina työpäivän
jälkeen kotiin. Sotilaan puolisona oli aluksi
totutteleminen, kun mies oli välillä poissa
pitkiäkin aikoja."

Parisuhdeloma Kylpylähotelli Peurungassa

Majoitus Kylpylähotellin päärakennuksessa. Huoneet ovat uudistettuja, nykyaikaisia huoneita kaikkien palveluiden läheisyydessä. Huoneissa on minibaari sekä kylpytakit.

Hinta: 150 €/pariskunta

Paikkoja: 20 pariskuntaa

Hintoihin sisältyy: aamiainen, lounas tai päivällinen Ravintola Villipeuran Food Gardeniasta, uuden teemakylpylän vapaa käyttö, kuntosalien vapaa käyttö, vapaa-ajan ohjelmaa, joko perjantai- tai lauantai-illan pääsymaksu ravintolaan.

Huoneet saat käyttöön tulopäivänä klo 15 ja luovutus lähtöpäivänä klo 12 mennessä.

Ilmoittautumiset ja tiedustelut: 10.8. mennessä Pirkko Lokinperä, 050 557 1717 tai pirkko.lokinpera@kolumbus.fi

*Paljonko siitä onkaan aikaa - olisiko aika virkistää parisuhdetta yhteisellä lomalla?
(kuva: Samuli Vahteristo)*

Laadukkaat autonvuokrauspalvelut sotaväen sopimushinnoin!

Europcar Varauspalvelu • ☎ 0200 12 154 (0,79 €/min + pvm) • varaukset@europcar.fi

europcar.fi

Evp-toiminta ja maanpuolustuskoulutus

Teksti: Pertti Heikkilä

Olemme avanneet uuden yhteistyökanavan Maanpuolustuskoulu ry:n (MPK) kanssa. MPK ry:n toiminnanjohtajan **Pekka Tuunanen**, Päälystöliiton puheenjohtajan **Ari Pakarisen** ja Evp-yhdistyksen puheenjohtajan Pertti Heikkilän kesken todettiin, että maanpuolustuskoulutuksen kokonaisuuden kannalta on etua, mikäli voimme toisiamme auttaa kouluttajareservin luomisessa.

On tärkeää, että Evp-yhdistyksen jäsenet saavat helposti käyttöönsä tiedot MPK:n koulutustarjonnasta ja siitä, missä niitä koulutuksia pidetään. Evp-yhdistyksen kotisivuille laitetaan linkki, josta MPK:n kotisivut aukeavat ja näin helpotetaan hakeutumista oikean tiedon lähteelle. Halutessaan evp-henkilö voi ottaa yhteyttä koulutuksen pitäjään suoraan ja ilmaista halukkuutensa toimia kouluttajana. MPK tietenkin itse valitsee kouluttajahenkilöstönsä. Voidaan asiaa ajatella niinkin, että evp-henkilö toimii reserviläiskouluttajan mentorina koulutustapahtumassa ja näin antaa hänelle varmuutta hoitaa tehtävänsä. Samalla toivomme kouluttajareservin laajentumista niin, että työ ei tulisi joillekin henkilöille taakaksi vaan sitä voitaisiin jakaa useamman henkilön kesken.

Evp-yhdistyksen sivuilta www.evp-yhdistys.fi kohdasta "Ajankohtaista" löytyy linkki MPK:n sivuille.

Akavan senioriverkosto ja opiskelijat lisäävät yhteistyötään

Akavan sisällä on aloitettu yhteistyö opiskelijoiden kanssa. Yhteisenä tavoitteena on sukupolvien välisen yhteistyön kartoittaminen ja erilaisten näkemysten hälventäminen. Eläkeläisiä on Akavassa vajaat 60 000 ja opiskelijoita 110 000. Kokonaisjäsenmäärä on 580 000, ja se on toiseksi suurin työmarkkinajärjestö maksavilla jäsenillä mitattuna.

Keskusteluissa esitettiin yhteistyötä seniorien ja opiskelijoiden välille ainakin seuraavissa asioissa:

- Hiljaisen tiedon välittäminen, miten pärjään työelämän myrskyissä.
- Työeläkejärjestelmän kehittäminen, eläkkeet, miten eri-ikäisten eläkkeet maksetaan.
- Työelämä rakentuu erilaisista teknisistä innovaatioista huolimatta ihmisten väliselle toiminnalle, työelämän vuorovaikutustaidot.
- Kaikenlainen mentorointi, järjestötoiminta, omat ammattialat, työelämän lait.
- Perhepolitiikka.
- Sukupolvien vastakkainasettelun hälventäminen ja eri ikäpolvienerilaisista taustoista tiedon välittäminen. Vanhemmalla sukupolvella ei ollut opintotukea yms. Opiskelupaikan ja työtä valmistumisen jälkeen sai kuitenkin helpommin kuin nykyisin. Nyky-

opiskelijoilla on monenlaista tukea, mutta he joutuvat kilpailemaan opiskelu- ja työpaikoista huomattavasti entistä aikaa enemmän. Todettiin, että tietoa lisäämällä voidaan estää eripuraisuutta sukupolvien välillä.

- Eri sukupolvien sitoutuminen työhön.
- Yhteistyötä voidaan rakentaa niin, että puolin ja toisin pyydetään tukea jonkun tietyn asian ajamiseen Akavan sisällä. Esille nousi myös senioreiden tekemä palkaton työ kuten lastenhoito, vapaaehtois-työ ja järjestötyö.

Ajankohtaista Akavan eläkepolitiikasta

Johtaja **Pekka Piispanen** Akavasta kertoo, että parhaillaan neuvotellaan monista eläkepolitiikkaan liittyvistä asioista, kuten työeläkerahastojen lainsäädännöstä ja seuraavasta v. 2017 toteutettavasta eläkeuudistuksesta. Hän kommentoi vuoden 2005 työeläkeuudistusta ja totesi sen toimivan hyvin. Eläkkeelle voi siirtyä 63 - 68-vuotiaana, eläkettä karttuu yhtäläisesti erilaisissa ja eripituisissa työsuhteissa ja elinaikakerroin sopeutti eläkemenot ja maksut eläkeiän pidentymiseen (sotilaseläkkeisiin elinaikakerroin ei sovi). Eläkeikä on noussut 60,5 vuoteen.

Vuoden 2017 uudistuksessa neuvottelujen kohteena on koko eläkejärjestelmä, ikärajat, varhaiseläkejärjestelmät, työkyvyttömyyseläkkeen tuleva aika, perhe-eläkkeet, palkansaaajamaksun vähentäminen eläkepalkasta, karttumat, indeksit ja työeläkemaksut. Neuvotteluissa tarkastellaan myös sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta ja sitä, mikä on riittävä eläke. Eurooppalaisittain riittäväksi katsotaan eläke, jolla tulee toimeen kohtuullisesti ilman muita sosiaaliturvan tukia.

Evp-yhdistyksen edellinen hallitus on pitämässä viimeistä kokousta Huovinrinteen Päälystöyhdistyksen perinteikkäässä hallituksen huoneessa. Kuvassa vasemmalla edestä Lauri Sund, Esa Barsk, Eino Ronkainen, Atte Kainulainen, Pertti Heikkilä, Harri Kolila, Simo Hämäläinen, Matti Lehtola. Uuteen hallitukseen tuli vain yksi muutos Atte Kainulaisen tilalle valittiin Ari Tiainen.

Kuva: Oulun kaupunki

Tervetuloa Evp-yhdistyksen kesäpäiville Oulun seudulle

Päällystölaiton Evp-yhdistyksen kesäpäiviä vietetään Haukiputaalla 3. - 4. 8. Ilmoittautuminen ja majoitus on järjestetty Hotelli Samantassa (Välitie 1, Haukipudas). Ilmoittautuminen 3.8. klo 12 mennessä. Ohjelmassa on lounas, jonka jälkeen tehdään opastettu kiertoajelu Oulun alueella. Käymme tutustumassa mm. Turkansaaren museoon ja nautimme siellä päiväkahvit.

Ohjelman jälkeen ovat vuorossa majoittuminen, saunat ja mahdolliset kokoukset. Juhlaillallinen alkaa ravintolasalissa klo 19. Sunnuntain aamiaisen jälkeen suoritetaan seppeleenlasku sankarivainajien haudoille klo 9.40, ja jumalanpalvelus Haukiputaan kirkossa alkaa klo 10.

Paketti 1: Hinta 100 €/hlö/2hh tai 140 €/1hh, sisältäen majoittumisen, aamiaisen, saunan, juhlaillallisen, kahvit, lauantain lounaan ja muun ohjelman.

Paketti 2: Mahdollisuus majoittumiseen jo 2.8., jolloin hinta koko ajalta 130 €/hlö/2hh tai 200 €/1hh, sisältäen aamiaiset ja koko ohjelman.

Paketti 3: Vain ohjelmaan ja juhlaillalliselle osallistujille hinta on 70 €.

Paketti 4: Vain juhlaillalliselle osallistujille hinta on 50 €. Ilmoittautumiset on tehtävä viimeistään 28.6. mennessä Eino Ronkaiselle, puh. 040 831 6336 tai eino.ronkainen@gmail.com. Ilmoittautumisessa on mainittava nimi, mikä paketti, mahdolliset ruokavaliot sekä mahdollinen huonekaveri. Maksut on maksettava Evp-yhdistyksen tilille FI50 1131 3000 1083 93 viimeistään 28.6.

SA KAUPPA

• **HÄMEENLINNA** Puh. 040 315 7777
Harvialantie 2, 13210 Hämeenlinna

• **JYVÄSKYLÄ** Puh. 040 315 7666
Sorastajantie 1 A, 40320 Jyväskylä

• **OULU** Puh. 040 315 7888
Alasintie 3-7 B 11, 90400 Oulu

SA-KAUPAT AVOINNA:

TI-PE 10-17, LA 10-14

MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN KÄYTÖSTÄ POISTAMA JA HYLKÄÄMÄÄ MATERIAALIA:

Vaihtuva valikoima mm. vaatteita, nahkasaappaita, varsikenkiä, työkaluja, hylsyjä, asealan materiaalia, polkupyöriä, suksia ja paljon muuta!

Lisätietoja SA-Kaupoista:

www.sa-kauppa.fi

www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

PANSSARIMUSEO

Hattulantie 334 - Parola - p. 040 5681 186

www.panssarimuseo.fi

Panssarimuseon perusnäyttely seuraa eri aikakausien panssari- ja -torjuntamiesten historiaa aina joukkojen perustamisesta nykypäivään. Henkilöhistorialla olevan pienesineistön osuutta on lisätty merkittävästi. Panssarivaunuja näytteillä n. 50, panssarintorjuntavälineistöä n. 30, panssarijuna ym.

La 6.7. klo 10-15 Perhepäivä ja sotilasajoneuvojen kokoontumisajot: toimintanäytöksiä, sotilaspoliirikoiranäytöksiä, ohjelmaa lapsille: Sikapossu Selmeri klo 11.30, ALUELIPPU

Pysäköintiopasteet Panssariprikaatin P-paikoille, josta ilmaiset nonstop-kuljetukset museolle.

La 3.8. klo 10-15 esittelyssä militariaharrastuksia: Airsoftaajat, pienoismallarit, Battleground World War II -miniatyyrisetapeli, militariakeräilijät ym.

Liikkeellä sään salliessa radio-ohjattava 1:6 T-26 ja/tai Sturm

Vaihtuvat näyttelyt:

- Rynnäkkötykkipataljoona uusiutuu - Sturmgeschützeit saapuvat 1943
- Kaukasukselta Kannakselle, suomalaiset SS-vapaaehtoiset Panssaridivisioonassa 1943 - 1944

Avoinna: 1.5.-30.9. ma-su klo 10-18, 1.10.-30.4. ma-su klo 10-15

Vanha sissikouluttaja muistelee kultaista 1970-lukua

Teksti ja kuva: Jaakko Nyman

Seisoin 9.2.2013 pari tuntia kettupassissa haulikko kainalossa ja VHF:n nappi korvassa. Kuultuani, ettei kettu ihan heti ole tulossa hollille ja kun vatsasta vielä tuli viestiä, että pitäisi tankata, kaivoin repusta eväät ja termospullon.

Siinä hirvenlihavoileipää mutustellessa ja kahvia hörppiessä tuli lämmin ja tyytyväinen olo: kyllä oli hyvä, että aikanaan Ontolassa varusmiehenä sain sissikoulutuksen ja jatkoin vielä uraa sissikouluttajana armeijan puolella. Lyhyeksi jääneen sotilasurani huippuna oli saada kouluttaa kaksi kurssia aliupseerikoulun sissilinjan oppilaita. Nyt, 40 vuoden jälkeen, on sitten helppoa olla metsässä ja kettupassissa: osaat tehdä eväät, osaat pukeutua, osaat syödä pakkasessa ja osaat vielä nauttia kaikesta siitä.

Lääkintäajoneuvona traktori

Mieleeni nousi eräs Aliupseerikoulun sissilinjan talvinen harjoitus 1970-luvulta. Maanantaina lastattiin traktorin lavalle oppilaiden lisäksi TNT-paloja, sähkönalalleja, kovia iskusyöttimiä, laukaisulankaa, kaapecta ja laukaisukoneita ym. Mukaan otet-

tiin myös sukset ja yksi sissiteltan kamiina kahta sissiparia kohti. Teltat jätettiin pois, sillä tarkoitus oli opetella alueellista sissitoimintaa. Syömäpuoli hoidettaisiin sissimuonalla ja nukkuminen makuupussissa kuusen alaoksien alle tehtävässä neljän miehen ”kodassa”. Lämmityslaitteena toimitettiin kuusen runkoon kiinnitetty kamiina. Polttopuut otettaisiin paikallishankintana. Siihen aikaan oli vielä laajoja metsäalueita, joissa pystyi järjestämään sissiharjoituksia ympäri vuoden.

Sitten körötelttiin traktorilla muutaman kymmenen kilometriä, ja minä aloin levittää taistelijapareja lumiseen metsään. Kullekin parille tuli vastuualuetta tieuran varresta noin 500 metriä. Vajaan kilometrin päähän tiestä piti rakentaa majoitus yhdessä naapuriparin kanssa. Annoin jokaiselle sissiparille tehtävän: valmistautukaa tuhoamaan tällä tiellä huomenna iltapäivällä liikkuva vihollisen ajoneuvo (eli käytössäni ollut traktori). Miinoina saatte käyttää 200 g:n TNT-paloja, laukaisu joko iskusyöttimellä tai sähkönalalla. Lopuksi annoin varomääräykset: jos räjäytätte puun tielle, se ei saa kaatua traktorin päälle eikä miinoja saa sijoittaa viittä metriä lähemmäs tietä. Kertas-

vielä, että teillä on nyt hallussanne kovia räjähdysaineita ja sytyttämiä, olkaa huolellisia, ettei tule vahinkoja. Ainoa lääkäintäajoneuvo on tämä traktori, eikä meillä ole lääkäintämiestä mukana.

Tulipaloo pakoon

Kun oppilaat oli levitetty parin kilometrin alueelle, ryhdyimme apukouluttaja-alikersantin kanssa tekemään omaa majoituslaitettamme lumisen kuusen alle. Sitten läksimme hiihtelemään takamaastoon ja seuraamaan, mitä oppilaamme touhusivat korvessa. Kaikki meni hyvin, majoituslaitteet valmistuivat, ruokaa oli osattu tehdä spriikeittimillä ja miinojen asennus oli käynnissä. Olimme jo aikaisemmin opettaneet iskusyöttimien, sähkönalien ja räjähdysainneiden käytön.

Seuraavana päivänä maaliajoneuvo lähti liikkeelle, ja sitä mukaa, kun se eteni, alkoi paukkua. Ohuita puita katkeili ja kaatui tielle traktorin eteen. Sen jälkeen metsästä kuului muutama laukaus. Kierroksen jälkeen hiihtelimme apukouluttajan kanssa sissiparit läpi ja anoimme palautteen. Samalla kyselimme, miten yöpyminen oli sujunut. Yleisesti ottaen kaikki oli mennyt hyvin, joku makuupussin jalkopää oli kärehtänyt, kun pussi oli joutunut liian lähelle kuumaa kamiinaa. Tämä tiesi kuulustelupöytäkirjan tekoa varusvaraston suuntaan, mutta ei sen vakavampaa. Yksi läheltä piti -tilanne oli ollut: majoituslaitteen kattohavut olivat leimahtaneet palamaan keskellä yötä ja porukka oli joutunut pakenemaan tulipaloo hankeen. Sen jälkeen koti oli pitänyt rakentaa uudelleen. Onneksi mitään varusteita ei ollut palanut eikä kellekään tullut palovammoja.

Annoin pojille uusia tehtäviä ja niin harjoitus jatkui. Maaliajoneuvo lähti taas liikkeelle, puita kaatui ja miinat räjähtelivät. Näin elettiin hajallaan muutama vuorokausi, ja nokisin naamoin palasimme tyytyväisinä kasarmille. Mitään vahinkoja ei sattunut - ei puukon, kirveen tai räjähdysainneiden kanssa.

Kun nyt yli 40 vuotta myöhemmin muistelin noita ylikersanttiaikaisia sissiharjoituksia, nousi mieleen kysymys: millaistahan lienee sissikoulutus vuonna 2013? Vieläkö opetetaan alueellista sissitoimintaa ja millaisia vehkeitä nyt käytetään? Olisi mukava saada jotain tietoa nykypäivän sissikouluttajilta.

Peruskurssi 35 – huomio!

PO I 35 Y – kurssitapaaminen (avec) pidetään Lappeenrannassa 2.–4.8.2013. Kokoon-tuminen perjantaina 16.00 mennessä Maasotakoululla. Lauantaina 10.00 alkaen Lpr - Savonlinna risteily ym. Osallistumismaksu 100 € / hlö. Lisätietoja ja ilmoittautumiset pe 7.6. mennessä Risto Manniselle (risto.manninen@pp7.inet.fi tai tekstiviestillä 040 481 9358 – huom! vain tekstiviestit) Ilmoittautuneille ohjeet kirjallisena – Tapaami-siin Lappeenrannassa!

PK 32:n terävin keihäänkärki

Juhlii kurssimme 40-vuotista muistoa 9.–10.8.2013 Viipurissa ”Pyöreän Tornin hämärässä - pöydässä niin hilpeässä”. Juhlinta jatkuu paluuiltana Lappeenrannassa ja päättyy opaste-tulla vierailulla vanhalla ”opistolla” 11.8. aamulla. Maasotakou-lun vierailua varten tarvitaan ennakoilmoittautuminen. Parhaat kiitokset kaakonkulman kurssiveljille saamastamme suuresta avusta tämän vuotisen tapaamisen järjestelyissä. Seppo Grönroos 040 751 0029

Luutnanttikurssi 23 viestilinjan kurssitapaaminen

”Osasto Keski-Suomi” eli Esa, Markku, Hannu ja Harri järjestivät LTNK 23 viestilinjan kurssitapaamisen 9.–10.3.2013 Helsinki – Tallinna -laivalla. Tapaamiseen osallistui 11 henkilöä. Yhdessä oli mukava muistella 17 vuoden takaisia tapahtumia Riihimäellä ja kuulla, miten maailma on kurssiveljiä kohdellut. Seuraavan ta-paamisen lupasi järjestää ”Raunion Vellu” Pohjois-Suomen pää-piirteisellä alueella keväällä 2014. HUOM: Keinäsen Ilkka ja Pipsa valmistelevat kurssitapaamista 2015 Turkin Ankaraan!

”Kokous” ja kuulumisten vaihtoa. Kuvassa Kari Immonen vai-moineen, Esa Poutiainen, Veli-Pekka Raunio ja Harri Jokihaara.

**Insinööritoimisto
Kimmo Manninen OY**
Uusi Porvoontie 151, 00890 Helsinki
0500 606 507
kmanninen@elisanet.fi

hattula.fi

Elämää varten.

KANKAANPÄÄ

**Moderni
ja omaleimainen
kaupunki, jossa on tilaa
luovuudelle**

www.kankaanpaa.fi

Säkylä

Sata syytä!

KUNNIAMERKIT KUNTOON

- Uudet nauhat ja merkkien asettelu oikeaan järjestykseen, ompelu
- Pienoiskunniamerkkien, solkien ja kunniamerkkinappien myynti

Puh. (09) 4785 0209 ja 4785 0207 Fax (09) 4785 0100

SOTAINVALIDIEN VELJESLIITTO
RATAMESTARINKATU 9 C, 00520 HELSINKI
VAIHDE (09) 478 500, EMAIL:keskustoimisto@sotainvalidit.fi
www.sotainvalidit.fi

Ledare:

Påverkningstorget övertygade

Ordförandena för Befälsförbundets lokalföreningar visade upp sitt kunnande, och framför allt sitt engagemang, genom planeringen för det gemensamma bästa under ordförandedagarna i april. Dagarna var uppmuntrande i två hänseenden. Föreningarna vill vara med att lotsa förbundet under nästa fyraårsperiod, genom att arbeta tillsammans.

Som ordförande fick jag under dagarna svar på min oro över att gemenskapen är på upphållningen i vår krets. Under ordförandedagarna fick vi besked om det, att ingen medlem kommer att bli bortglömd under den pågående omstruktureringen. Råden och riktlinjerna förbundsstyrelsen fick för den fortsatta planeringen var utmärkta. Påverkningstorget var ett uppmuntrande försök att ruska liv i aktiviteten.

Ordförandedagarna var också startskottet för det tredje skedet av Försvarsmaktens omstrukturering samt Gränsbevakningsväsendets anpassningsprogram. Sakkunniga från de båda ämbetsverken presenterade detaljerade lägesbeskrivningar. Grunden för bådassparprogram är klara ur ekonomisk synvinkel. Befälsförbundet ansvarar för uppföljandet av personalplaneringen i bägge projekten och medlemmarnas jämlika behandling i omstruktureringssituationer.

På ett övre plan var det intressant, att Riksdagen får behandlat alla behövliga lagändringar under vårperioden, på det att de administrativa besluten kan fattas inom försvarsmakten så att, omstruktureringens tajta tidtabell inte skrinläggs. Konstellationen, där omstruktureringens alla steg

är planerade i stor utsträckning, och som är klara på en knapptryckning när utan, att det finns en säkerhet om lagstiftningens ställning, känns lite speciell. Står lagstiftaren redan i en tvångssituation?

* * *

Jag lyckönskar varmt de medlemmar, som 4.6.2013 blir beförade och belönas med medaljer, Fosterlandets ödmjuka tjänare. Jag önskar alla medlemmar en avkopplande semesterperiod med bollspel, motion, hobbyer och familjen.

Ari Pakarinen
Ordförande

A Reassuring Forum

Chairmen of Institute Officers' Union's local chapters proved their skills and, above all, their dedication to planning for a common cause during the chairmen's meeting in April. These were encouraging days in two ways. Local chapters are willing to work together to usher our union into the next four year term.

As the union chairman, I got a response for my worries concerning the dwindling sense of community in our ranks. These days reassured us that no member will be overlooked in this constant turmoil. The Union board received excellent guidance and direction for further planning. The common forum was an encouraging experiment in promoting active participation.

The chairmen's meeting also marked the

starting point of the third phase of Defence restructuring and the Border Guard adjustment program. Experts from both offices presented detailed status reports. The reasoning behind both downsizing programs is clear from an economic point of view. The Institute Officers' Union is responsible for monitoring the personnel planning of both programs and the equal treatment of all members affected by the changes.

On a higher level, it will be interesting to see how the Parliament will be able to process the required new legislation during their spring session in order to enable the Defence Forces to make their administrative decisions and meet the strict restructuring schedule. It seems odd that almost every step of the restructuring is already

planned and just waiting for someone to push the start button, while at the same time the legislative position is uncertain. Is there room for the legislator to maneuver any more?

* * *

My warmest congratulations go to those members and humble servants of our Motherland who will be rewarded with promotions and decorations on the fourth of June. I wish all members a relaxing vacation with ballgames, exercise, hobbies and families.

Ari Pakarinen, chairman

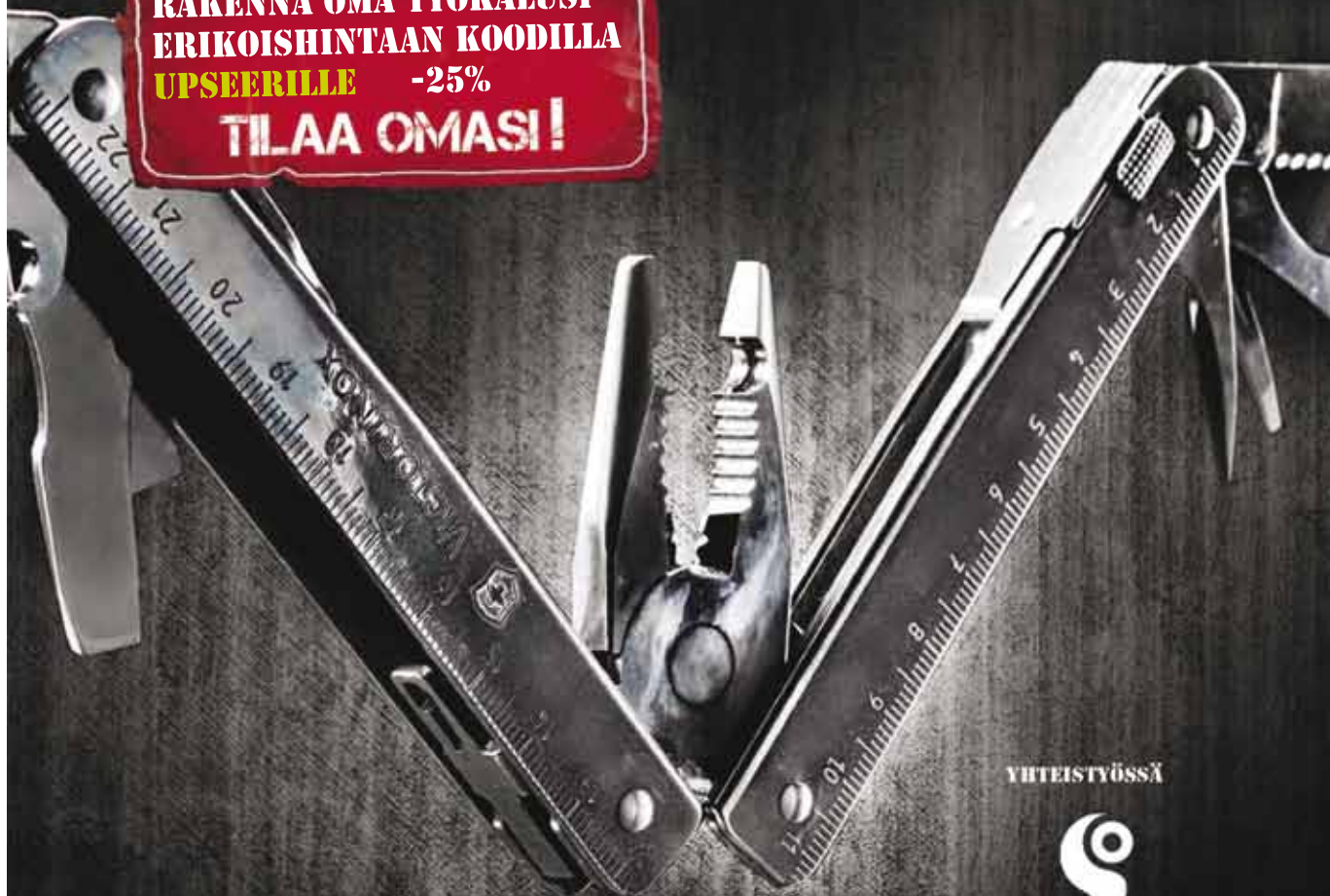

VICTORINOX

VOITTAMATON

VICTORINOX SWISS TOOL MILITARY

**RAKENNA OMA TYÖKALUSI
ERIKOISHINTAAN KOODILLA
UPSEERILLE -25%
TILAA OMASI!**

YHTEISTYÖSSÄ

SUOMEN SOTILASURHEILULIITTO

Victorinox SwissTool
3.0323.3CN on Suomen
Puolustusvoimien käyttämä
monitoimityökalu.

VOITTAMATON.COM

MAKERS OF THE ORIGINAL SWISS ARMY KNIFE